

Nasvidenje v soboto na Žalski noči

V soboto, 30. junija, bo že tretja velika turistično zabavna prireditev ŽALSKA NOČ. Delavci žalskega turističnega društva in gostinci so se tudi za letošnjo prireditev vestno pripravljali in ker želijo, da bi tokratna prireditev bila še zanimivejša, so poskrbeli za vrsto presenečenj. Med njimi velja omeniti program družabnih iger, za katere pa imajo pripravljene tudi bogate nagrade. Sicer pa se bo prireditev pričela že v soboto dopoldne z otvoritvijo sejma obrti in spominkov, s streljanjem s fračo na stadionu, ob 14. uri pa bo tekma leta med žensko nogometno reprezentanco Slovenije in reprezentanco direktorjev žalske občine. Naj omenimo še promenade koncert pihalnih orkestror žalske občine, povorko, v kateri si boste lahko ogledali sodobno kmetijsko mehanizacijo SIP-a Šempeter, in kmečka opravila nekdanj, nastop mlatičev z Vranskega in še bi lahko naštevali. Skratka program je resnično bogat, potekal pa bo vse do zore. Pridite, ne bo vam žal.

Celje - skladišče

D-Per

III 5/1984

1119841018.6

COBISS

SAVINJSKI OBČAN

Leto VII
Številka 6
Junij 1984

»SAVINJSKI OBČAN« izdaja Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Žalec

Uredniški odbor: Venčeslav Satler (glavni urednik), Janez Kroflič (odgovorni urednik), člani: Marjan Golob, Jože Golič, Franc Izlakar, Vera Kalčič, Jernej Koštomaj, Cveta Mikuž, Kristjan Markovič, Mojca Nahtigal, Irena Terglav, Breda Verstovšek in Milan Zolnir.

Novinar: Irena Jelen. Vodja dopisništva: Vladka Cerovšek.

Lektor: Anka Krčmar

Naslov uredništva: Žalec, Heroja Staneta 1, telefon 710-671

Grafična priprava: Savinjski občan

Tisk: ČGP Večer Maribor

Naklada: 11.000 izvodov

Po sklepu Republiškega sekretariata za infomiranje št. 421-1/72 je časopis »Savinjski občan« oproščen prometnega davka.

Regijska mlekarna obratuje ...

V počastitev letošnjega praznika občine Žalec je v Arji vasi pričela poskusno obratovati nova regijska mlekarna. Ne glede na težave, s katerimi se je spoprijemal investitor med gradnjo tega osrednjega objekta, pomeni začetek proizvodnje veliko delovno zmago.

Nova mlekarna postavlja namreč trdne temelje nadaljnjemu pospešenemu razvoju živinoreje in mlekarstva v tem kmetijsko razvitem predelu Slovenije.

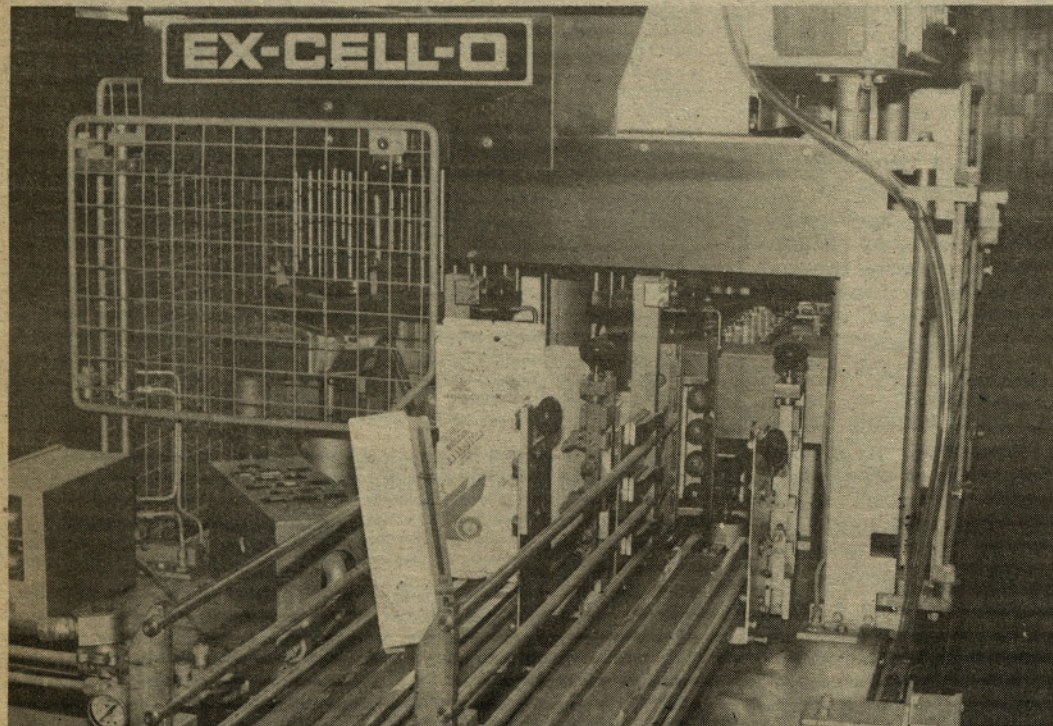
Nova mlekarna je z opremo vred stala blizu 900 milijonov dinarjev. Čeprav je bila naložba domena združenih sovla-

gateljev, je njen levji delež prispeval SOZD Hmezad Žalec. Nova mlekarna je začela predelovati konzumno mleko in razne vrste jogurtov, v perspektivi pa omenjajo možnosti proizvodnje še drugih, višje ovrednotenih mlečnih proizvodov. Vse tudi kaže, da bo ob naraščajoči proizvodnji mleka — dnevni odkup v tem času že znaša 120 tisoč litrov — nova mlekarna v Arji vasi imela dovolj mleka, da bo v celoti zapolnila svoje kapacitete, to je za zdaj 150 tisoč litrov mleka dnevno.

Novi objekti so zgrajeni tako, da jih bo možno razširiti in po potrebi povečati njihove predeloval-

ne zmogljivosti. Nova mlekarna bo s svojimi mlečnimi proizvodi že sedaj izboljšala ponudbo na trgu, še večji pa bo njen delež na slovenskem in jugoslovanskem trgu v prihodnjih letih.

Najzahtevnejšo opremo so uvozili iz znane švedske firma Alfa Laval, ostalo opremo, ki je prav tako kvalitetna, pa so izdelali domači proizvajalci. To je sodobna živilska industrija z najsodobnejšimi tehnološkimi postopki. Nova mlekarna bo poskusno obratovala vse do izgradnje načrtovane čistilne naprave, ki jo bodo predvidoma zgradili v dveh letih.

Nova tovarna SIP

V petek bodo delavci SIP-a Šempeter počastili 30-letni jubilej z novo delovno zmago. Odprli bodo novo tovarno mehanskega razreza, ki pomeni nov pomemben mejnik v hitrem in uspešnem razvoju te delovne organizacije. 30000 strojev, od tega jih je 30 odstotkov namenjenih na tuja tržišča, je pomemben prispevek 1300-članskega kolektiva h krepitvi gospodarske moči občine. Slavnostni govornik ob odprtju nove tovarne bo član predsedstva CK ZKS Ivo Marenk, ki je za to tovarno položil tudi temeljni kamen.

PRIZNANJA OB DNEVU SAMOUPRAVLJALCEV

Člani kluba samoupravljalcev pri občinskem svetu Zveze sindikatov so minuli torek podelili plakete 27. junij — dan samoupravljalcev — najzaslužnejšim posameznikom in organizacijam. Podelitev je bila v prostorih skupščine občine, priznanja za dosežene rezultate in aktivnosti v razvoju samoupravnih in delegatskih odnosov pa so prejeli: Jože Bizjak, Letuš; Jože Cokan, Jutek Žalec; Ludvik Drčar, Samoupravna stanovanjska skupnost Žalec; Marjan Drobne, Hmezad Žalec; Alojz Hrušovar, Žalec; Karli Kolar, Savinjski magazin Žalec; Herta Lubej, Tovarna nogavic Polzela; Ivanka Matek, Nama Žalec; Majda Marinko, Strojna Žalec; Zofka Repnik, Osnovna šola Vere Šlander Polzela; Željko Sevenjšek, Osnovna šola Ljube Mikuš Žalec; Leopold Tkalec, Ferralit Žalec; Slavko Štorman, Minerva Zabukovica; Ivan Žohar, Aero Šempeter; Tine Zakonjšek, Komunala Žalec; Franc Natek, Keramična industrija Liboje; in Sip Šempeter. Čestitamol — j-

ZA PRAZNIK
OBČINE ŽALEC,

7. JULIJ IN DAN BORCA, 4. julij,

čestitajo delovnim ljudem in občanom

SKUPŠČINA OBČINE
DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE
SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI
UREDNIŠTVO SAVINJSKI OBČAN
Ž A L E C

ODLOČNEJŠI PREOBRA PO 13. SEJI CK ZKJ

Ne le s sklepi, ampak predvsem z akcijo je 13. seja CK ZKJ dala smer javni razpravi o uresničevanju vodilne vloge ZKJ v družbi in krepitvi njene idejne in akcijske enotnosti. Nujno mora slediti akcija v katero se morajo vključiti vsi komunisti, sicer pričakovane in nujne preobrate za spremembo delovanja avantgarde ne bo. Tedaj bo tudi ta seja doživela neuspeh z načelnimi opredelitvami in sklepi. V položaju, kakršnem smo, si spodsrljave ne moremo več privoščiti, še manj pa izgubljanja avtoritete, ugleda in zaupanja delavskega razreda v ZK. Bitka za uresničevanje dolgoročnih in neposrednih ciljev delavskega razreda in Titove delavsko razredne usmeritve mora postati temeljna in vsakodnevna naloga komunistov. Glavno nasprotje v razvoju družbe je danes spopad med samoupravljanjem in etatizmom. Krepitev teh nesamoupravnih sil pa resno ogroža pravice in cilje delavskega razreda. Zato je skupna bitka proti tem silam še toliko bolj nujna in hkrati priložnost, da se ZK obrne k delavskemu razredu. Potrebna enotnost ni sporna,

kadar gre za načelne opredelitve, zbledi pa takrat, ko je treba sklepe in stališča sprovesti tudi v življenje. Konkreten dokaz za to je izvajanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, ki ga do letu dni, od kar je bil sprejet, ne uresničujemo. Zato je bilo na seji sprejeto stališče, naj se začneta ugotavljati osebna in kolektivna odgovornost. Učinkovitost ugotavljanja odgovornosti pa je odvisna predvsem od ukrepanja in ne le od ugotovitev. In še to: vsak naj pomete pred svojim pragom, da pred tujim ne bomo omagali. Jasno pa je, da moramo ločevati plevel od zrna, da ne bi zašli v slepo ulico. Znano je, da družbena akcija lahko uspe le, če jo dobro zastavimo in če jo pravilno usmerjamo. Zato pa so odgovorne organizacije ZK in njihova vodstva, saj je članstvo v večini pripravljeno za spreminjanje stanja. Na aktivnejše in odločnejše delo so že doslej marsikje opozarjali, zato v teh okoljih tudi te naloge ne bo težko izvajati. Jasno pa je, da moramo priprijeti vsi, menijo komunisti po tej pomembni seji. jk

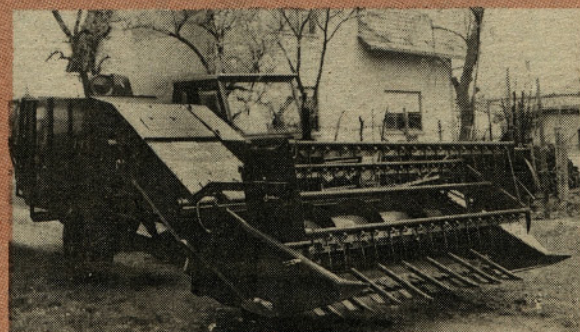
Bogat SIP-ov proizvodni program obsega stroje, ki omogočajo:

- sodobno
- kvalitetno
- racionalno
- donosno kmetovanje

SIP kmetijski stroji — tri desetletja uspešnega razvojnega in proizvodnega dela za kmetijstvo — za našega kmeta.

30 let
SIP

Šempeter v Savinjski dolini

Kako s samoprispevki?

O samoprispevkih je trenutno v naši družbi veliko razprav. Precej je dobronamernih in objektivnih, žal pa so tudi takšne z zaviralnim prizvokom in nepriljubljenostjo za reševanje aktualnih življenjskih vprašanj naših občanov.

Decembra letos se bo izteklet četrti samoprispevek, za katerega smo se z referendumom odločili pred petimi leti, v njem pa smo si zastavili preobsežen program vlaganj v osmih področjih delovanja. Ocenjujemo, da bi program v glavnem izpeljali, če ne bi bilo vrste znanih omejitev in nepredvidenih gospodarskih gibanj. Iz programov in prispevnih stopenj SIS smo že pred leti črtali vse naložbe v objekte, ostala je le prispevna stopnja za posodobitev celjske bolnišnice.

Odpadli so nam predvideni deleži iz republiških SIS in razni krediti. Cene gradbenega materiala in storitev so rasle nad predvidevanji. Prioritetni vrstni red in obseg nekaterih naložb smo prilagodili dejanskim potrebam. Poostrihli so se tudi predpisi o gradnji objektov družbenega standarda. Skoraj vsako leto je bilo potrebno več sredstev iz samoprispevka, da se je z gradnjo sploh lahko pričelo. Bili so tudi primeri popolnih prepovedi gradenj, na primer v telesni kulturi. Kljub naštetim težavam nam bo uspelo uresničiti približno dve tretjini programa, odvisno pač od deležev posameznih finančnih virov. Program so izvajale SIS, preko katerih so se zbirala sredstva samoprispevka, obogatena z drugimi viri.

Rezijski in gradbeni odbori so namreč v krajevnih skupnostih organizirali še prostovoljno delo, posluževali pa so se tudi zbiranja dodatnih virov prispevkov in uslug med občani in v družbenem delu. Izvajanje programa je spremljal poseben odbor pri skupščini občine, ki se je sestel kar 17-krat, posvetoval pa se je tudi s posameznimi interesnimi skupnostmi. Vsi odgovorni dejavniki so si prizadevali, da bi bil sleherni dinar kar najbolj skrbno uporabljen v težnji, da bi uresničili čimvečji del programa. Izbrani so bili najugodnejši izvajalci del, racionalizirala pa se je tudi uporaba materialov in opreme.

V samoupravnih organih SIS, v vodstvih družbenopolitičnih organizacij in skupščinskih telesih je bilo tako lani kot letos oce-

njeno, da si moramo tudi v letu 1984 prizadevati za racionalno dokončanje zastavljenega programa, torej za izgradnjo tistih objektov, ki so bili že pričeti ali pa v priprave vložena znatna sredstva. Med takšne objekte sodi zlasti izgradnja prizidka k osnovni šoli Bratov Juhart v Šempetru in kulturnega doma v Žalcu. Za ti dve prednostni naložbi in za dograditev skladišča za potrebe teritorialne obrambe k domu SLO s posebnimi sredstvi je bila podana širša družbena podpora v vodstvih občinskih družbenopolitičnih organizacij, v izvršnem svetu skupščine občine in drugih organih.

Enotno in odgovorno je bilo ocenjeno, da bi z vsakim reprogramiranjem in odlašanjem zbrana sredstva še več izgubila na vrednosti. Vse naložbe so družbeno utemeljene in upravičene. Zato naj bi tudi višina samoprispevka do konca leta ostala nespremenjena.

Skupščina občine Žalec je pred meseci imenovala poseben iniciativni odbor z nalogo, da oceni možnosti in pogoje za uvedbo ali petega občinskega samoprispevka ali uvedbo le krajevnih samoprispevkov, skupaj s strokovnimi sodelavci pa je pripravil tudi osnutke variantnih predlogov. Sredstva občinskega samoprispevka bi delili na dokončno izvršitev skupnega prednostnega programa izgra-

dne objektov osnovnega šolstva, otroškega varstva, zdravstva in socialnega skrbstva, del sredstev pa bi ostal krajevnim skupnostim za njihove potrebe.

Zaradi vedno strožjih republiških in regijskih stališč do usode samoprispevkov ter po temeljiti lastni presoji v najodgovornejših organih občine smo se odločili, da uvedbo samoprispevka zaenkrat odložimo vsaj za eno leto. Krajevnim skupnostim je tako dana možnost uvedbe krajevnih samoprispevkov za reševanje najbolj perečih vprašanj za urejanje življenjsko pomembnih zadev. V petih KS so doslej krajevne samoprispevke že imeli. Za ureditev posameznih cestnih odsekov, vodovodov in drugega pa so zbrali že izjemno visoke dodatne samoprispevke, povezane s stotinami ur prostovoljnega dela.

Da bomo lahko v bližnji prihodnosti dokončali še nedokončan skupni program, bo tudi v prihodnje potrebna solidarnost vseh delovnih ljudi in občanov. Gre predvsem za tiste večje naložbe skupnega programa, ki jih posamezne krajevne skupnosti ne bi zmogle.

Iniciativni odbor je mnenja, da morajo dobivati krajevne skupnosti tudi v prihodnje določena sredstva za izvajanje svojih programov od SIS za komunalo in ceste.

Janez Meglič

Od leta 1968, ko smo pričeli s samoprispevki, smo s solidarnostjo zbrali precejšnja sredstva in z njimi ustvarili veliko družbeno bogastvo, na katerega smemo biti ponosni. Tako smo v tem času zgradili šest novih šol, petnajst šolskih zgradb smo obnovili, nekatere celo dvakrat. Povsod je bilo urejeno centralno ogrevanje, sanitarije, jedilnice, delavnice in kabineti. Zgradili smo enajst novih telovadnic, dve pa obnovili. Štirinajst šolskih zgradb je dobilo prizidke, urejeno pa je bilo tudi šestnajst športnih igrišč.

Za predšolsko varstvo smo zgradili šest novih vrtcev, sedem pa smo jih prizidali ali uredili v šolah. Obnovili smo nekatere zgradbe, ob vseh pa so otroška igrišča. Uspelo nam je urediti letovanje otrok v Ankaranu, del sredstev pa smo vložili v nove prostore Doma upokojencev na Polzeli. V zdravstvu smo pridobili tri nove zdravstvene domove, dve lekarni in nadzidek zdravstvenega doma v Žalcu. Za potrebe kulture in drugih dejavnosti smo zgradili dva nova objekta, sedem raznih domov pa je bilo obnovljenih in dograjenih.

Veliko smo storili na področju komunale, saj smo posodobili številne cestne odseke, zgradili vodovode skoraj do sleherne vasi oz. domačije, vodne zbiralnike in precej kanalizacije. S solidarnostjo smo z dolino povezali 230 višinskih domačij.

VEDNO VEČ MLADOLETNIH PRESTOPNIKOV

V občini Žalec je bilo lani manj kaznivih dejanj, izboljšale so se varnostne razmere, povečalo pa se je število mladoletnih prestopnikov — so ugotovili na seji skupščine občine, ki je bila v prvi polovici junija.

Organi javne varnosti so lani obravnavali 130 kaznivih dejanj manj v primerjavi s predlanskim letom, ko jih je bilo 976. Povečala pa se je škoda predvsem na družbenem premoženju. Še vedno pa narašča število tatvin koles in tatvin iz avtomobilov.

Prav tako je bilo manj gospodarskega kriminala. Zmanjšalo se je število izdanih nekritičnih čekov, zlorab pooblastil, ponarejanja in uničenje poslovnih listin. Pojavile pa so se nove oblike tega kriminala, kot je na primer grabež in kršitev samoupravljanja. Opozorili pa so, da so organi javne varnosti pri odkrivanju gospodarskega kriminala bolj ali manj prepusteni samim sebi. Za hitrejšo odkrivanje le-tega bi se v prihodnje moralo izboljšati sodelovanje med nimi in samoupravnimi delavskimi kontrolami v delovnih organizacijah.

Na seji skupščine so namenili še veliko pozornosti mladoletniškemu prestopništvu, ki se je zelo razmahnilo. Kaznivih dejanj mladoletnikov je bilo kar za polovico več kot predlani. Pri tem so otroci storili 30 odstotkov manj kaznivih dejanj, kar za dvakrat pa se je povečal kriminal mladoletnikov. Pri tem se pojavlja vse več nasilja, med drugim gre tudi za vlome, posilstva, hude telesne poškodbe, ponarejanje listin in za nedovoljeno trgovino. Pri tem pa so se prestopniki večkrat organizirali v skupine.

PODELJENI SREBRNI ZNAKI SINDIKATA

V žalski občini je v osnovne organizacije sindikata vključenih približno 11.000 delavcev. Vsako leto podeljuje Občinski svet Zveze sindikatov srebrne znake najzastojnejšim aktivistom v Zvezi sindikatov, v organih samoupravljanja, družbenopolitičnih organizacijah in

v delegatskem sistemu. Za leto 84 so srebrne znake prejeli naslednji sindikalni delavci in osnovne organizacije: Peter Ajdič, Ferralit Žalec; Jožica Eberlinc, SIP Šempeter; Fric Engelbert, osnovna organizacija Zveze sindikatov pri zasebnikih; Rudi Herman, Tekstilna

tovarna Prebold; Rudi Krašovic, Garant Polzela; Jože Mlakar, SIP Šempeter; Franc Povše, Občinski svet ZSS Žalec; Irena Zlobec, Slovin TOZD Coca-cola Žalec; ter osnovni organizaciji Zveze sindikatov Minerve in Gradnje Žalec. Čestitamo!

Predsednik odbora za organizacijsko in kadrovsko politiko ter sindikalna priznanja pri Občinskem svetu ZSS Žalec Feliks Smodič izroča srebrni znak Petru Ajdiču.

RAZSTAVA INOVACIJ TOKRAT JESENI

Kakšne so možnosti za ustanovitev Društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav in kdajsi bomo letos v žalski občini lahko ogledali razstavo inovacij — to sta bili vprašanji, ki sta zanimali člane odbora za inventivno dejavnost pri Občinskem svetu Zveze sindikatov na seji konec maja.

Člani odbora že nekaj časa razmišljajo o ustanovitvi Društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav oziroma društva DIATI, kot ga sami imenujejo. Društvo bo predvsem spodbujalo, razvijalo in organiziralo množično inventivno dejavnost ter pospeševalo inovacijske procese znotraj delovnih organizacij. Člani društva si bodo prizadevali tudi za čim širšo uporabo inovacij v gospodarstvu ter podpirali znanstveno raziskovalno dejavnost tako znotraj delovnih organizacij kot tudi izven njenih prostorov.

Odbor za inventivno dejavnost trenutno pripravlja pravilnik društva, prvi društvi pa naj zaživejo še letos. Do konca leta naj bi pričeli delovati društvi v šempetrskem Sip-u in v Ferralitu, kasneje pa tudi v drugih delovnih organizacijah.

Poleg ustanovitve društva DIATI je ena izmed osrednjih letošnjih nalog članov odbora tudi priprava razstave inovacij. Le-ta bo letos organizirana predvidoma oktobra v Savinovem salonu v Žalcu.

AKCIJA MLADI RAZISKOVALEC

V nekaterih občinah celjskega področja je že pred leti uspešno zaživel akcija Mladi raziskovalec, sedaj pa kaže, da bomo s podobno akcijo pričeli tudi v žalski občini.

Zamisel o organiziranju akcije Mladi raziskovalec v naši občini se je porodila med člani odbora za pospeševanje raziskovalne in inventivne dejavnosti pri občinski raziskovalni skupnosti. Namen akcije je predvsem prenesti poglobljeno raziskovalno delo tudi med mlade, postopno vnašati raziskovalno delo v vzgojnoizobraževalni proces in se čim tesneje povezati s strokovnjaki v žalskem združenem delu.

Člani komisije Mladi raziskovalec, ki je bila ustanovljena pri odboru, nameravajo začeti z akcijo že letos. Jeseni bodo razpisali prve tematske predloge raziskovalnih nalog za mlade v vseh sredinah. Člani komisije načrtujejo razpis nalog s tehničnega in družboslovnega področja ter raziskovalnih nalog s področja biologije, zdravstva in okolja. Mladim avtorjem izbranih nalog bodo podelili nagrade in priznanja, poleg nalog pa načrtujejo še organiziranje dnevo mladih raziskovalcev. S takšno akcijo želijo delavci občinske raziskovalne skupnosti spodbuditi mlade k delu in razmišljanju ter čim bolj razširiti znanstveno raziskovalno dejavnost v žalski občini.

Delegati o gradivu

ALI JE DOBRO GRADIVO TUDI NAJBOLJŠE?

Delo delegacij je med drugim odvisno tudi od dobro ali slabo pripravljenega delegatskega gradiva. Nekateri vzroke za slabo delo delegacij vse prevečkrat iščejo v preobširnem in preveč strokovno napisanem gradivu. Zato smo povprašali delegate, kakšno je in kaj bi bilo potrebno v gradivu še izboljšati, da bi bilo delo delegatov in delegacij bolj učinkovito. Takole so povedali.

Milan Vasle, vodja delegacije za zbor krajevnih skupnosti, Ponikva:

Delegatsko gradivo dobivamo redno, le včasih zataji pošta in ga dobimo nekoliko kasneje. Za delegate, ki imajo še veliko ostalih obveznosti, je gradiva preveč. Zato večkrat ni časa, da bi ga temeljito prebrali in potem razpravljali o določenih problemih. Eden od vzrokov, da delegati le malo razpravljajo, je včasih slabo razumljivo gradivo. So pa še drugi vzroki, ki vplivajo na delo delegacij, kot je nezainteresiranost, premalo časa in pri nas težje sklicevanje sej delegacij. Delegati krajevne skupnosti Ponikva so zaposleni v delovnih organizacijah izven žalske občine. Se vedno pa je delo delegatov preveč odvisno od posameznika. Vsi, ki so bili izvoljeni za tako pomembno delo, bi se morali tega bolj zavedati.

Boris Jakuš, vodja konference delegacij za zbor združenega dela, Juteks:

S tem, ko smo v žalski občini namesto debelega delegatskega gradiva pričeli dobivati Delegata, je bil narejen velik korak naprej

za delo delegatov v delegatskem sistemu. V Juteksu imamo dobro organizirano delo delegacij. Na delegatsko gradivo ni posebnih pripomb in tudi ni potrebno, da bi bile. Glede na to, da ga pripravljajo strokovni sodelavci in to kar se da dobro je težko pričakovati, da bodo delegati imeli boljše predloge kot so v gradivu. O tako strokovnem gradivu je težko razpravljati. Če bi to hoteli, bi morali delegati probleme vsaj toliko poznati, kot jih poznajo delavci, ki gradivo pripravljajo, ali pa še bolj. Seveda se zgodi, da kakšno gradivo ni pripravljeno tako dobro, predvsem je premalo sistematično in slabo pripravljeno. Za lažje oblikovanje stališč nam veliko pomagajo seje pred skupščino. Nihče pa se ne bi smel izgovarjati, da gradiva ne razume in da nima osnov. Delegati bi si morali vzeti le več časa.

Ivan Uranjek, družbenopolitični zbor, ZB NOV:

Delegat si mora vzeti dovolj časa in gradivo prebrati, da je dovolj dobro informiran. Vseč mi je, da Delegat zelo redno izhaja in tako predstavlja dogajanje v naši občini. Veliko boljše bi bilo, če bi nekatere novice objavljali drugače kot sedaj. Razni odloki, na primer, bi morali imeti opisane le spremembe, da bi se delegati lažje znašli. Prav tako bi bilo odločanje boljše, če bi bile nekatere obrazložitve manj podrobne. Vsekakor bi morala biti v Delegatu objavljena stališča družbenopolitičnih organizacij in jih delegati ne bi dobivali na klop. V tem primeru se teže odločajo, saj nimajo stališča svoje delegacije.

Marjana Natek

Milan Vasle

Boris Jakuš

Ivan Uranjek

Žagamo vejo, na kateri sedimo

«Žagamo si vejo, na kateri sedimo!» — Takole lahko strnemo misli razpravljalcev na eni izmed zadnjih sej predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov, ko so obravnavali materialne razmere v našem šolstvu ter problematiko osebnih dohodkov pedagoških delavcev v občini. Poleg tega so člane predsedstva zanimale še aktivnosti sindikata po deseti seji republiškega sveta.

O materialnih razmerah ter problematiki osebnih dohodkov v šolstvu je članom predsedstva poročala direktorica žalske Vzgojnoizobraževalne organizacije Breda Verstovšek. V zvezi z materialnimi izdatki je povedala, da se izvajalci srečujejo z velikimi težavami zaradi neplaniranih podražitev. Kljub temu da občinska izobraževalna skupnost predvideva vsako leto večji odstotek porasta materialnih izdatkov in amortizacije, je le-ta še vedno manjši od dejanskih podražitev. Zaradi tega šole ne morejo opravljati niti večjih vzdrževalnih del. Zmanjševanje dohodka in materialnih sredstev za druge namene povzroča tudi nesorazmerje med ceno živil in ceno šolske prehrane, prav tako pa je premajhna količina sredstev, ki jih občinska izobraževalna skupnost zagotavlja za dogovorjene programe. To so predvsem šola v naravi, učbeniki itd., za kar morajo globoko v žep poseči zlasti starši.

Padanje deleža sredstev za materialne izdatke je posledica tudi sprejetih resolucijskih stališč. Le-ta namreč določajo, da morajo sredstva za skupno porabo zaostajati dvajset odstotkov za rastjo družbenega proizvoda.

Resolucijska stališča omejujejo tudi izplačila osebnih dohodkov v šolstvu. Le-ti so namreč morali v zadnjih letih zaostajati petindvajset odstotkov za rastjo osebnih dohodkov delavcev v gospodarstvu, s čimer so nastale občutne razlike v višini osebnih dohodkov podobnih kategorij. «Pedagoške delavce v žalski občini», je dejala B. Verstovšek, «še zlasti jezi velika neenotnost v republiki in na samem celjskem območju.»

Med občinami celjskega območja se žalski pedagoški delavci po višini osebnih dohodkov nahajajo v sredini, v republiki pa so na trinidesetem mestu. Razlike v posameznih občinah celjskega območja pa znašajo med delavci na istih delih in nalogah tudi do 4000 din. Poprčni osebni dohodek pedagoškega delavca je lani v žalski občini znašal 19.299 din. V Sloveniji so najvišje poprečne zabeležili v Radovljici (22.309 din), najslabše pa so bili nagrajeni delavci v Sežani, kjer je poprčni osebni dohodek lani znašal 16.483 din.

V razpravi so člani predsedstva bili enotnega mnenja, da si z odtegotvanjem denarja za šolstvo žagamo vejo, na kateri sedimo, «saj je le znanje in izobraževanje pogoj za napredek vsake družbe.» Člani predsedstva so ob koncu podprli zahtevo Vzgojnoizobraževalne organizacije po valorizaciji programov vzgoje in izobraževanja za lansko leto, poleg tega pa so zahtevali, da zajamčeni osebni dohodek (12.200 din) v žalski občini, torej tudi med pedagoškimi delavci, ne sme biti tudi najnižji dohodek, temveč naj bo ta znesek osnova za določanje najnižjega dohodka v občini, pri čemer pa je treba obdržati obstoječe razmerje. Člani predsedstva so hkrati tudi predlagali, da naj delavci Vzgojnoizobraževalne organizacije preučijo možnosti za sprejem panožnega sporazuma, aktivirajo zbor uporabnikov, ki je bil doslej vse premalo delaven, temeljiteje pa se bo treba pogovoriti tudi o svobodni menjavi dela. Le-ta je po oceni članov predsedstva in pedagoških delavcev bolj ali manj na papirju.

V nadaljevanju so obravnavali še dejavnost sindikatov po deseti seji republiškega sveta. Na njej so bile sprejete nekatere konkretne dejavnosti, s katerimi se bo moral odslej sindikat spoprijemati. To so predvsem izkoriščanje vseh notranjih sil v združenem delu, produktivno zaposlovanje, odpravljanje nizkih osebnih dohodkov delavcev, zagotavljanje toplih malic, regresov za letni dopust in solidarnostno pomoč, preučiti bodo morali merila za lastno udeležbo pri dodeljevanju družbenih stanovanj in druge naloge. Razprava in sklep članov predsedstva je ob teh nalogah bil kratak in jasan: «Nič ne govorimo, temveč naredimo!»

Irena Jelen

Tabor ljudske fronte na Mrzlici

Za pripravo tradicionalnega srečanja delovnih ljudi in občanov Savinjske doline in Revirjev za Mrzlici

se je že sestel pripravljalni odbor. Sklenili so, da bo letošnje srečanje 2. septembra.

25 LET INGRADA

Minilo je četrto stoletje, ko je iz petih samostojnih gradbenih kolektivov bilo ustanovljeno Gradbeno industrijsko podjetje Ingrad Celje. Teh petindvajset let pa je popisanih z mnogimi uspehi, ki so sad prizadevanj in odrekani celotnega kolektiva. Danes šteje kolektiv več kot 3700 članov, ki so se pred dnevi zbrali na Gornilskem in se s ponosom ozrli na prehojeno pot. „Ponosni ste lahko na razvoj in rezultate, ki ste jih dosegli v preteklih letih,“ je na svečanosti na Gornilskem dejal Jože Knez.

V teh letih pa kolektiv Ingrada ni gradil samo betonjskih objektov, gradil je tudi človeka samoupravljajca in delavca gradbinca. Ni šlo vedno gladko. Položaj kolektiva je marsikdaj bil in je odvisen tudi od gospodarskega položaja celotne družbe.

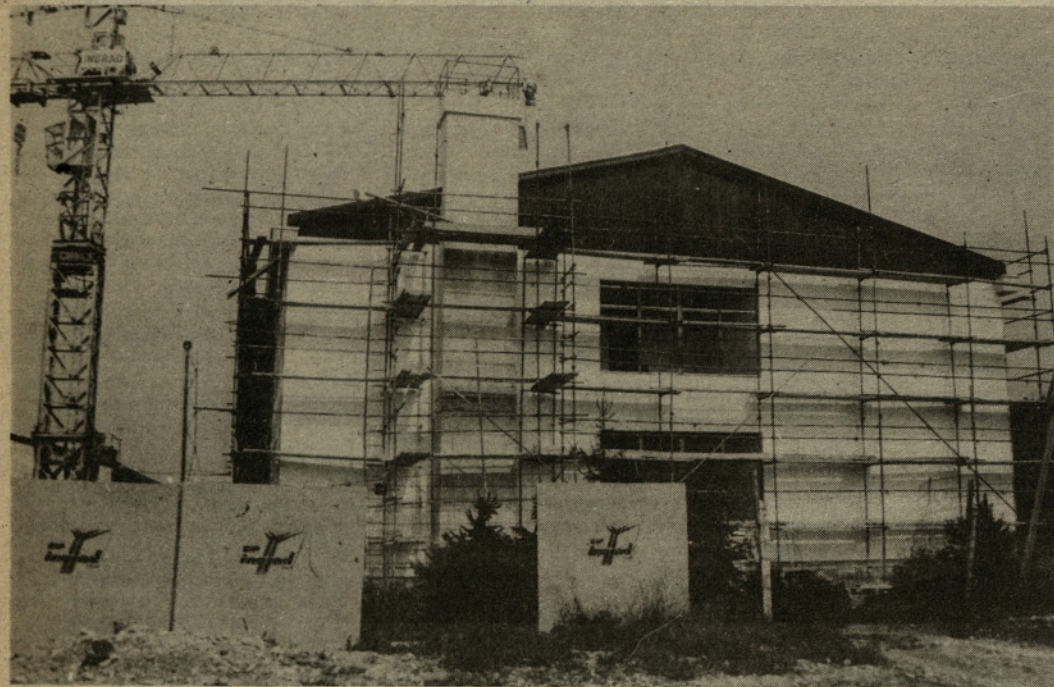
Zadnja leta se kaže precejšen padec investicij, zato so v Ingradu začeli prodirati na širše jugoslovansko tržišče in tržišča v tujini. Predvsem pa so začeli s posodabljanjem in tehnološkim izpopolnjevanjem montažnih sistemov gradnje. Tako večja skupina strokovnjakov razvija lažji montažni sistem, ki je zelo primeren za potrebe kmetijstva in drobnega gospodarstva. Prav tako se s sistemom fleksibilne stanovanjske graditve, ki upošteva zahteve sodobne in ekonomične gradnje, uspešno vključujejo na domače in tuja tržišča. V zadnjih letih so uspešno opravili zahtevna dela mostogradenj na Dravi in Savi.

Težave, ki pestijo kolektiv Ingrada zadnja leta, premagujejo z večjo produktivnostjo ob novi sodobni tehnologiji in opremljenosti.

Malodušja ne poznajo, saj se zavedajo, da bodo težko breme zmogli le z več in boljšim delom. Ob vsem tem pa ne zanemarjajo družbenega standarda delavcev, saj so poskrbeli za družbeno prehrano in letovanje svojih delavcev.

Glavni direktor Janko Golob je na svečanosti na Gornilskem dejal, da je bodoča usmeritev Ingrada v naslonitvi na lastne sile, ob večji kvaliteti dela, boljši organiziranosti, doseganju pogodbenih rokov ter večji poslovni učinkovitosti. „Obletnica je naša zmaga, a hkrati tudi obveznost, da po tej poti gremo naprej,“ so zapisali v svečani številki njihovega glasila. Mnogo delovnih uspehov in čestitke ob jubileju izreka tudi naše uredništvo.

jk

Ingrad gradi prizidek k osnovni šoli Šempeter

Spremembe v Inde Vransko

DELOVNIH NAVAD NI MOGOČE SPREMENITI ČEZ NOČ

Slabi medsebojni odnosi, organizacija dela, izrabljena oprema in tudi vodstvo, so, čeprav nekoliko pozno, prisilili delovno organizacijo Ko-to iz Ljubljane, da je za tozda Vransko pripravila program za spremembo teh odnosov in nadaljnji program razvoja. Le-tega je pripravila tudi Tekstilna tovarna Prebold. Kocka je padla, ko so se delavci del. organizacije Inde odločili za razvojni program v okviru dosežanja delovne organizacije. Tako do konca leta predvidevajo reorganizacijo tozda in še delno zamenjavo izrabljene opreme.

„Direktor Franc Štrukelj meni, da bi bili to lahko naredili že veliko prej. V tozdu Inde je bila kriza vodenja. Na odgovornih mestih so bili neustreznih ljudje. V Inde so razvili samostojno komercialno mrežo, medtem ko so jo imeli ostali tozdi v skupnih službah delovne organizacije. Sicer pa kvaliteta proizvodov nikoli ni bila slaba. Naredili pa so premalom in tudi sedaj bo težje izboljšati delovno disciplino kot pa uresničiti nov program proizvodnje. Delovnih navad ni mogoče spremeniti čez noč.“

pojasnjuje. Odkar imajo v Inde novo vodstvo, so poostri delovno disciplino. Vsakega delavca, ki prihaja ali odhaja iz tozda, evidentirajo, kar prej ni bila praksa. Rezultati dela posameznika še vedno niso takšni kot bi morali biti, čeprav se izboljšujejo. Še bolj pa se bodo, ko bodo imeli sistem individualnega normiranja. Za začetek so se izboljšali osebni dohodki delavcev in poprečni osebni dohodek znaša okoli 18 tisoč dinarjev.

Potem, ko bodo imeli pripravljen sistem normiranja, si bodo delavci veliko bolj prizadevali, da bi naredili čim več.

Slabo načrtovan razvoj tozda je tudi povzročil, da imajo v skupnih službah preveč delavcev, primanjkuje pa jim strokovnjakov v galanteriji in v usnjarsstvu. Prav tako je štipendijska politika predvidevala profile le za komercialno in ostala režijska dela ne pa v tehničnih službah TOZD-a. Z reorganizacijo, ki jo predvidevajo, bodo uredili odnose med Inde in delovno organizacijo KOTO. Pri tem bodo imele skupne službe enak pomen kot na ostalih tozdih

Ko-ta. Do sedaj je šlo za podvajanje skupnih služb. Z reorganizacijo pa se bo Inde bolj vključil v sistem celotne delovne organizacije.

Letos in v začetku prihodnjega leta bodo v delovnih enotah tozda posodobili in zamenjali izrabljeno tehnološko opremo. Del strojev, ki jih bodo kupili na domačem tržišču, bodo kupili že kmalu. Velik del opreme bo potrebno uvoziti, za kar bo težko dobiti dovoljenje.

Po novem programu bo delovna enota Usnjarna predelovala usnje, ki ga bo konfekcija tudi sešila. Doslej sta se delovni enoti vsaka po svoje oskrbovali z materialom. Usnjarna je kupovala in predelovala težje kože in še mimo prodajne mreže Ko-ta. Po programu, ki so ga pripravili, bo Inde v usnjarskem delu predstavljal zaokroženo celoto. Usnjarna bo že v jeseni začela predelovati kože drobnice, predvsem jagnječe kože. Za predelavo te vrste kože so si že zagotovili surovinsko bazo.

Marjana Natek

SIGMA ŽALEC SE JE RAZDELILA

KAKŠNA BO PRIHODNOST SIGME?

Delavci Sigme Žalec oziroma tozda Kovinska predelava Vransko in Sanitarne stene Zabukovica so 11. junija na referendumu sprejeli samoupravni sporazum o ureditvi medsebojnih razmerij zaradi izločitve tozda Vransko. S to odločitvijo so razdelili sredstva Sigme in delavce iz skupnih služb, ki bodo poslej pripadali dvema delovnim organizacijama. Sklep o izločitvi tozda na Vranskem iz Sigme, ki je bil sprejet februarja letos, in sporazum sta osnova, da se bosta dosežanja tozda Sigme na sodišču združenega dela registrirala kot dve delovni organizaciji.

K takšnemu razpletu je delno pripomogla proizvodna nepovezanost in različni dejavnosti. Enotnega nastopa na tržišču je bilo premalo. Različni lokaciji, na Vranskem in Zabukovici, in skupne službe v Žalcu so delno krive za takšen razplet. Svoje je prispevala tudi izguba v poslovanju, ki je zahtevala še ukrep družbenega varstva z vsemi prednostmi in

pomanjkljivostmi.

Tozda Kovinska predelava Vransko je v zadnjih letih dokaj dobro poslovala. Zato se postavlja vprašanje, ali je odločitev o izločitvi iz Sigme še pospešila izguba v tozdu Sanitarne stene v Zabukovici.

Kako naprej, še ne vedo ne eni ne drugi. Sigma v Zabukovici je v prvem trimesečju še vedno poslovala z izgubo. Vzroki zanjo pa so bile v glavnem zelo visoke obresti, ki so znašale skoraj toliko kot izguba. Glede na vire sredstev bo potrebno najprej rešiti probleme v Zabukovici. Ni mogoče pričakovati, da bodo še nadalje lahko samostojno poslovali. Tako potekajo dogovori s Sipom Šempeter o možnem poslovnem sodelovanju in povezovanju. Program za le-to pa pripravljata Sip in v Zabukovici še ne vedo natanko, kakšno bo to sodelovanje.

V Kovinski predelavi Vransko odločitev o izločitvi opravičijo s tem, da so imeli v Sigmi malo perspektive za nadaljnji razvoj. V sanacijskem programu je bila dobro pripravljena analiza stanja, iz katere pa ni bila razvidna

na celotna rešitev Sigme. Pravi, da so z rezultati poslovanja dokazali, da lahko samostojno poslujejo.

Zakon o združenem delu daje delavcem vso pravico, da se izločijo iz delovne organizacije. Ne morejo se le v primeru, ko gre za povezavo v samem delovnem procesu ali če bi cepitev onemogočila poslovanje celotne delovne organizacije. Takšne povezave med tozdoma v tem primeru ni bilo.

Ob cepitvi Sigme presojamo, da bi bilo bolje, če bi v Kovinski predelavi Vransko namesto odločitve „na pamet“ pripravili ustrezen program razvoja in nadaljnega poslovnega povezovanja. Le-tega bi morali imeti že ob sklepu o izločitvi iz Sigme. Trenutno so zanje najpomembnejši rezultati poslovanja, ki pa se glede na to, da imajo velik del naraščajoče proizvodnje, lahko tudi hitro spremenijo na slabše. Vransko še verjetno ni pozabilo primera nekdanjega Kova podjetja s podobno dejavnostjo kot ga ima danes Sigma.

Marjana Natek

Večji fizični obseg proizvodnje

Samoupravni organi in družbenopolitične organizacije IGM Gradnja Žalec so v začetku leta sprejeli akcijski program za povečanje gospodarske učinkovitosti. Da program uspešno uresničujejo, že kažejo podatki za prvih pet mesecev. Fizični obseg proizvodnje se je povečal za deset odstotkov, prav toliko pa je večja tudi prodaja v primerjavi s planom za letošnje leto. Tudi drugi kazalci gospodarjenja potrjujejo ugodna gibanja, čeprav problemov s preskrbo s surovinami tudi tokrat ni manjkalo. Rezultati so torej doseženi predvsem s povečano produktivnostjo in z zmanjšanjem materialnih stroškov, še zlasti energije, in z velikim prizadevanjem celotnega kolektiva. Poudariti velja tudi izvoz, ki se je v primerjavi s preteklim letom

več kot potrojil. Osvojitvev proizvodnje prostostoječih armiranih dimnikov, ki so sad znanja njihovih strokovnjakov, pomeni pomembno novost v programu IGM Gradnja. Sicer pa v Gradnji letošnje leto namenjajo največ pozornosti kvaliteti proizvodov in znanstvenem sodelovanju z raziskovalnimi institucijami: z Univerzo Edvarda Kardelja, Zavodom za raziskavo materiala, Inštitutom za procesno tehniko in energetiko iz Sarajeva, Unisom in Jugoinspektom. Za sedanjih in prihodnjih razvoj Gradnje pa je pomembno sodelovanje z znano nemško firmo Schiedel, katere lastnik in oče programa Schiedel, po njem se program tudi imenuje, je pred dnevi obiskal Gradnjo. Po ogledu proizvodnje je senator Schiedel izrekel kolektivu priznanje za

uspešen razvoj v zadnjih letih in povedal, da je IGM Gradnja postala največji proizvajalec tega programa v Evropi. Pohvalil je tudi prizadevanja za večjo kvaliteto proizvodov. Ob tej priložnosti so mu podelili zlato plaketo kolektiva.

V Gradnji so pripravili tudi strokovno posvetovanje s strokovnjaki gradbene operative projektanti, in predstavniki trgovskih organizacij ter jih seznanili s programom Schiedel in ostalimi proizvodi iz njihovega programa.

Od vseh teh prizadevanj si IGM Gradnja obeta tudi v prihodnje dobre gospodarske rezultate. Hkrati pa kolektiv IGM Gradnja delovnim ljudem in občanom žalske občine čestita ob prazniku občine 7. juliju.

jk

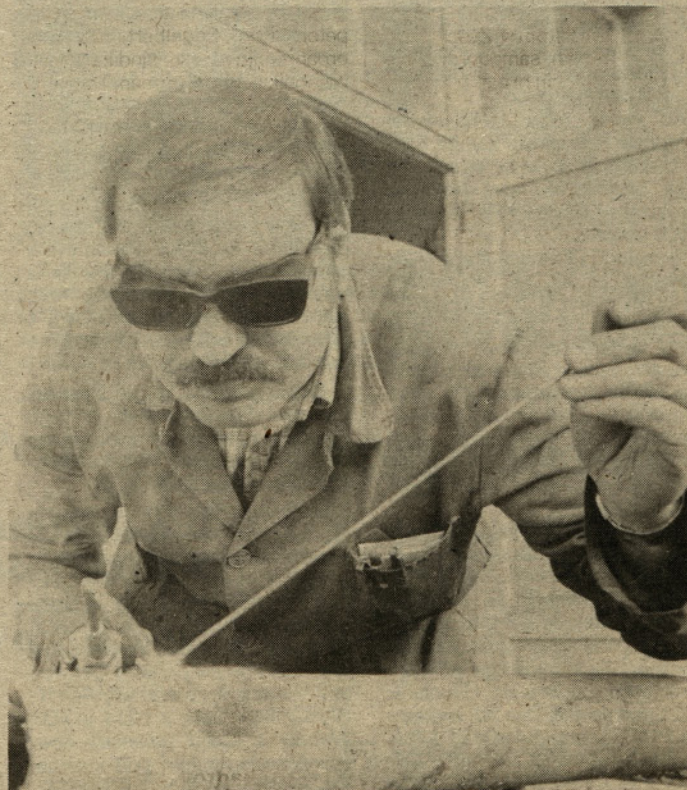
Senator Schiedel med ogledom proizvodnje v Gradnji

Prvo mesto na srečanju kovinarjev

Anton Kitež iz Tovarne nogavic na Polzeli je med plamenskimi varilci dosegel najboljšo uvrstitev na republiškem tekmovanju kovinarjev, s tem pa si je priboril vstopnico za zvezno tekmovanje.

Srečanje je bilo konec maja v Domžalah in Kamniku. Iz žalske občine se je v teoretičnem in praktičnem znanju pomerilo devet tekmovalcev. Poleg Antona Kiteže, ki je dosegel prvo mesto med plamenskimi varilci, sta v Domžalah in Kamniku sodelovala še strugar Marjan Kuzman in orodjar Anton Zupanc, oba Sip Šempeter, ki sta dosegla peto mesto. Tomaž Jevnikar iz Sip-a je med brusilci zasedel šesto mesto, rezkalec Lojze Topovšek iz Tekstilne tovarne Prebold pa je bil deveti.

Tekmovanja so se udeležili še Janko Kranjc in Ferdinand Novak, oba Ferralit Žalec (livar-kalupar); Franc Klančnik, Sip Šempeter (varilec REO) in Franc Satler, Sip Šempeter (varilec MAG), ki so se uvrstili med petnajstim in štirindvajsetim mestom. Irena Jelen

PREBOLDSKI VANDALIZEM PONOVNO PRED SODIŠČEM

Pred tednom dni je bila razpisana na žalski enoti temeljnega sodišča v Celju nova obravnava zoper preboldske izrednike. Obravnavo so preložili na september, ker dveh obtožencev ni bilo. (Eden služi vojaški rok, za drugega pa do dneva obravnave še ni bilo znano, če mu je bilo vabilo vročeno ali ne.)

Višje sodišče je žalsko sodbo razveljavilo in naročilo novo sojenje, predvsem zato, da bo v sodnem postopku ugotovljena škoda na spomeniku, pa tudi zaradi posebnega sojenja mladoletniku. Žalsko sodišče je za izvedenca že poskrbelo. Ta je ugotovil, da na bronastem kipu ni nobenih poškodb, da pa so bili stroški s ponovno postavitvijo na podstavek. To naj bi brezplačno napravili delavci iz TT Prebold in šola ni imela stroškov. Tako bo bržkone sodišče določila še izvedenca, ki bo

ugotavljal, koliko so vredna dela, ki so bila opravljena, in če je tolikšna bila tudi škoda. Treba je namreč reči, da je za kaznivo dejanje, za kakršnega so obtoženi v preboldskem primeru, škoda bistvenega pomena. Naši predpisi so namreč takšni, da za kaznivo dejanje ne zadostuje zgolj oskrnitev, marveč mora nastati tudi škoda. (Kar zadeva mladoletnika, se bo ta zagovarjal v posebnem postopku na oddelku za mladoletnike v Celju.)

Eden izmed razlogov, da je bilo novo sojenje razpisano šele za 20. junij, pa je tudi dejstvo, da sta bili zoper Dušana Zupančiča vloženi še dve obtožnici in sicer zaradi prometa z mamili, oziroma neupravičene proizvodnje ter omogočanja uživanja mamil drugim. V obeh primerih naj bi omogočil uživanje tudi mladoletnika osebama. Skupaj z njim pa

bo sedel na zatočno klop še Srečko Koritnik iz Marija Reke, ki naj bi tudi dal kaditi znanu indijsko z konopljo.

Pozanimali smo se tudi glede govorice o ilegalnem pobegu Dušana Zupančiča v tujino. Govorice niso resnične. Zupančiču so po sklepu sodišča marca letos vzeli potni list. V času, ko ga je še imel, pa je zakonito potoval v Francijo. (Zakaj so njemu, pa tudi nekaterim drugim obtoženim, potni list vzeli šele marca letos, pa je seveda posebno vprašanje.)

In končno, ne glede na to, kako boleče je lani odjeknilo vandalsko dejanje v Preboldu, treba bo počakati na pravomočno sodbo, ki pa vsekakor ne bo govorila o političnem kriminalu, saj v preboldskem primeru nihče zanj ni obtožen. K

PO POTEH NOB V SAVINJSKI DOLINI

ANTON KOTNIK — SEDEMDESETLETNIK

Prej majhen kot velik možak je Anton Kotnik. A vseeno čvrst in vzravn, kljub letom, ki si jih je naložil na svoja ramena. Kratko pristrženih las, prepređenih s srebrnkastimi nitmi in zvedavimi očmi, ki so me gledale skozi naočnike iz resnega obraza.

NI DOBIL IZKAZNICE IN RDEČEGA NAGELJNA

Za začetek sva najprej pokramljala o vremenu. Le o čem bi drugem, saj se turbna in sitna pomlad kar ni hotela umakniti poletju. Od daleč je do naju prihajal šum glasov z ulice. Med njimi sva počasi segla v minulost. Kako je bilo njega dni, ko je kot fantič začel sodelovati s partijsko organizacijo v njegovem rodnem Preboldu?

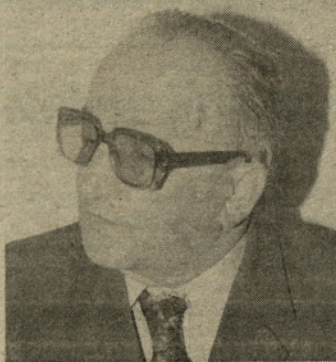
«Član organizacije sem postal drugega novembra leta 1932,» je začel pripovedovati moj sogovornik. In nadaljeval: «Takrat nisimo prejeli nobenih izkaznic in rdečih nageljnov, vse je bilo samo dogovorjeno. Še isto leto sem postal sekretar ene izmed treh celic tamkajšnje partijske organizacije,» je razložil.

Fisalo se je leto 1933, ko je prvič prišel v roke tistim, ki so bili prepričani, da je mladi revolucionar nevaren obstoječemu režimu. A naj spregovorijo Anton sam: «Bil sem obsojen in aretiran na štirinajst mesecev, ker nas je nekdo izdal. To je bila prva aretacija. Drugič sem bil aretiran avgusta 1936 zaradi sestanka na Žvajgi. Odpeljali so nas na ljubljansko policijo, vendar smo takrat že vedeli, kako moramo ravnati, poznali pa smo tudi že nekaj zakonov, da smo se izmuznili zaporu.»

Gladko in prepričljivo je tekla beseda mojemu sobesedniku. Pripovedoval je in razkrival zgodbo svojega življenja. «Po konferenci na Smiglovi zidnici smo čedalje več razpravljali o borbi proti fašizmu. Tudi v naši organizaciji,» je pripomnil.

Potem je prišlo leto 1941. Pod

pretvezo mobilizacije je bil interniran v Ivanjico, za njim pa so v daljavi ostajale rdeče strehe toplega gnezda in dim rodnega ognjišča. Toda ne za dolgo. «Vrnil sem se ravno

Anton Kotnik

takrat, ko je bila doma mobilizacija,» se je spominal. In dodal: «Naša partijska organizacija je takrat že pripravljala odhod v gozdove.»

Domaća tla so za mlade revolucionarje kmalu postala prevročna. V vasi so zaregljale nemške strojne, tem pa se je kaj kmalu pridružil zvenket partizanskega orožja.

ŽIVELA SVA V ZEMLJANKI

Zdaj sva že pri partizanstvu. Mož nasproti mene je pobrskal po

Anton Kotnik-Robida je opravljal po vojni kopico nalog v občini, kakor tudi izven njenih meja, nekatere pa opravlja še danes. Bil je predsednik občinske organizacije ZZB NOV Zalec, predsednik komisije za ugotavljanje posebne dobe iz NOB pri občinski organizaciji, predsednik komisije za ugotavljanje in zbiranje gradiva iz NOB pri občinski organizaciji, predsednik okrožnega odbora bivših aktivistov Osvobodilne fronte za celjsko-savinjsko okrožje, član komisije za zgodovinske pri Centralnem komiteju ZK v Ljubljani, član zgodovinske komisije celjsko-savinjskega okrožja v Muzeju revolucije Celje, potem član medobčinskega sveta Zveze borcev za celjsko področje, član komisije za SLO in družbeno samozščito pri skupščini občine, opravlja pa še nekatere naloge v kraju in v občini.

Anton Kotnik je nosilec partizanske spomenice 1941. Pred desetimi leti je bil odlikovan z redom dela z rdečo zastavo, sedaj pa je predlagan za red republike z zlatim vencem.

spomenu na leto 41. «Nemci so najprej preganjali nacionalne elemente, npr. srbofile, komuniste so na začetku pustili še bolj na miru,» je povedal, potem pa nadaljeval: «Sele ko so Nemci napadli Rusijo, je postalo nevarno tudi za komuniste. Takrat smo odšli v gozdove in se pripravljali na vojno. «Brez posebnega spodbujanja je pripovedoval naprej: «Po gozdovih smo se skrivali vse dotlej, dokler nismo ustanovili prve Savinjske partizanske čete.» Tej sta se kasneje pridružila Pohorska in del Revirske čete, nastal je prvi Štajerski bataljon.

Hud mraz in sneg sta pristillila borce bataljona na prezimovanje, spomladi 1942 pa so krenoli na Tolsti vrh nad Preboldom. «Tam sva bila z ženo zadolžena za organizacijo tehnike,» se je spominal Anton. «Najbrž zaradi tega,» je dodal, «ker sva že v letih 1937/38 doma tiskala letake za trosilne akcije po Savinjski dolini.»

Tehnika je pričela delovati aprila 42 v zemljanki v gozdu, tiskala pa sta vse potrebno za okrožni komite. Zaradi izdaje sta tehnika še isto leto preselila pod Reško planino. Kmalu sta se selila še tretjič.

Lepo po vrsti je vleklo moj sogovornik spomine na dan, se ob nekaterih ustavi malo dlje, jih potežkal s kretinami rok, ob drugi se je samo nekako obrnil. Že ni tičal globoko v njem. Mirno in jasno je nadaljeval svojo pripoved: «Spomladi 1943 je v zemljanko prišel Dušan Kraigher, ki je skrbel za tisk pri centralnem komiteju. Tiskanje je po njegovem naročilu prevzela Cankarjeva tehnika v Taboru, midva z ženo pa sva prevzela radio poslušalnico in izdajanje Radio vestnika. Le-ta je izhajal dvakrat, trikrat tedensko v tisoč izvodih, v njem pa so bila vojna poročila radijskih postaj. Nemci so namreč takrat pobrali ljudem vse radijske sprejemnike.»

Ko je bila osvobojena Žgornja Savinjska dolina, ga je pot zanesla v radio poslušalnico oblastnega komiteja Štajerske v Ljubnem. Kapitulacija Nemčije in propad Hitlerjevega rajha pa je Anton dočkal v tehniki blizu Smiglove zidnice.

Po končani vojni je bil najprej v okrožnem zboru v Celju, kasneje pa si je služil kruh v Tekstilni tovarni v Preboldu. V svojem rodnem kraju, kjer danes uživa svoj zasluženi mir in kjer je pred dnevi dočkal svoj sedemdeseti rojstni dan. Čestitkam se pridružuje tudi naše uredništvo. Irena Jelen

JOŽETU SEVČNIKARJU

Ob svoji tridesetletni letnici je Jože SEVČNIKAR iz Liboz opet poromal po svoji bogati življenjski poti. Razgrnil jo je pred nami — bralci «Občana».

Toda ta življenjska pot se je pred dnevi nepreklicno utrnila. Bolezni in smrti ne mprejo uteči niti najbolj hrabri.

Kot kmečkoga fantá ga je vleklo med delavce. Njegov uporni duh se je lahko razvijal le v delavskem okolju, ki je botroval tudi kasnejšim trdnim odločitvam in končni ideološki usmeritvi. Postati in biti komunist.

Vendar predaprilska jugoslovanska oblast takega ideološkega prepričanja ni odobrvala. Za komuniste in njihove simpatizerje ni bilo dela, ni bilo kruha. Bili so le zapori, bila je Ivanjica.

Jožeta vsi ti pritiski niso strli. Tudi okupatorjev škorenj ga ni pregazil.

Biti revolucionar je zanj pomenilo biti aktivist in vojak. Kot borec Lackovega odreda je s pesmijo odhajal v borbe z Nemci in madžarskimi okupatorji.

Zmagovalni maj je dočkal v celjskem okrožnem odboru OF. Postal je tudi oficir, pa upravnim uslužbenec.

Toda nevzdržno ga je vleklo nazaj med delavce, med knape. Svoj upokojski del življenja pa je posvetil delu v družbenopolitičnih organizacijah in društvu upokojsencev. Vrsto let je predsedoval krajevni borčevski organizaciji.

Vse življenje je ga spremljala pesem. Že kot mladenič je pel v zboru Delavsko prosvetnega društva Svoboda v Libozah. Pesem v tem društvu ga je spremljala vse do smrti. Le tisti zadnji ji ni mogel več prisluhni. Tisti zadnji, ki je bila tudi izraz hvalečnosti za vse, kar je storil za ljudi, ki jih je imel tako rad.

Cveta MIKUŽ

SREČANJE POV RATNIKOV IZ FRANCIJE

Ni jih bilo malo slovenskih sinov in hčera, ki so v času med obema vojnama zapustili rodno ognjišče, odšli v svet za zaslužkom, potem pa se ob koncu vojne vrnili domov ter s tem izkazali podporo novi Jugoslaviji. Med njimi so bili tudi udeleženci tokratnega srečanja delavcev povratnikov iz Francije. Srečanje je konec maja v Zalcu organiziral odbor za tradicije delavskega gibanja pri občinskem sindikalnem svetu.

Prve skupine izseljencev so v Jugoslavijo prispele že leta 46. Nekateri z ladjo, drugi so pripotovali z vlakom. V glavnem so bili delavci, ki so našli delo v francoskih rudnikih. Tam se je kalila tudi njihova revolucionarnost in napredna miselnost, od tam pa je izviral tudi njihov odpor proti Hitlerjevemu rajhu in podpora novi Jugoslaviji. Poleg tega pa so jih k vrnitvi v rodne kraje spodbujali tudi propagandisti v društvih izseljencev.

Sprejemi teh delavcev so bili različni; ponekod pristrčni in prežeti z vsem priznanjem za to njihovo dejanje, ponekod pa so jih gledali tudi s priokusom sovražnosti, meneč, da gre za sovražne špijone.

Tudi sami izseljenci so vrnitev sprejemali zelo različno. Za nekatere je bila to avantura, za druge, zlasti starejše, pravi šok. Domovi so bili namreč porušeni, obljubljenih stanovanj ni bilo od nikoder, s hrano je bil pravi križ.

Leta 46, ko se je iz Francije vrnila prva skupina naših rojakov, je v žalsko občino zanesla pot okrog dvajset družin. Večina se jih je začasno naselila v stari hmeljski sušilnici v Zalcu, skoraj vsi povratniki pa so se zaposlili v zabukovškem rudniku. Ni pa bilo tudi malo tistih družin, ki so se odločile za ponovno pot v Francijo.

Člani odbora za tradicije delavskega gibanja nameravajo podobna srečanja organizirati tudi v prihodnje ter tako obuditi spomin na dogodke, ki so postali del naše zgodovine.

fj, ij

V Franciji in Belgiji je bilo tudi precej ljudi iz Savinjske doline, ki so se pred vojno vključili v mednarodno brigado proti naraščanju fašizma v Španiji. Med njimi Ferdinand Praznik, umrl v Preboldu 1974, Anton Petek, rojen v Grižah, interniran iz Španije v nemška taborišča, kjer je leta 1945 umrl; Anton Ledinek, rojen v Grižah, po vojni je živel v Senovem in tam leta 1960 tudi umrl; Florijan Pohlin iz Zabukovice, padel pri Madridu 1936; Ivan Šalej iz Drešnje vasi, padel v Španiji; ter Dušan Kveder-Tomaž, ki je leta 37 ilegalno živel v Kaplji vasi in v Šeščah, od tam pa odšel v Španijo.

RAFKO FUNKL

Prve dni junija se je izteklo življenje Rafka Funkla iz Griž. Že dalj časa ga je mučila bolezen, vendar ni klonil vse do zadnjega, ko se je moral posloviti od svoje kolarske delavnice.

Rafko Funkl se je rodil 10. 10. 1908 v Grižah, kjer je preživel tudi mladost, ki ni bila lahka. Izučil se je za kolarski poklic in postal znan mojster daleč naokoli.

Bogato in plodno je bilo njegovo življenje. Že zelo zgodaj se je predal kulturnemu ustvarjanju, še posebej zborovskemu petju in dram-

ski dejavnosti. Nepogrešljiv je bil tudi v gasilskih vrstah. Bil je predsednik društva v Grižah, član občinske in okrajne gasilske zveze in predsednik sklada za požarno varnost občine Zalec.

V NOB se je vključil že leta 1941 in bil med ustanovitelji prvega odbora OF v Grižah. Na terenu je delal vse do leta 1944, ko je tudi zanj postalo prevročna na domačem terenu. Odšel je v partizane in postal referent za prehrano v gospodarski komisiji za okraj Lurd. Svoje revolucionarno delo je nadaljeval po vojni pri izgradnji porušene domovine, opravljal pa je tudi vrsto pomembnih funkcij. Bil je prvi predsednik krajevnega odbora OF, nepogrešljiv pa je bil tudi v raznih režijskih odborih. Poseben rad je zahajal med najmlajše v osnovno šolo in jim pripovedoval o težkih časih iz NOB.

Tudi planinci nanj ne bodo pozabili, saj ima precej zaslug za izgradnjo planinske postojanke, rad pa se je udeleževal tudi pohodov. Ob njegovem zadnjem slovesu so se zbrali številni prijatelji, krajani in predstavniki društva in se mu zahvalili za njegovo bogato delo.

F. Ježovnik

SAVINJSKA DOLINA POD UDAROM NEMŠKIH VOHUNSKIH SLUŽB • Piše: Ivan Jurčec-Tomo

Nacisti so v letu 1943 morali ugotoviti, da je slovensko prebivalstvo od njih vedno bolj odmaknjeno. Socialna demagogija, s katero so v prvih časih okupacije pridobili nekaj zasleplencev, je skopnela. Narodno osvobodilno gibanje pa je kljub težkim udarcem pridobivalo na avtoriteti in vzponu.

Ko se je maja 1943 sestal okrepljeni Pokrajinski komite KPS za Štajersko, je le-ta sklenil, da mora organizirati nove politične organizacije (celice KP, OF, AFZ, SKOJ ...).

Po nalogu Glavnega štaba NOV Slovenije je bil 18. septembra 1943 obnovljen št. ab Štajerske IV. operative cone. Sklenili so, da je treba organizirati nove vojaške operative enote. Standrovi brigadi, ki je bila že prej organizirana, se je pridružila še Zidanska. Po številnih partizanskih akcijah je imel nemški okupator vzrok, da je Štajersko proglasil za «BANDENKAMPFGEBIET».

Savinjska dolina je po nemški vojaški teritorialni razdelitvi spadala pod osemnajsto (XVIII.) okrožje. Po nalogu iz Berlina je bil za vodjo okrožja postavljen SS-Gruppenführer in generaladjutant policije Erwin Rösener. Zadolžili so ga za vodjo borb proti partizanom. Dobil je velika pooblastila. Dne 30. septembra 1943 je ustanovil «OPERATIVNI ŠTAB ZA PROTIPARTIZANSKO BOJEVANJE» — (FU-

HRUNGSTAB FÜR BANDENBEKÄMPFUNG) s sedežem na Bledu.

Rösenerjevemu štabu so bile podrejene vse nemške vojaške enote in politične ustanove, ki so bile vključene v boj proti partizanom. Na Bled so morali pošiljati poročila v Vodstveni štab tudi iz Štajerske: Varnostna služba (SD), policija, orožništvo, enote SS in SA, železniška policija, obmejne straže, wehrmannschaft, divizija 483 za posebne naloge ...

V okviru «Vodstvenega štaba» so organizirali na Bledu obveščevalni oddelek I c, kamor so morala iz vseh krajev dnevno dotekati poročila o vsakem pojavu partizanov, o njihovih akcijah, o sabotažah, o protinemški propagandi ...

Kmalu potem, ko je Rösener ustanovil «Führungs Stab», so proti partizanom začeli intenzivneje delovati centri nemške vojaške obveščevalne službe (ABWEHR).

Ustanove abwehra v vojnem okrožju (AST-ABWEHRSTELLE) so ustanovljale svoje obveščevalne točke. V Celju je delovala «MELDEKOPF CAESAR», ki jo je vodil Andreas Zitzelsperger, ki je nastopal pod imenom «Dr. Weber» in je prej vodil abwehr center v Celovcu pod imenom «WEHRMACHTSARCHIV». Leta 1944 je «Dr. Weber» v Celju ustanovil novo obveščevalno točko pod imenom «INZENIRSKI BIRO» (INGENEUR-

BIRO), ki ga je vodil ing. Karl Harazim.

«Inženirski biro» je v Celju najtesneje sodeloval z gestapom in SD. Pošiljali so vohune v partizanske enote in na osvobojena ozemlja. Organizirali so takoimenovano vohunsko mrežo «R» (RÜCKNETZ). Na osvobojenih ozemljih je partizanska obveščevalna služba te nemške vohune večinoma odkrila in onemogočila. Na zasledenem ozemlju je imel «Inženirski biro» nekaj uspehov, ker so v bunkerjih našli partizanske arhive in so aretirali 60 oseb. Posrečilo se jim je n. pr. odkriti «Rokov kanal».

Nemške operative enote so imele organizirane obveščevalne točke «FRONTNE IZVIDNIŠKE ENOTE» (FAT — FRONTAUFKLARUNGS TRUPP). Tako je bila v Celju nastanjena FAT 376, v Medložu pri Celju FAT 221, v Dobriši vasi FAT 208 ...

V letu 1944 in 1945 je na našem ozemlju delovala «TAJNA VOJAŠKA POLICIJA» (GEHEIME FELD POLIZEI). Iz Belgije je prišla GFP 738 kot pomoč varnostni službi (SD) in gestapu. Na Polzeli se je

nastanila komanda posebne GFP. Svoja oporišča je imela v Celju, na Vranskem, v Šoštanju, v Gornjem gradu ...

Svojo obveščevalno službo je razpredal še polk posebnih enot za protipartizansko bojevanje (18. planinski polk) pod vodstvom polkovnika Egona na Treeca. Svoj sedež je imel v Teharju pri Celju. Polk «Treeca» je imel svoj obveščevalni oddelek I c, ki ga je vodil kapetan TIZIAN.

Tizian je svoje delovanje usmerjal predvsem proti enotam partizanske XIV. divizije in v odkrivanje partizanske obveščevalne službe. Tako se mu je posrečilo odkriti center v Zavruhu pri Smartnem v Rožni dolini.

General Rösener je sprevidel, da je pri tako množični vohunski dejavnosti treba delo usklajevati. Zato je pokrajine, ki so mu bile podrejene, razdelil na «ZASČITNA PODROČJA» IN «ODSEKE ZAVAROVANJA» Za Spodnje Štajersko je postavil za vodjo «zračitnega področja» dr. KÜHHASA s sedežem v Celju. Za južni del Spodnje Štajerske je bil zadolžen še posebej polkovnik Treeca.

(dalje)

Potni nalog za vohuna nemške vojaške obveščevalne službe (abwehr) iz Celja — ing. Maksa Westna in Karla Skoberneta. V centralo «abwehra» na Dunaj ju je poslal vodja centrale v Celovcu in Celju major Andreas Zitzelsperger «dr. Weber».

Fahrbefehl Nr. 41195
 Kraftfahrzeug¹) W 1195
 von der WH
 Ast. Klagenfurt
 (Einheit oder Feldpostnummer²))
 Fahrer: Anton Peterk, Josef Holof, Hestel
 meldet sich am 8. V. um 8 Uhr 00 Min.
 in (Ort) Hipe
 Strafe Krieg-Verwehrensünden
 bei: Oberst Graf Jabornik
 zur Fahrt von: Lilli
 nach: Hieu
 vorgeschriebene Fahrtriede 928
 Zweck der Fahrt³) Nachstellung von Flamm
 Karl Skoberneta u. Maxentius von
 Die Fahrt erfolgt kostenlos
 gegen Bezahlung
 (Unterschrift, Dienstgrad und Dienststellung)
 Anton Peterk
 1) und 2) anzugeben.
 3) Zweck der Fahrt anzugeben. Die Untertragung «Dienstfahrt» ist verboten.

Nova mlekarina v Arji vasi

POMEMBNA DELOVNA ZMAGA

Direktor SOZD Hmezad mag. Vlado Gorišek in direktor nove mlekarne in izgradnji Jože Janše sta te dni novinarje seznanila z izgradnjo in pomenom nove regijske mlekarne pri Arji vasi, ki je pričela poskusno obratovati.

Investitor se je zaradi velikih podražitev in drugih ovir spoprijemal s težavami, ki so se med drugim pojavljale tudi zato, ker 71 soinvestitorjev, ki so sodelovali pri tem objektu, naložbe ni dovolj izdatno podprlo in tako je SOZD

Hmezad ves čas nosil glavno breme. Kako velik finančni zalogaj pomeni to za investitorja, kaže podatek, da se je naložba od predvidenih 520 milijonov dinarjev povzpela na 889 milijonov dinarjev in od tega so soinvestitorji prispevali v obliki najetega kredita 290 milijonov dinarjev.

Finančno so pri tem poslu sodelovale splošna banka Celje, Velenje in Slovenj Gradec pa tudi Beogradska banka in slednjič je dala izdaten delež Zavarovalna

skupnost Triglav. Izvajalec del je bil Gradis.

Do zamud je prišlo med drugim tudi zaradi spremenjenih tehnoloških zahtev in drugih dopolnilnih del, večkrat se je zataknilo pri materialu itd. Projekt so začeli izdelovati sicer že leta 1978, ki ga je bilo treba pozneje dopolnjevati. Tako nova mlekarina še vedno nima čistilne naprave, kar je bil sicer pogoj za nemoteno obratovanje, vendar so zadevo razrešili tako, da je začasno obratovanje možno in dovoljeno z izgradnjo nevtralizacij-

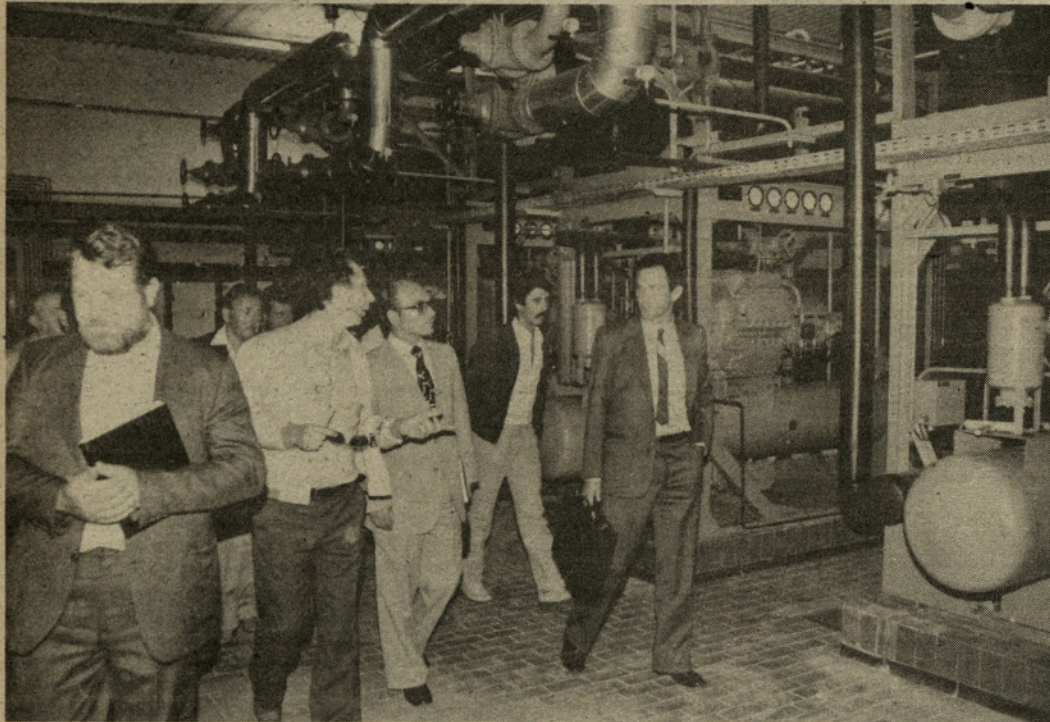
skega bazena in troprekatne greznice. Mlekarina bo poskusno obratovala vse do izgradnje čistilne naprave, ki bo nared čez dve leti.

Za začetek je proizvodnja v novi mlekarini stekla na dveh linijah; na prvi liniji bodo pakirali in odpremljali konzumno mleko, na drugi pa jogurte. Že stara celjska mlekarina je s konzumnim mlekom zalagala širše slovensko in jugoslovansko tržišče, zlasti še nekatera potrošniška središča v Dalmaciji. Seveda pa to ne pomeni, da vodstvo mlekarne ne načrtuje v svojem proizvodnem programu še drugih, proizvodno zahtevnih mlečnih proizvodov, saj imajo zato vse pogoje.

Proizvodnja in odkup mleka na območju nove regijske mlekarne razveseljivo naraščata in to je zagotovilo, da bo mlekarina lahko obratovala s polnimi kapacitetami. Nova mlekarina v Arji vasi bo slednjič rešila tudi problem premajhnih kapacitet stare celjske mlekarne, ki kljub prizadevanju kolektivu ni več zmogla predelati vseh količin mleka. Vso ustrezno mehanizacijo, ki pride v poštev za proizvodnjo v novi mlekarini, bodo začeli postopoma premeščati v novi objekt.

Na tiskovni konferenci smo se pogovarjali tudi o načrtovani novi sirarni v Smarju. Objekt je zgrajen do 3. faze, nadaljna dela pa so odvisna od tega, če bodo na voljo potrebna finančna sredstva. Hmezad, tak je bil odgovor, pripravlja program, da bi aktivirali sirarno oz. za začetek vsaj eno linijo za proizvodnjo trdih sirov. Treba je povedati, da naš trg ni najbolje založen s siri, zato nam je sirarna v Smarju za izboljšanje preskrbe še kako potrebna.

Lojze Trstenjak

Predstavniki občine Žalec v novi mlekarini

Pri Horvatovih v Podvinu

KDOR JE PRIDNIH ROK — NE STRADA KRUHA

Da Hrovatovi v Podvinu ne živijo slabo, sem spoznal ob mojem obisku. Oba, gospodar Julij in žena Helena, sta pridnih rok, ravno tako pa tudi njuna sinova, sicer še šolarja, a že zagreta za kmečko delo.

Kako bi sicer imeli v hlevu 50 pitancev s kravami molznicami, na njivah pa 3,7 ha hmelja. Res je sicer, da je kmetija opremljena s kmetijsko mehanizacijo, saj imajo več traktorjev, stroje za spravilo sena, sod za gnojevko in druge pripomočke, vendar so potrebne tudi pridne roke.

Da so tu doma umni gospodarji, kaže izredno lep hmelj, ki je na njunem hmeljišču kljub neugodni pomladni pomladi že pogljal nad dva metra navzgor. Tudi živina je lepo rejena, krave dajejo dobro mleko. Sinova, čeprav še šolarja, sta staršema v krepko pomoč, kajti vsak dan opravita pri živini. Obdelovalne zemlje je 18 ha, od tega imajo osem ha v najemu od sorodnice, da bi živina imela tudi pozimi dovolj lastne krme, napolnijo silose s 300 m³ silaže. »Kam bi prišli, če bi morali večino krme kupovati, saj so močna krmila tako draga, da bi živina požrla ves dohodek, to pa ne gre,« meni Julij. Zato zemljo vsa leta dobro gnojijo. Poleg gnojevke in hlevskega gnoja potrosijo veliko mineralnih gnojil. V dolini travnike trikrat kosijo, v hribih dvakrat.

Hmelj zahteva veliko skrbnega dela. Lanski pridelek zaradi suše ni bil najboljši, letos pa pričakujejo večjo rodnost. Dve tretjini nasada sta novi, visokorodni vrsti hmelja, ena tretjina pa je savinjskega goldinga. Čeprav ne rodi tako kot aurora in druge nove vrste, znaša

Julij Hrovat v svojem hmeljišču. Hmelj obeta dober pridelek

pridelek okoli 18 mtc. Poleg hmelja letno prodajo iz hleva po 20 pitancev v skupni teži okoli 10 tisoč kilogramov. Mleko porabijo za približek mladi živini in za lastne potrebe.

Oba zakonca sta zdravstveno zavarovana in plačujeta v pokojninski sklad — za pokojnino. Družina ima avto, televizor in vse potrebne gospodinjske stroje. Le časa ni. Zvečer sta Julij in Helena tako utrujena, da gresta raje v posteljo kot pred televizor. Letnega dopusta ni, delata tudi ob nedeljah, če kliče delo.

Uganka je, kako gospodinja ob vsej tej zaposlenosti, najde čas za rože, ki cvetijo na oknih. Njuna hiša je od pomladi do jeseni polna lepega cvetja. Nad letošnjo pomladjo se pritožuje, poletje in jesen pa bosta nemara toplejši.

V pogovor se je vključila tudi stara mama, 90-letna Jožefa. Za svoja leta je še čila, le vid ji je opešal. Morala bi na operacijo, pa noče. Pravi, da se več ne izplača. »Pa bi se izplačalo,« pravita Julij in Helena.

Ženica se spominja, kako sta nekoč z možem vso zemljo obdelala s konji in voli, kajti strojev ni bilo. Kmečko življenje je bilo nekoč bolj trdo kot danes.

Se beseda o združnem pospeševalcu. Julij ceni njegove izkušnje. Ko je bilo treba narediti načrt za adaptacijo hleva, sta to opravila kar sama. Delo je bilo dobro načrtovano in danes je hlev že poln živine.

Kar prehitro je potekel čas obiska. Sicer pa je Hrovatove klical delo ...

Lojze Trstenjak

Komentar:

PRIDELEK JE ODVIŠEN OD VREMENA

Ko se leto prevesi v drugo polovico, je že možno vsaj približno napovedati letino. Letošnja deževna in hladna pomlad je zavrla rast na poljih in to velja seveda — tudi za hmelj, ki kasni v rasti. Če v drugi polovici junija ne bo topleje, hmelj ne bo pogljal dovolj visoko, da bi se v poznejši dobi razvile kobule.

Ozimina je, z izjemo ječmena, dobro prezimila in lepo kaže, zlasti tam, kjer so kmetovalci setev pravočasno opravili v pripravljeno zemljo. Na splošno je pšenica zelo dobro vzdrževana in obeta dobro žetev, na katero se kmetovalci že pripravljajo. Kombajnov bo dovolj, mlatilnic pa tudi in tako ni bojzani, da žetve ne bi pravočasno opravili.

Kmetje-kooperanti iz naše občine so minulo jesen z žiti zasejali večje površine kot prejšnje leto in sicer od 180 na 310 ha in če bo dober pridelek, bo možno celo preseči pogodbeno obveznost — 525 ton zrnja. Viške bo prevzel Merx, ki pa še vedno ni napovedal odkupne cene.

Okopavine, in to velja zlasti za koruzo, nekoliko zaostajajo v rasti, ovira pa jo tudi plevel. Kmetje v kooperaciji so letos posejali posejali več koruze kot lani, pač zato, ker jim je pridelek potreben za živinsko krmo. Največ je bodo namenili za silažo.

Tudi družbeni sektor (Hmezad) ima letos večje površine s koruzo in to za silažo. Računajo na večje potrebe zaradi nove farme pitancev v Žepini.

Koruzo na jugoslovanskem trgu je predraga, da bi z njo krmili živino, saj bi s tem povsem usahnil dohodek. Zato se vsak trudi, da bi pridelal kar največ živinske krme doma. Zaradi obilice vlage silirana trava ni najboljšee kakovosti, ker ima prevelik odstotek vlage. Vreme pa nagaja tudi pri sušenju sena, kar živinorejcem povzroča dodatne skrbi.

Slovenski hmeljarji, in to velja tudi za hmeljarje v žalski občini, so letos planirali precej večji pridelek hmelja kot lani. Lani je pridelek zmanjšala suša, ponekod pa tudi neurje. Lanskega pridelka so prodali 3.313 ton, letošnjega pa planirajo na 4.281 ton. Vsa dosežena dela v hmeljiščih so bila pravočasno opravljena in tako je pridelek sedaj odvisen v največji meri od vremena. Obnova hmeljišč nekoliko zaostaja za planom, bodisi da primanjkuje denarja ali ni primernih zemljišč, vendar zaostanek ni velik.

Napovedi, kakšna bo letošnja sadna letina, še ni, vemo pa, da so se češnje močno osipale zaradi deževja in slabega oplojevanja. Nastavek na vinski trti je dober in če ne bo toče ali drugih vremenskih nepravil, bo letina dobra.

Lojze Trstenjak

Za živino bo na voljo več močnih krmil

Z novo tovarno močnih krmil v Žalcu se živinorejci obeta boljše oskrba s krmili.

Da bi zagotovili in pospešili načrtovani razvoj živinoreje, bo Hmezad Žalec gradil novo tovarno močnih krmil s kapaciteto 60.000 ton letne proizvodnje v eni izmeni. S tolikšno proizvodnjo bo možno pokrivati vse potrebe po močni krmi na širšem območju celjske, zasavske in koruške regije, kar bo vsekakor velika pridobitev.

Z novo tovarno močnih krmil pa hkrati napovedujejo zanimive tehnološke rešitve. Za zdaj so omejeni pri vgrajevanju doziranih surovin. Vendar danes poznamo že veliko proizvodov, ki so kot stranski produkti zelo zanimivi v prehrani živali v okviru živilsko prehranske industrije. Stevilne prednosti ima tudi briketirana krma.

Predvidevajo, da bo izgradnja nove tovarne stala ca 500 milijonov dinarjev. Ker obstoječa tovarna močnih krmil ni sposobna za tako velika vlaganja, bo nujno, da bodo v tej naložbi kot soinvestitorji sodelovali vsi porabniki močnih krmil.

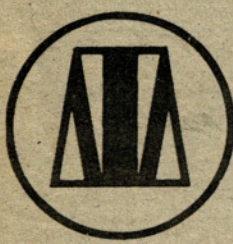
Pomanjkanje skladiščnih prostorov za gotove proizvode ter neprimerna skladišča za surovine so velika ovira za

takšno proizvodnjo. Težave se pojavljajo predvsem v konicah pred prazniki, ko je treba spraviti v mline velike količine surovin. Največji problem so sojine tropine, ki so spravljane v neprimerne skladiščih — silosih za žitarice. Pri takšnem skladiščenju se sojine tropine strdijo in jih je treba prazniti ročno, kar je zamudno. Sojine tropine in koruzo je treba dnevno dovažati v tovarno, ker le-ta in silosi niso tehnološko povezani. Proizvodnjo pa otežuje tudi dotrajanost opreme in to se zlasti čuti v konicah, ko zaradi preobremenjenosti „odpove“ kak del naprav. Še sreča, da so bile takšne okvare doslej hitro odpravljene in ni bilo zastojev. Če bi prišlo do večje okvare, pa bi lahko prišlo do resnega zapletanja, tako da bi bilo treba močna krmila zagotavljati od drugod.

Nadaljnji razvoj živinoreje v omenjenih regijah je potemtakem odvisen od novih, večjih kapacitet industrije močnih krmil in tega se odgovorni v polni meri zavedajo. Tovarna s obstoječimi kapacitetami namreč ne more več zadostiti rastočim potrebam po močni krmi. Izgradnja nove tovarne močnih krmil v času, ko na vseh koncih krčimo in zmanjšujemo naložbe, je ekonomsko opravičljiva nujnost, zato ima prednost pred drugimi naložbami. (Tk.)

Žalska tržnica je letos založena kot še nikoli. Časi so se žal spremenili, saj vsi ne zmorejo visokih cen zgodnje zelenjave in sadja. Marsikomu tako ostane le prijeten pogled na vabljivo in kvalitetno ponudbo in spomin na čase, ko vsega tega nismo znali prav ceniti. (Foto: T. Tavčar) V. Ck

Hmezad

DO NOTRANJA TRGOVINA
TOZD MALOPRODAJA
ŽALEC tel. (063) 710-416

KMETIJSKO TEHNIČNI PRODAJNI CENTER NUDIMO VAM:

Kabine za traktorje UNIVERSAL, kultivatorje za krompir in koruzo, rotacijske kosilnice, obračalnike za seno, prikolice Tehnostroj in kardane vseh vrst. Sprejemamo prednaročila za traktorje TOMO

VINKOVIČ, silažne kombajne SK 80 in koruzne kombajne EKO 3500.

VAŠ NAKUP OD VIJAKA DO TRAKTORJA

blagovnica

hmezad.

30 let SIP

Strojna industrija Šempeter

Lahko rečemo, da je bil v preteklem obdobju SIP Šempeter nosilec prestrukturiranja gospodarstva in s tem tudi industrije občine Žalec. Za to delovno organizacijo je značilen zelo hiter gospodarski razvoj, saj se je iz majhnega obrtnega podjetja razvila v eno največjih v žalski občini z zelo perspektivnim proizvodnim programom, ki se uspešno dopolnjuje z razvito kmetijsko proizvodnjo.

Vse, kar SIP danes predstavlja kot močan proizvajalec kmetijske mehanizacije, so ustvarili ljudje — člani kolektiva z zavestnim delom, lastnim znanjem in razvitimi samoupravnimi odnosi. Ni naključje, da se SIP Šempeter danes uvršča med naše največje proizvajalce kmetijske mehanizacije, ki s svojimi stroji zavzema vidno mesto doma in v svetu. Zato je prav, da ob 30-letnici delovne organizacije v našem reportažnem zapisu obširneje spreporimo o razvojni poti SIP-a: od prvih, skromnih zametkov do danes.

PRVI, SKROMNI ZAČETKI ...

Prvi zametki sedanje tovarne segajo v leto 1952, ko so na tej lokaciji bili zgrajeni manjši upravni in poslovni prostori. V skromni delavnici je bilo zaposlenih le 10 delavcev. Namen ustanovitve podjetja je bil: zgraditi v središču Savinjske doline, znane po razvitem kmetijstvu, dobro opremljeno servisno delavnico pot vzdrževanje kmetijske mehanizacije. Soustanovitelj teh servisnih delavnic, ki so vznikle tudi na ostalih področjih Slovenije, je bila takrat Agrotehnika Ljubljana.

V novo ustanovljenih servisnih delavnicah so popravljali traktorje in

druga motorna vozila in opravljali kmetijsko strojno in servisno službo, lotevali pa so se tudi proizvodnje manjših kmetijskih strojev, ki jih je primanjkovalo.

1955. leta se je podjetje preimenovalo v Zadržno kmetijsko gospodarsko podjetje AGROSERVIS Šempeter v Savinjski dolini. Kvalifikacijska struktura članov kolektiva je bila v začetku tipično obrtniška. Vodje delavnice so bili mojstri posameznih strojev, delavci pa v glavnem kvalificirani in imeli so tudi nekaj vajencev.

Obstoječi ključavničarski, kovaški in mehanski delavnici so se pridružile še mizarška, avtoelektričarska in specializirana delavnica za popravilo vbrizgalne opreme diesel motorjev. V letu 1957 je takratna kmetijska proizvajalna zveza Žalec, kateri se je pridružil tudi šempeterski Agroservis, uvozila za potrebe kmetijstva določeno število traktorjev Steyer. Vso to mehanizacijo je oskrbovalo podjetje in s tem je avtomehanična delavnica tudi dobila redno zimsko delo.

Vendar zgolj s servisnimi storitvami ni bilo možno doseči takega finančnega uspeha, da bi bila možna razširitev podjetja, zato so začeli razmišljati o lastni proizvodnji. Tako so že leta 1957 začeli poslovno sodelovati s tovarno gospodinjstva opreme TOBI in sicer pri izdelavi štedilnikov na trda goriva. S tem so na novo zaposlili 30 delavk. Proizvodnja je kljub neprimernim prostorom kar uspešno stekla in pogojevala nadaljnji razvoj.

Zgolj s servisno dejavnostjo se je podjetje ukvarjalo do 1959. leta, ko je pričelo svojo investicijsko dejavnost usmerjati v kovinsko stroko. Zgradili so nove proizvodne

prostore za to dejavnost in nabavili strojno opremo za mehansko in drugo kovinsko obdelavo oziroma proizvodnjo. Od tedaj dalje je podjetje pretežno def investicij usmerjalo v to novo dejavnost, v kateri je kolektiv videl svoj nadaljnji razvoj. Hitro naraščanje teh proizvodnih dejavnosti je nakazovalo nadaljnjo smer razvoja podjetja, katerega cilj je bil preiti iz storitvene obrtne dejavnosti na proizvodno obrtno dejavnost in preko te na industrijski način proizvodnje.

Tako je že leta 1963 in 64 stekla proizvodnja strojev za obiranje hmelja. Izdelava zahtevnih strojev je pomenila pomembno delovno zmago in hkrati ugled, s tem pa se je tudi povečala realizacija od 347 milijonov v letu 1962 na 905 milijonov dinarjev v letu 1964. Ustrezno so se povečali tudi skladi, kar jim je omogočilo v kratkem obdobju izgradnjo dveh novih proizvodnih hal. Število zaposlenih so povečali na 169 delavcev in 45 vajencev.

V času gospodarske reforme je skromnejši gospodarski polet občutil tudi kolektiv Agroservisa v Šempetru. Za obiralne stroje ni bilo več naročil. Še naprej so proizvajali nekatere kmetijske stroje, kot obračalnik Sonce pa tudi razne gospodarske pripomočke in prikolice ter opremo za spravilo hmelja.

V letu 1967 se je podjetje preimenovalo v SIP-Strojna industrija. Začeto delo so nadaljevali pod novim vodstvom in to uspešno. To je bil pričetek Sip-ovega novejšega programa, ki se je vklapljal s širšim razmahom razvoja našega kmetijstva. Kolektiv je imel dober posluš za takratne potrebe in razmere, v katerih je vse bolj prevladovalo spoznanje, da je naš nadaljnji gospodarski napredek v

veliki meri odvisen od razvoja kmetijstva. Podjetje se je odločilo za proizvodnjo kmetijske mehanizacije in je tudi že sklenilo prvo dolgoročno pogodbo z avstrijsko firmo Pottinger. V podjetju so se zavedali, da jim je takšno sodelovanje potrebno, saj še niso imeli dovolj razvitih kadrovskih kapacitet in tako je bila kooperacija nujna.

Od tega leta dalje so se naglo razvijali, zlasti še, ker so imeli v vodstvu za napredek zagnane ljudi, ki so z zavzetostjo in s prizadevanji celotnega kolektiva podjetje usmerjali k novim in novim uspehom.

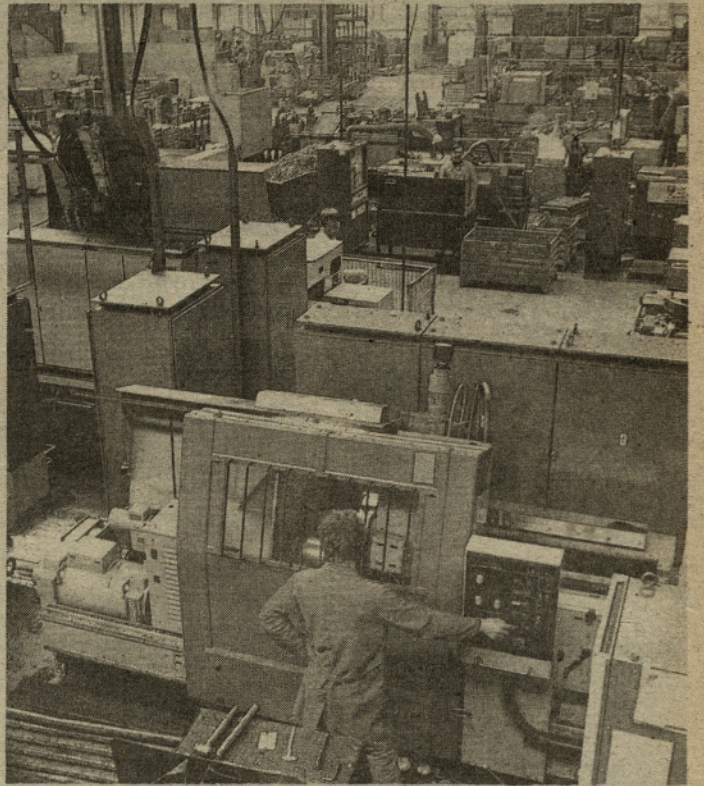
Direktor podjetja je bil Leopold Rajh. V tem letu so tudi razširili poslovanje na opravljanje zunanjih trgovinskega prometa.

S preusmeritvijo iz prejšnje obrtniške na industrijsko serijsko proizvodnjo so si zagotovili možnosti za nadaljnji večji razvoj in napredek.

Uspehi so razvili lastno razvojno službo za osvajanje novih izdelkov in začeli s proizvodnjo nekaterih kmetijskih strojev lastne konstrukcije. Sklenili so dolgoročno kooperacijo s švicarsko firmo Bucher, s katero so si zagotovili proizvodnjo motornih kosilnic.

Tako pripravljeni in organizirani so se leta 1973 lotili izredno obsežne investicije za razširitev proizvodnih kapacitet v vrednosti 8 milijard S din. S tem so dvignili produktivnost dela na najvišjo evropsko raven in tej vrsti proizvodnje.

Žal so se v letu največjega vzpona, ekonomske razmere v kmetijstvu toliko poslabšale, da je bilo treba iskati možnosti za večjo prodajo njihove mehanizacije na zunanjih tržiščih, kar jim je tudi uspelo.

Iz proizvodnje obdelave elementov

S priključitvijo Krasmetala (z novim letom 1978), sta se oblikovali dve temeljni organizaciji združenega dela in pa delovna skupnost skupnih služb. SIP-tozd Krasmetal — je zgradil novo tovarno kmetijskih strojev, ki je pričela poskusno obratovati 26. avgusta tega leta.

Razvoj delovne organizacije SIP Šempeter je bil izjemno uspešen in je veliko prispeval k napredku našega kmetijstva. Že takratna proizvodnja je namreč dosegla 20 tisoč kmetijskih strojev in s tem pokrila potrebe v kmetijstvu. SIP Šempeter je tako postal naš največji proizvajalec priključnih kmetijskih strojev in zasedel drugo mesto med domačimi proizvajalci kmetijske mehanizacije. Tako velik napredek je SIP dosegel zaradi svoje odgovorne, samoupravne naravnosti in zavestnega dela celotnega kolektiva.

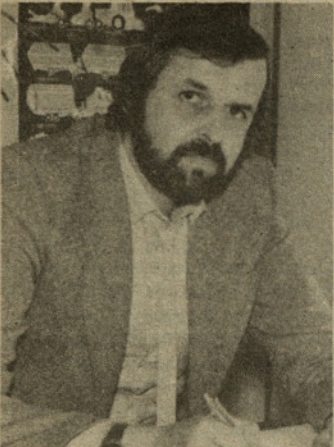
SIP-STROJNA INDUSTRIJA DANES ...

SIP-Strojna industrija se danes v slovenskem in jugoslovanskem

prostoru uvršča med največje proizvajalce kmetijske mehanizacije. V slovenskem merilu ustvari v tej skupini kar 47 odstotkov dohodka, v jugoslovanskem pa 13 odstotkov. Z dobro organizacijo in visoko produktivnostjo dosega veliko boljše rezultate od poprečno doseženih v skupini proizvodnje kmetijskih strojev v slovenskem in jugoslovanskem merilu.

SIP je danes poleg tega, da s svojo kmetijsko mehanizacijo oskrbuje jugoslovanski trg, močan izvoznik na zahtevna zahodna in druga tržišča. Tako so v letu 1983 izvozili že četrtno vse proizvodnje, letos pa so predvideli 30 odstotkov izvoza. Svojo kmetijsko mehanizacijo izvažajo v Avstrijo, Švico, Italijo, Španijo, Švedsko, Poljsko pa tudi v CSSR in SSSR.

Že ti bežno nanizani podatki kažejo, kako dinamičen je bil razvoj SIP-a v minulih tridesetih letih. Doseženi uspehi so delovnemu kolektivu vsekakor največje priznanje ob njegovi tridesetletnici.

Jože Mlakar

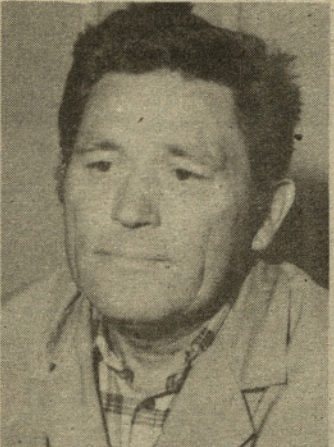
Slavko Šorli

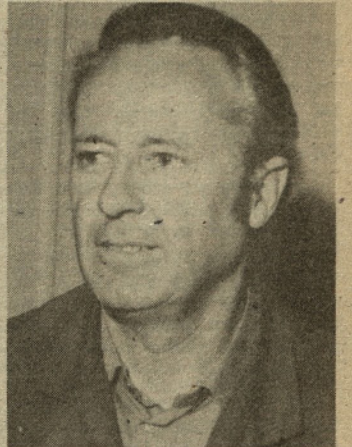
Franc Krt

Janez Baloh

Marjan Šertl

Alojz Urankar

Trideset let zvestobe

Delavce z najdaljšim stažem — letos jim mineva 30 let zvestobe SIP-u, smo povprašali, kako ocenjujejo razvojno pot delovne organizacije in kako se počutijo? Takole so nam odgovorili:

Janez Baloh, ki je bil med prvimi predsednik delavskega sveta, se spominja, da je bilo ob njegovem prihodu vsega 36 delavcev. »Povezovalo nas je delo. Zavedali smo se, da bomo napredovali le, če bomo enotni in tako smo tej želji podredili vse drugo. Delali smo v skromnih razmerah in marsičemu se je bilo treba odpovedati, a smo vzdržali. Danes je SIP sodobna industrija, kolektiv dela v boljših pogojih. Napredka sem zelo vesel.«

Slavko Šorli je v delovno organizacijo prišel leta 1955. »Bila so to leta preizkušeni, ki pa smo jih uspešno prestali. Zavedali smo se, da zgolj od storitev ne bomo napredovali, zato smo se usmerili v proizvodnjo kmetijske mehanizacije. Začeli smo s stroji za obiranje

hmelja, kar je bila za tedanje razmere velika delovna zmaga. Trg je dobro sprejel tudi prvi obračalnik SONCE, izdelovali smo dvigala za hmeljske sušilnice in pri tem nam je pomagal žalski Inštitut za hmeljarstvo, zlasti še inženirja Pelikan in Petriček. To so bili zametki poznejšega programa SIP-a. Trideset let ni dolga doba in vendar smo v teh letih dosegli razveseljiv napredek.«

Jože Mlakar, sedanji predsednik delavskega sveta: »SIP ima danes zaposlenih 1200 delavcev v dveh tozdih in v skupnih službah. Da je SIP tako uspešno prehodil razvojno pot in se s svojo kmetijsko mehanizacijo povzpela med vodilne, pripisujemo naši samoupravni organiziranosti, ki se zrcali v odločanju vsega kolektiva. SIP ima perspektiven proizvodni program, močno razvojno službo in uživa ugled doma in na tujem.«

Alojz Urankar je prišel v službo leta 1954 in ima potentakem 30-

letni delovni staž. »Ko sem pred 30 leti prišel v službo, ni bilo veliko dela, zato tudi osebnih dohodki niso bili kaj prida. Na delo smo se vozili s kolesi in malico smo si prinašali s seboj. Pa nisem nikdar pomislil, da bi šel drugam. Če smo dobili nujno naročilo, smo delali tudi ob nedeljah, samo da je bilo delo opravljeno.«

Lahko si mislite, kako sem vesel ker smo dosegli tako velik napredek. Imeli smo tudi krizna obdobja, a smo jih premagovali zavestno in z delom ter z upanjem v boljše čase. Danes imajo mladi večje ugodnosti, kot smo jih imeli mi, a sem kljub temu vesel.«

Marjan Šertl: »Trideset let v delovni organizaciji je kar dolga doba. Začetek je bil skromen pa tudi plače niso bile velike. Delali smo kotle in druge predmete, kar so pač ljudje naročali. Zgodilo se je tudi, da ni bilo naročil. Danes je SIP sodobna industrijska delovna organizacija s perspektivnim proizvodnim programom. Ni mi žal, da sem tako dolgo ostal v njej.«

Franc Krt: »Tudi meni letos mineva 30 let, kar delam v SIP-u. Kdo bi pomislil, da se bo iz tiste majhne delavnice razvila takšna industrija. Sprva se je bilo treba marsičemu odpovedati na račun razvoja. Vesel sem, da je bilo vse, kar smo namenili za razvoj, dobro naloženo. Zavedali smo se, da delamo zase, za mladi rod.«

SIPÓV DAN NA MEDNARODNEM SIMPOZIJU

V Budvi je potekal 12. mednarodni simpozij o problemih kmetijske mehanizacije, ki ga je pripravilo jugoslovansko Društvo za kmetijsko tehniko skupaj z Društvom kmetijskih inženirjev in tehnikov. Na njem je bilo

predstavljenih kar 74 tem, udeležilo pa se ga je več kot 400 strokovnjakov iz vse Jugoslavije in tujine.

V četrtek, 7. junija, je na tem simpoziju naša delovna organi-

zacija SIP uspešno izvedla svoj dan, na katerem so predstavili film o delovni organizaciji, dve simpozijski temi pa sta predstavili raziskovalno področje njihovih strojev.

30 let SIP

ŽALSKA OBČINA SE UVRŠČA MED SREDNJE RAZVITE V SLOVENIJI

Pred praznikom občine — razgovor s predsednikom izvršnega sveta Ervinom Janežičem

V luči praznovanja praznika občine Žalec — 7. julija, ki bo letos potekalo v krajevni skupnosti Polzela, smo se pogovarjali s predsednikom izvršnega sveta Ervinom Janežičem. Na zastavljena vprašanja nam je povedal:

Savinjski občan: Kakšen je bil gospodarski in družbeni položaj občine Žalec v primerjavi z regijo in SR Slovenijo v preteklem obdobju oziroma kakšen je v tem času?

Ervin Janežič: »Razvoj naše občine je bil in je še, kot smo že večkrat zapisali, hiter, saj smo se na lestevici razvoja iz leta v leto pomikali navzgor in smo sedaj nekje v sredini. Do te stopnje razvoja pa smo prišli z realnim planiranjem in prizadevanjem vseh delovnih ljudi žalske občine. Nekaj let nazaj se je spričo stanja in razmer v naši občini planiralo z zelo visokimi stopnjami rasti obsega proizvodnje, družbenega proizvoda in ostalih ekonomskih kategorij. Že na začetku tega srednjeročnega obdobja pa se je pokazalo, da zaradi sprememb pogojev gospodarjenja ni moč nadaljevati s tako hitro rastjo. Kljub spremembam planov že v letu 1982, pa tudi v letu 1983 in 1984 še vedno dosegamo rast posameznih kategorij višje kot je poprečje v SR Sloveniji. Uspešen razvoj v preteklih letih tako na področju gospodarstva in tudi na področju družbenih dejavnosti se danes odraža v slabši reproduktivni sposobnosti zaradi pretiranega odliva sredstev izven materialne proizvodnje. Zato sedanjí gospodarski položaj toliko bolj terja, da se izven materialne proizvodnje izdaja le del novoustvarjene vrednosti. Predvsem pa to pomeni, da ne morejo biti zahteve, čeprav so odraz potreb, večje od realnih možnosti.

V letu 1983 smo v naši občini dosegli enako rast celotnega prihodka kot regija in več kot je znašalo poprečje SR Slovenije. Enak trend je pri vseh ostalih kategorijah gospodarjenja, razen pri akumulaciji. V letošnjem letu pa po podatkih za prvo trimesečje dosegamo še hitrejšo rast. Prejšnje povečanje smo dosegli na področju skupnega izvoza in sicer za 20 odstotkov, samo na konvertibilni trg za 28 odstotkov. Bistveno se je zmanjšal skupen uvoz in uvoz iz konvertibilnega področja. Pokrivanje uvoza z izvozom je bilo doseženo z indeksom 183, na konvertibilni trg pa s 168-timi odstotki. To pomeni, da mnogo več izvažamo kot uvažamo. Situacija pred leti pa je bila ravno obratna.«

Savinjski občan: Kje se kažejo pozitivni premiki in kje težave?

Ervin Janežič: »Pozitivni premiki se kažejo pri fizičnem obsegu proizvodnje in izvoza, kjer se kažejo ugodne tendence. Postavlja pa se vprašanje, ali ni moč storiti še več, še posebej v nekaterih okoljih. Res pa je, da se pojavljajo omejitveni dejavniki, kot so slaba oskrbljenost s surovinami, visok procent odpisanosti in zastarelosti osnovnih sredstev in opreme, ponekod slaba organizacija dela in zato nižja produktivnost, zastareli tehnološki postopki, ki slabo vplivajo na ugodna skupna gibanja. Z investicijsko dejavnostjo, še zlasti na področju gospodarstva, ne moremo biti zadovoljni. Zadovoljni smo lahko le s strukturo investicijskih

naložb, saj se preko 80 odstotkov sredstev namenja za gospodarske investicije. Več bi morali vlagati v proizvodnjo hrane, opremo predelovalne industrije, ki se intenzivno vključuje v izvozne aktivnosti, pa tudi v ostalo industrijo, ki bi lahko še več prispevala k povečanju skupnega izvoza. Zaradi restriktivne politike investiranja pa so prizadete tudi tiste organizacije, ki imajo dobre programe, ti pa so izvozno usmerjeni. S sprejetjem nove zakonodaje s tega področja pa se bodo razmere še poslabšale. Obstaja nevarnost, da ne bo možno izvajati celo tistih vlaganj, ki zagotavljajo obseg enostavne reprodukcije. Če smo sicer zadovoljni s kazalci gospodarjenja, pa se gospodarstvo zaradi nelikvidnosti nahaja v vedno večjih težavah. Težave se kažejo tudi na področju skupne porabe, saj ni mogoče zagotavljati nujnih sredstev za tekoče izvajanje

nitev gospodarstva in kako bodo ukrepi po sprejemu nekaterih zakonov iz programa finančne konsolidacije vplivali na gospodarjenje v naši občini?

Ervin Janežič: »Program, ki so ga sprejeli zbori naše občinske skupščine na predlog izvršnega sveta, se aktivno izvaja v vseh sredinah. Izvajanje pa spremljajo negativna gibanja v naši družbi, med njimi predvsem prehitro naraščanje cen, kar otežuje uresničevanje resolucijskih ciljev za leto 1984. Zakasnelo sprejemanje izhodišč, na hitro sprejeti zakonski ukrepi, sprememba obrestnih mer, zakon o obratnih sredstvih, nevarnost povečanja inflacije, vse to in še drugo bo vplivalo na rezultate gospodarjenja v naši občini. Na osnovi republiškega programa ukrepov in aktivnosti po odmrznitvi cen in finančni konsolidaciji gospo-

dohodkov delavcev in zmanjšanje skladov skupne porabe bo znašalo 30 milijonov din, zmanjšanje ostalih obveznosti iz članarin, bančnih in SDK storitev, zavarovalnih premij in prispevkov za stanovanjsko izgradnjo pa bo znašalo 93,5 milijona din. Z zmanjšanjem materialnih stroškov v združenem delu pa bi bilo moč prihraniti 280 milijonov din. Skupaj torej predstavljajo vse te oblike razbremenitve 425 milijonov din. Pričakovati pa je še nekatere ukrepe v prid razbremenitve gospodarstva. Z uveljavitvijo zakona o zagotavljanju trajnih obratnih sredstev bodo lahko organizacije združenega dela uporabljale poslovna sredstva za investicije v osnovna sredstva le, če bodo imele obratna sredstva pokrita s trajnimi in dolgoročnimi viri. S tem ukrepom bo po grobi oceni v naši občini prizadetih precej organizacij združenega dela. Uveljavitev zakona o začasnih prepovedi uporabe družbenih sredstev za izplačevanje osebnih dohodkov bo omejila maso za OD v tistih OZD, ki bodo izkazovale neporavnane obveznosti, in v tistih, ki poslujejo z nekrito izgubo. Z nekrito izgubo je poslovala v naši občini le ena OZD z 48 zaposlenimi. Koliko pa je OZD z neporavnanimi obveznostmi, nimamo podatka, obstaja pa podatek, da naše gospodarstvo mnogo več terja, kot pa dolguje. Zaradi tega so v teh organizacijah potrebni dodatni ukrepi, da ne bi prišlo do izplačila nižjih osebnih dohodkov.«

Savinjski občan: Kakšen je standard občanov in kje so problemi?

Ervin Janežič: »Že nekaj let beležimo padec realnih osebnih dohodkov, pokojnin in drugih oblik družbene pomoči. Nominalni osebni dohodki v naši občini naraščajo hitreje kot v regiji in republiki, lani so porasli za 35 odstotkov. Tudi v prvem trimesečju tega leta so bili osebni dohodki v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta večji za 50 odstotkov, v regiji za 44 in v republiki za 43 odstotkov. Enako velja za čisti poprečni osebni dohodek na delavca, ki je v letu 1983 znašal 19561,00 dinarjev. Za prvo trimesečje tega leta znaša neto osebni dohodek 22231,00 dinarjev in je višji od poprečja v regiji in republiki. Ocenjujemo, da inflacija občutno vpliva na standard delovnih ljudi in občanov, še predvsem tistih z nižjimi prejemki. Razne oblike pomoči prejema v občini preko 600 občanov, od teh nihče nima zaposlitve. Po podatkih pa ima v republiki kar vsak četrti še kak dopolnilni vir prejemkov oziroma zaslužka. Zaradi povečanja katastrskega dohodka kar za štirikrat pri določenih kategorijah pa bo nastal problem tudi pri ostalih, ki nimajo drugih prejemkov, ne prodajajo pa kmetijskih pridelkov, mleka ali živine, da bi si na osnovi tega pridobili davčne olajšave. Torej lahko za družbeni standard naših občanov damo optimalno oceno.«

Savinjski občan: Izteka se četrti samoprispevek, kaj načrtujete v prihodnje?

Ervin Janežič: »Program četrtega samoprispevka ne bo v celoti realiziran. Finančna konstrukcija je na začetku vsebovala tudi sredstva iz prispevnih stopenj SIS, kar pa je bilo kasneje ukinjeno, razen za izgradnjo bolnišnice v Celju. Ostala so nam le sredstva iz samoprispevka občanov in le majhen del iz samoupravnih sporazu-

mov. Z upoštevanjem visoke inflacijske stopnje v preteklih letih in podražitve posameznih objektov je jasno, da programa ne bo mogoče uresničiti. Ker pa se konec leta izteka četrti samoprispevek, je občinska skupščina imenovala iniciativni odbor za pripravo izhodišč uvedbe novega samoprispevka. Upoštevati pa moramo zakonske

Savinjski občan: Kako potekajo priprave na praznovanje občinskega praznika na Polzeli?

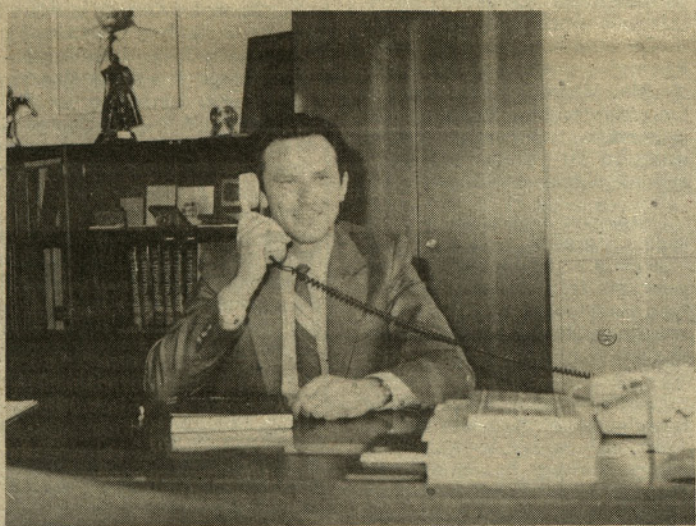
Ervin Janežič: »V krajevni skupnosti Polzela bo potekalo praznovanje občinskega praznika od 28. junija do 8. julija, ko bo svečana seja vseh zborov v občinski skupščini. S pomočjo sred-

Solidarnost delovnih ljudi bo potrebna tudi v bodoče

omejitve pri razpisovanju samoprispevka v občini. Prav tako pa gospodarsko stanje, družbena klima in padanje osebnih dohodkov narekuje temeljit razmislek glede takojšnjega nadaljevanja samoprispevka: ali ga kaže uvesti ali pa ga kaže odložiti za eno leto. Jasno pa je, da je samoprispevek najvišja oblika solidarnosti med občani in da določenih skupnih objektov nismo v preteklosti in ne bomo mogli tudi v bodoče zgraditi brez solidarnosti in samoprispevka občanov.«

stev za praznovanje občinskega praznika in drugih sredstev SIS, predvsem pa samoprispevka krajanov, bo krajevna skupnost Polzela bogatejša za vrsto komunalnih in drugih pridobitev. Prav tako je pripravljen bogat program kulturnih in športnih prireditev. Krajan hitijo z urejanjem kraja, tako da bodo v času praznovanja lahko vsem obiskovalcem s ponosom pokazali svoj kraj. Nazadnje želim izreči čestitke vsem delovnim ljudem in občanom žalske občine za praznik občine Žalec — 7. julij. jk

Dosedanji razvoj smo dosegli s prizadevanjem vseh delovnih ljudi žalske občine.

PRAZNIK OBČINE V SPOMIN NA NAPISNO AKCIJO

29. in 30. junija 1941 je bil posvet pokrajinskega komiteja KPS za severno Slovenijo na Tezmem pri Mariboru, katerega se je udeležil tudi član okrožnega komiteja KPS Savinjska dolina Albin Vipotnik. Na tem posvetu so se tudi dogovorili za obsežno napisno akcijo, ki naj bi zajela celotno ozemlje okupirane slovenske Štajerske. Akcija naj bi bila tudi dokončni poziv vsem Slovencem za začetek oborožene borbe proti okupatorju. Velika napisna akcija je bila izvedena v noči od 6. na 7. julij 1941. Komunisti spodnje Savinjske doline so uspešno izvedli široko napisno akcijo ob cesti Ljubljana—Celje in v naseljih po dolini. V napisni akciji so člani ilegalnih skupin pisali gesla, črtali na krajevnih tablah nemške oznake krajev in pisali slovenska imena, podirali krajevne in cestne table, risali znake, srpe in kladaiva.

Akcijo je organiziral in vodil okrožni komite KPS Savinjska dolina. Na Vranskem in v vaseh ob cesti Ljubljana—Celje so sodelovali Ivan Farčnik, Jože Borštner, Viktor Šoštar; v Taboru Filip Jurhar in Ivan Kozmelj; na Gomilskem in v sosednjih vaseh Ivan Plaskan; v Preboldu in okolici Marjan Rot in Lojze Čede; v vaseh okrog Griž, v Žabukovici in Liboah Julka Čilenšek, Albin Vipotnik in njegovi sestri, Jože Letonja, brata Strnad in Ciril Špegel; v Žalcu Rudi Čilenšek in v Smartnem ob Paki France Hribar, Dominik Hribar in Drago Rebernik.

V spomin na to pomembno akcijo praznujemo praznik občine Žalec.

programov. To pa je tudi problem širšega značaja, ki ga bomo morali enotneje reševati na ravni republike.«

Savinjski občan: Kako v občini uresničujemo naloge iz programa gospodarske stabilizacije, kaj boste in kaj bi morali storiti za razbreme-

darstva smo tudi v naši občini sprejeli program razbremenitve gospodarstva. Ocenjujemo, da se bo dohodek združenega dela v naši občini razbremenil za 20 milijonov din z 10-odstotnim zmanjšanjem davka iz dohodka TOZD, z ukinitvijo prispevka solidarnosti iz dohodka TOZD in iz drugih virov. Zmanjšanje obveznosti iz bruto osebnih

Program prireditev za občinski praznik

- SOBOTA, 23. JUNI,**
ob 18. uri — Zaključna akademija osnovne šole »Vera Šlander« Polzela
- ČETRTEK, 28. JUNI,**
ob 18. uri — Odprtje razstave Adija Arzenška v razstavnem prostoru Komenda
- PETEK, 29. JUNI,**
ob 15. uri — Košarkarski turnir občinskih ekip na igrišču osnovne šole
ob 20. uri — Gledališka predstava J. Javoršek — MĀNEVRI, Dom Svobode
- SOBOTA, 30. JUNI,** — Srečanje tekstilcev športnikov MTC Čakovec, Sloboda Samobor, Beti Metlika, Tovarna nogavic Polzela
ob 14. uri — ZALSKA NOC
- NEDELJA, 1. JULIJA,**
ob 8. uri — Lovsko-strelsko srečanje pri lovski koči v Založah
ob 9. uri — Odprtje doma krajanov na Polzeli
— Konjeniška prireditev: Slovensko prvenstvo v preskakovanju zaprek na hipodromu v Gotovljah
ob 10. uri — Turnir v odbojki na igrišču osnovne šole
ob 14.30 — Dan gasilcev ob 80. letnici obstoja društva v parku Šenek na Polzeli
- TOREK, 3. JULIJA,**
ob 16. uri — Srečanje rudarjev v Grižah
ob 16.30 — Koncert godbe na pihala v parku Šenek
- SREDA, 4. julij,**
ob 7. uri — Ribiško tekmovanje za pokal Savinja — Preserje
ob 9. uri — Tekmovanje v malem nogometu na igrišču pri Tovarni nogavic
ob 11. uri — Razvite planinskega prapora na Gori Oljki
ob 20. uri — Nastop ansambla narodnih plesov in pesmi Tine Rožanc iz Ljubljane v parku Šenek
- PIATEK, 6. JULIJA,**
ob 15. uri — Tekmovanje v namiznem tenisu v telovadnici osnovne šole
ob 16. uri — Odprtje republiške razstave HORTIKULTURA 84 ter lovske, gobarske, ribiške, čebelarске razstave in razvite prapora čebelarске družine pred osnovno šolo Polzela
- SOBOTA, 7. JULIJA,**
ob 9. uri — Odprtje ceste v Založah
— Srečanje šahistov (simultanka) v TZO Polzela
ob 19. uri — Športna akademija TVD Partizan, VVZ in osnovne šole Vera Šlander Polzela na igrišču pri osnovni šoli
- NEDELJA, 8. julij,**
ob 10. uri — Svečana seja občinske skupščine v domu Svobode
ob 14. uri — Ljudsko rajanje v parku Šenek

Obiskali smo Polzelo • Obiskali smo Polzelo • Obiskali smo Polzelo • Obiskali smo Polzelo • Obiskali smo Polzelo • Obiskali smo

DA BI LE OHRANILI AKTIVNOST OB PRAZNIKU

Tečen dež se je ponujal, ko sem hitela proti Polzeli. Kraju, ki ga že desetletja preoblikujejo in stapljajo nekdanje prevladujoče kmetijstvo s prvimi obrti in industrije.

Vas je bila v poznopoldanskih urah videti dremava. Le-tu in tam so kmetje urno grabili seno, skušajoč ukaniti nizke oblake. Le tu in tam je kdo privlekel voz sena. Brez hrupakolesa so gumijasta in pot je asfaltirana.

Debele kaplje so se pričele zaganjati v šipo. Naposled sem tam. Na Polzeli, prizorišču letošnjega občinskega praznika.

ZGODOVINA JE DOLBLA SVOJ RELIEF

Že od daleč, ponosno dvigajoč se nad krajem, pozdravljata popotnika ali čisto slučajnega obiskovalca pomnika tamkajšnje zgodovine-graščina Senek in Komenda.

Obe gosposčini sta v takšnih in

drugačnih bukvah zapisani že pred več sto leti. Poznavalci trdijo, da je na mestu današnje graščine Senek stal dvor že ob koncu petnajstega stoletja. Današnja podoba je graščina dobila šele v obdobju baroka, najverjetneje v prvi polovici ali sredi osemnajstega stoletja. V devetnajstem stoletju je tedanji lastnik graščino povečal, pozidal okrogli stolp in verjetno obdal svoje prebivališče z angleškim parkom, bogatim z različnimi vrstami tis.

Nekdanja gosposčina je že pred leti služila ostarelim ljudem, s pozidavo novega doma pa je ostala prepuščena neizogibnemu propadu. Kaže pa, da bo kmalu dobila novo podobo. Nov dom vsaj lepoti in udobnosti navkljub namreč ne zadošča številu prošelj za sprejem, zato so se na Polzeli odločili za obnovo stare graščine. Preureditev prostorov bo po dosedanjih izračunih stala

salon, je antični lev iz pohorskega marmorja, postavljen na stopniščno ograjo tik glavnega vhoda. Tam je nad stopnicami vhidana v steno bronasta plaketa s portretom Franceta Prešerna, poleg nje pa ploščica z napisom: „V to Komendo je v letih 1817–1819 prihajal pesnik dr. France Prešeren na obisk k svojemu stricu Antonu Muhavcu, župniku na Polzeli.“

Imajo pa Polzelani še eno gosposčino. Novi kloster. Na položni vzpeti v Založah je namreč pred dobrimi petsto leti blagorodni gospod grof Celjski Friderik II. odločil, da v bližini Polzele bogu v čast in za blagor svoje duše pozida samostan. 1452-ega je bila zidava pri kraju, že čez slabih trideset let pa so samostan napadli in zavzeli Turki. Odtlej je samostan bolj ali manj živovaril, za nameček pa je 1745-ega vanj udarila strela. Takrat je v ognjenih zubljih izginila cerkev, sesul se je zvonik, požar pa je uničil tudi precej poslopij, ki so bila pridjana samostanu. V naslednjih letih so samostan obnovili. A rdeči petelin kar ni hotel mirovati. 1761-ega je zopet zagorela stavba na samostanskem vrtu.

Proti koncu osemnajstega stoletja je bil samostan razpu-

na nogavic. Skupaj s pohištveno industrijo Garant predstavlja le-ta temelj industrije v tamkajšnjih zaselkih. Ob koncu prejšnjega stoletja so namreč Polzelani dali na stran kmetijstvo in se posvetili industriji. Danes pa trdno odvisnost od zemlje krhajo še obrtne delavnice.

Pogoji za razvoj industrije so bili dokaj ugodni. Ob koncu prejšnjega stoletja so iz žage razvili tam tovarno meril, ki so jo

ZAKAJ PRAZNIK AVGUSTA?

Polzelani praznujejo svoj krajevni praznik drugega avgusta. Na ta dan leta 1942 so namreč nacistični zavojevalci v Mariboru ustrelili številne domoljube iz polzelskih zaselkov.

kasneje preuredili za namene lesne industrije. Leta 1917 so za pogon novih obratov zgradili na Strugi elektrarno s turbino šestdesetih konjskih moči in z generatorjem. Razen tega so postavili dva parna stroja. S tokom so oskrbovali tudi okolico,

Če so Polzelani še pred leti jadikovali zaradi neurejene preskrbe, so sedaj lahko ponosni na svojo veliko in bogato založeno trgovino. Zdaj jadikujejo nad cenami.

Člani polzelske amaterske gledališke skupine so pred kratkim pripravili komedijo Jožeta Javorška Manevri.

Igrišča TVD Partizana pridejo še kako prav tudi najmlajšim. Najmlajši, in tudi starejši člani TVD Partizana, pa radi zahajajo tudi v prostore nove telovadnice v tamkajšnji OŠ.

OSEBNA IZKAZNICA KRAJA
število prebivalcev: 4102
zaposleni: 1680
zaposleni v drugih občinah: 309

število gospodinjstev: 1181
kmečko prebivalstvo: 267

naselja:
Polzela, Ločica, Breg, Podvin, Založe, Orova vas

pet milijard. Z deli nameravajo pričeti še letos. Zamenjali bodo ostreže in žlebove, pripravili pa bodo tudi načrte in pridobili potrebna soglasja, zlasti Zavoda za spomeniško varstvo. Z gradbenimi deli nameravajo pričeti prihodnjo pomlad, za takrat pa načrtujejo zamenjavo okenjskih kril in tlaka, znižati bodo morali stropne ter urediti sanitarije, nujna pa bo tudi napeljava dvigala. V preurejenih prostorih bo našlo prostor šestdeset do sedemdeset ostarelih, največ postelj pa bodo namenili nepomičnim oskrbovancem.

Dober streljaj od graščine je na skalni vzpetini ohranjen grad Komenda. Prvi lastniki so omenjeni že v oglejskih listinah, na prvega nespornega, po imenu znanega viteza pa naletimo 1170-ega leta.

Polzelski vitezi so bržčas kmalu izumrli, saj že med leti 1269 in 1286 nastopa kot lastnik gradu župnik Hartwig, čez dobrih petdeset let pa je bil grad že v rokah malteškega viteškega reda. Grad je nato romal iz rok v roke, pa vse bolj in bolj propadal. Šele v devetnajstem stoletju se je našel lastnik, ki je obnovil streho in ga temeljito popravil.

Posebnost gradu, v katerem so danes stanovanja in pa likovni

RUSKI AGRONOMI NA POLZELI

Na začetku tega stoletja je na Polzeli živel vaški trgovec Josip Cizel. Še kot fantič se je v celjski gimnaziji navdušil za vseslovensko gibanje. Ko je šel sedemnajst pomladi, mu je umrl oče, Josip, ki se je poprej dobro naučil ruščine, pa jo je mahnil v svet. Tja, kjer se je že močno razširila ideja o združitvi vseh Slovanov. V Rusijo.

Mladi popotnik se je do Siska odpravil kar peš. Kasneje se je pridružil splavarjem in se odpravil proti Beogradu, od tam pa po Donavi do Oršave. Popotovanje je nadaljeval peš skozi Vlaško, Besarabijo in Ukrajino vse do Odese. Tam se je zaposlil pri nekem Židu, ki je imel zastopstvo šivalnih strojev in kot trgovski potnik prepotoval vso južno Ukrajino, Zaporožje z Dnjeprom in predele Azovskega morja. Pri tem pa navezal stike z ruskimi razumniki in skupaj z njimi koval načrte o vseslovensstvu.

Čez nekaj časa se je vrnil v domovino, sad prejšnjih stikov pa je bil skriven prihod prve skupine štirih ruskih agronomov, ki so se postopoma pojavili na Polzeli zaradi preučevanja hmeljarstva in naprednega gospodarjenja v kmetijstvu nasploh.

Ruske agronome so Polzelani porazdelili med napredne hmeljarje kot hlapce. Čeprav ni bilo lahko najti kmetovalcev, ki bi brez slehernega dvoma sprejeli v hišo povsem tuje popotne delavce, so le našli nekaj hmeljarjev, ki so sprejeli Ruse.

Stike z ruskimi agronomi in drugimi naprednimi prijatelji je prekinila prva svetovna vojna. Josipa Cizeja so takoj po izbruhu vojne zaprli kot veleizdajalca, domov pa se je vrnil šele po skoraj štirih letih življenja po zaporih in taboriščih. Sodelovanje med ruskimi kmetijskimi strokovnjaki in savinjskimi hmeljarji pa se je tako zapisalo v zgodovino slovenskega hmeljarstva, obenem pa tudi v zgodovino slovenskega narodnostnega odpora v avstroogrski monarhiji.

Iz spominov V. Cizla, ki bodo izšli v monografiji Polzele

ščen, v devetnajstem stoletju je romal iz rok v roke, pri tem je vse bolj dobival podobo graščine, predelovali in prezidavali pa so ga vse do današnjih dni.

KMETIJSTVO JE PRERASLA INDUSTRIJA

Ko se malo razgledaš, potem ko si zavil proti središču tega kraja, stoji ob poti najprej Tovar-

kasneje pa sta bili podobni elektrarni postavljeni še v Vrblju in v Spodnjih Rojah. Elektrarna na Polzeli je bila tako prva zgrajena elektrarna na Strugi in med prvimi v Savinjski dolini.

Bila pa je na Polzeli še druga tovarna — tovarna pletenin, ustanovljena leta 1926. V njej so izdelovali nogavice najrazličnejših vrst, letno okrog 200.000 ducatov.

Iz obeh majhnih tovarn sta danes zrasla velika industrijska obrata, ki pa še vedno nimata dovolj dela za sinove in hčere tamkajšnjih zaselkov. Vsak dan namreč odhaja na delo drugam okrog tristo delavcev.

Industrija reže ljudem v tamkajšnjih krajih najdebelejši kos kruha, le tanko rezino pa kmetijstvo. Zemljo obdelujejo le na dobrih dvestotih domačijah, v tamkajšnje Temeljno združno organizacijo, kamor sodi tudi krajevna skupnost Andraž, pa je vključenih 370 članov. Prevladuje predvsem proizvodnja mesa, mleka, hmelja in piščancev. Lanskoletni prihodek združne organizacije je znašal okrog 24 milijard, letos pa pričakujejo, da se bo povzpela na 35 milijard. V kraju jim primanjkuje predvsem svinjskega mesa, zato bodo v prihodnje podpirali izgradnjo manjših svinjskih farm.

Se tanjšo rezino kot kmetijstvo reže ljudem v polzelskih zaselkih obrt. V krajevni skupnosti premorejo okrog petdeset obrtnikov, ki se ukvarjajo predvsem z obrtnimi storitvami, avtoprevozništvom in gostinstvom. Močno pa jih čevelj žuli na področju uslužnostnih dejavnosti. Zlasti jih pesti pomanjkanje

POLZELA V LJUDSKEM IZROČILU

Med zbiranjem gradiva za monografijo Polzele je članom uredniškega odbora prišla pod roke tudi knjiga z naslovom Narodno izročilo. Neznani pisec, ki je zbiral ljudska izročila štajerskega območja, je zapisal tudi prenekatero legendo in pripoved, ki so jo polzelski očanci in ženice prenašali iz roda v rod.

SPOMIN NA PRETEKLOST KOMENDE

V Komendi so nekdanje prebivali duhovni vitezi, ki so oskrbovali tudi polzelsko faro. Danes duhovnih viteзов ni več, pravijo pa, da v Komendi tudi ni več miru in da v njej straši. Toda gospodje v Komendi so božda za kmeta imeli zelo dobro srce. Le včasih so preproste ljudi mučili ali pa jih zazidavali.

Iz Komende je vodil podzemeljski rov v Orovo vas. Le-ta se je nekdanj imenovala Mašniška vas. Duhovnik je bival v hiši številka ena, tam pa se je rov tudi končal.

ZIDANJE GRAŠČINE ŠENEK

O nastanku graščine Senek so ljudje spletli kaj nenavadno pripoved. Na mestu današnje je nekdanj stala stara graščina. Toda graščaku ni bila všeč, zato je sklenil, da si bo zgradil novo. Najel si je mojstre in počasi se je graščina, vsa nova in prenovljena, začela dvigati. Tedaj je prišla graščaka obiskat hči. Plemiški oče jo je vprašal, če ji je nova stavba všeč. Hči je zanikala, graščak pa je podrl vse, kar so zidarji že zgradili. Ukazal je pozidati graščino na novo ter tako ugodil volji svoje visokorodne hčere.

ŠALA NA TLAKI

Neki kmet iz Podvina je zelo neredno hodil na tlako. V graščini so mu zato zagrozili, da bodo dali njegovo kmetijo v štrand (v najem). Kmet pa je besedo namenoma napačno razumel in je bistro odgovoril: „Dobro, dobro! Če jo lahko daste v štrand (v del kozolca), napravite to takoj jutri.“

Obiskali smo Polzeło • Obiskali smo Polzeło • Obiskali smo Polzeło • Obiskali smo Polzeło • Obiskali smo Polzeło • Obiskali smo

TUDI JUTRI

mizarjev, čevljarjev, urarjev in šivilij, pa tudi kakšen tapetnik ali kdo, ki bi nudil pokopališke usluge, bi jim prav prišel.

RAZVEJANA KULTURNA DEJAVNOST

V samem središču kraja pozdravlja obiskovalca prenovljen kulturni hram, ki predstavlja skupaj s šolo srce kulturnega življenja v kraju. Začetki kulturnega snovanja v tamkajšnjih krajih pa segajo že v prejšnje stoletje.

ja dela tako likovni amaterji kot tudi akademski slikarji in kiparji.

Polzeła se je doslej na področju kulturnega delovanja uveljavila z organizacijo raznih prireditev, kot je na primer Teden mladinskega filma, in pa s Poletnimi kulturnimi prireditvami. Le-te pripravljajo tudi letos, na njih pa se bodo v poletnih mesecih predstavili pevci, glasbeniki, šolarji in plesalci.

Najbrž ne bi bilo prav, če ne bi očetje in dedje, prežeti z ljubeznijo do kulturnega dela, pustili za sabo poganjkov in mladičja. Tistih, ki bodo kulturno dejavnost širili naprej. In teh na Polzeli ni malo, porok za to pa so predvsem tamkajšnji šolarji, brez katerih pravzaprav ne mine nobena prireditev.

NJIHOVA ŽELJA JE TENIŠKO IGRISČE

Malo je pravzaprav krajev, kjer imajo mladane strnjeno vse na enem kupu — od kulturnega doma, trgovine, banke in zdravstvenega doma, pa šole in v njeni neposredni sosesčini igrisča telovadnega društva Partizan. Društva, ki vključuje najrazličnejše sekcije — od rekreacijske vadbe, ki zajema osem skupin — vse od predšolskih otrok do starejših članov, do odbojke, namiznega tenisa in borilnih veščin. Veliko je na Polzeli tudi ljubiteljev nogometa in šaha, marsikdo pa je uresničil svoj interes v smučanju.

Na Polzeli so bili doma Alojz Kunst (rojen 1890); medicinski pisatelj, rentgenolog; Vilijem Kunst (rojen 1904); pisec poljudno poučnih knjig in osnovnošolskih učbenikov, publicist Anton Lipovšek, Franc Lekšo in Pavel Strmšek, družbeni delavec, slavist in zgodovinar, zibel je v tamkajšnjih krajih tekla tudi pesnici, prevajalki in pisateljici Neži Maurer.

Člani društva, zlasti pa tenisači, so letos načrtovali izgradnjo dvojnega teniškega igrisča ob domu Partizana. Toda zaenkrat ostaja to zgolj njihova želja, ker se je zapletlo pri denarju.

V kraju deluje že nekaj časa liga v malem nogometu, ni pa malo krajanov, ki se zavzemajo tudi za ligo v vlečenju vrvi. Na Polzeli deluje na športnem področju še košarkarski klub Garant, vendar le-ta ni organiziran v okviru TVD Partizana.

HORTIKULTURNO DRUŠTVO SKRBI ZA PODOBO KRAJA

Popotnik ali slučajni obiskovalec skorajda ne more spregledati

V začetku tega stoletja je na Polzeli obstajala tovarna mermil, ki se ji je v dvajsetih letih pridružila še tovarna pletenin. Te prvine industrije so bile tudi pogoj za razvoj delavskega gibanja v tamkajšnjih krajih. Že ob koncu prejšnjega stoletja je bila na konferenci v Celju izražena želja, da bi na Polzeli bilo zborovanje socialdemokratov. Že naslednje leto, 1899-ega, je bil na okrožni konferenci v Celju prisoten tudi delegat s Polzele.

Toda tovarna je počasi zamirala, proizvodnja upadala, zmanjšalo se je število delavcev, s tem pa tudi njihova revolucionarnost. Delavci v letih 1908, 1909 niso smeli praznovati niti prvega maja.

Leta 1919 pa so bile tam naokrog velike stavke, o čemer so pisali tudi delavski časopisi. Ni pa še popolnoma jasno, ali so bile to stavke za mezno gibanje ali pa so imele pridih politike, namenjene podpori mednarodnemu delavskemu protestu proti kontrarevolucionarnemu posredovanju zoper sovjetsko Rusijo. Stavkovna gibanja zasledimo na Polzeli še v letih med obema vojnama.

F. Ježovnik

vabljuje podobe urejenih zelenic in cvetličnih nasadov v tamkajšnjih zaselkih. Zlasti v zadnjem času je vesposod viden pečat skrbnih rok članov Hortikulturnega društva.

Le-to je bilo na Polzeli ustanovljeno leta 1971, pred tem pa so bili vključeni v celjsko hortikulturno društvo. Na samem začetku se je za delo v društvu zanimalo 42 članov, danes pa jih je v društvu že 672. Morda je takšno povečanje članstva tudi posledica številnih poučnih predavanj, praktičnih prikazov obrezovanja dreves, pa prikazov sajenja . . .

Pred tremi leti so člani društva pripravili večjo cvetlično razstavo, kot prvi v Sloveniji in Jugoslaviji pa so takrat razvili tudi društveni prapor. Te dni pa imajo člani društva pred sabo organizacijo republiške razstave Hortikultura 84. Na njej bo poleg domačinov sodelovalo petnajst razstavljalcev, razstave pa se bodo udeležile tudi Tovarna nogavic, Keramična industrija iz Ljuboj in celjski Merx.

Poleg razstave so v dneh pred občinskim praznikom in republiško razstavo poskrbeli tudi za urejeno okolico, spominska obeležja ter park v Seneku, kjer so zasadili 88 dreves. Le-ta so zasajena tako, da predstavljajo obrise Jugoslavije z glavnimi mesti republik in avtonomnih pokrajin. Skupno so letos člani društva opravili 1420 prostovoljnih ur.

Njihove želje v prihodnje pa so predvsem tele: v svoje vrste želijo pritegniti čimveč mladih, radi bi imeli svoj dom hortikulture in pa radi bi uredili takojmenovano Senčno uto v parku Senek. Le-to so dobili v najem do leta 2000, na tihem pa upajo, da bo nekoč last hortikulturnega društva.

SPOMENIK NARAVE IN UMETNOSTI

Med cvetličnimi nasadi se cesta proti koncu središča krajevne skupnosti malce zoži. Od tam vodi pot proti Gori Oljki. Spomeniku narave in umetnosti, spomeniku slovenskega baroka, ki skriva v svoji notranjstvi med drugim tudi pravi biser našega cerkvenega kiparstva.

Mimo Gore Oljke vodita Savinjska in del Šaleške planinske poti, poti, ki samotnemu planincu omogoči vsrkati lepote in zanimivosti, ki jih skriva in radovednemu popotniku ponuja Savinjska dolina.

Ta planinska postojanka pa je planince vabila na svoje vzpetine že pred mnogimi leti. Da se naučijo razgledov na doline, na gričevnat svet, na polja in gozdove. Pot med Šoštanjem in Goro Oljko je bila markirana že leta 1904. Takrat so nemške oznake zamenjale slovenske, za kar je poskrbela Savinjska podružnica Slovenskega planinskega društva.

Gora Oljka je vabila planince od vsepovsod, kaj radi pa brusijo pete na njen vrh tudi člani domačega planinskega društva. Njegove korenine segajo v leto 1959.

Takrat je društvo štelo dobrih 150 članov, danes pa jih je preko šesto. V zadnjih letih se je njihova dejavnost močno razširila. Organizirali so mladinski odsek, skušajo se uveljaviti v plezanju, v njihovih vrstah deluje tudi šolsko planinsko društvo, ljubezen do gora pa skušajo vcepiti že najmlajšim v vrtcu. Člani društva so prehodili že lepo število transverzal, doslej pa so se povzpeli tudi že na več kot sedemdeset dvatisočakov po vsej Evropi.

PISANA DRUŠTVENA DEJAVNOST

Svoboda, Partizan, pa hortikultura in planinci-to je le del tistih, ki sestavljajo društveni mozaik na Polzeli. Polzelani imajo namreč kar štirinajst društev. Krajanji lahko potešijo svoje interese še v Strelski družini, Rdečem križu, Društvu prijateljev mladine, Čebelarški družini, dveh gasilskih društvih, v Zvezi rezervnih vojaških starešnih, Društvu upokojencev ter v Lovski družini. Vsa ta društva niso le na papirju, temveč aktivno sodelujejo pri oblikovanju in spreminjanju kraja. In če društva po drugih krajih jadikujejo zaradi neprimernih prostorov, potem so polzelska društva prava izjema. Letos namreč na Polzeli obnavljajo staro šolo, v kateri bodo uredili dom krajanov. V njem pa bodo poleg krajevne skupnosti in mladine našli prostor tudi vsi tisti, ki so se zapisali društveni dejavnosti.

BOGATEJŠI ZA NOVE OBJEKTE

Dom krajanov pa bo le ena izmed pridobitev ob letošnjem občinskem prazniku. Poleg obnovitve šole so načrtovali še ureditev cest Lovski dom—Preloge ter Polzeła—Orova vas, napeljavo vodovoda Breg—Gmajna, zajetje Podvin ter naročilo projekta za vodovod v Založe. Poleg tega so predvidevali še nabavo avtomatske telefonske centrale, obno-

vitev Komende in gasilskega doma ter izgradnjo mrliške veže.

V glavnem bodo načrte tudi uresničili, zataknilo se je le pri izgradnji mrliške veže. Predračun zanjo namreč trenutno znaša 8 000 000 din, sredstva zanjo pa zbirajo iz krajevnega samoprispevka. Zato zanjo tudi niso izločali sredstev, ki so jih prejeli ob letošnjem občinskem prazniku. Za izvedbo praznika so Polzelani prejeli 6 500 000 din, kar pa še zdaleč ni zadoščalo za vse po-

hiše kot gobe po dežju. In tudi ceste so asfaltirane.

A ni zanesljiva presoja, ki jo mimogrede opravi popotnik. Potrebe štirih tisočev ljudi v kraju, ki se je iz kmetijske že zdavnaj prelevil v industrijsko vas, so vsak dan večje. Marsikaj že imajo Polzelani, marsikje pa jih še vedno čevljev žuli. Na primer pri gradnji družbenih stanovanj. Trenutno sicer gradijo štirindvajset novih stanovanj, za v prihodnje pa

ZGODILO SE JE MED VOJNO

Štirinajstega novembra 1941 sta na Bregu pri Polzeli ugasnili življenji sekretarja okrožnega komiteja Komunistične partije Antonu Pečniku in članu okrožnega komiteja Francu Lapajnetu.

O samem dogodku je ohranjeno nemško poročilo. V njem je zapisano, da je štirinajstega novembra 1941 okrog sedemnajste ure neznan ženska sporočila vojaštvu na Polzeli, da se v hiši številka 37 na Bregu nahajajo banditi. Poročilo nadalje opisuje, kako so vojaki obkolili hišo, kako sta stražmojstra Niggers in Haupt stopila v hišo in kako je prišlo do kratke borbe. V spopadu sta bila oba bandita ustreljena, ranjen pa je bil tudi stražmojster Niggers, ki je umrl kmalu za tem dogodkom. V poročilu sta zapisani tudi imeni obeh partizanov, vendar nista pravilni. Kasneje se je izkazalo, da sta v spopadu izgubila življenje znana partijska delavca in ena od prvih aktivistov v Savinjski dolini Anton Pečnik in Franc Lapajne.

F. Ježovnik

trebe. Zato ni čudno, da je marsikdaj padla tudi kakšna ostra beseda, ko so razporejali ta ali oni dinar. Mrliško vežo pa bodo sedaj zaradi stroškov gradili v dveh delih. Načrtujejo, da bodo prvo fazo končali še letos.

KJE JIH ČEVELJ ŽULI?

Če je kdo temeljito spremenil svojo podobo v zadnjih letih, potem je to prav gotovo bila Polzeła. Ko se malo razgledaš potem ko je za tabo kratek potep po tamkajšnjih zaselkih in središču krajevne skupnosti, dobiš občutek, da imajo pravzaprav vse. Na kupu se bohotijo nova trgovina, nov dom Svobode, za njim zdravstveni dom, pa šola in vrtec, vmes pa so zrasle stanovanjske

so v samem središču Polzele izčrpali že vse lokacije za družbeno stanovanjsko izgradnjo.

Nadalje jih pesti pomanjkanje prodajalne plina, lekarne, največ sivih las pa jim delajo vodovod, kanalizacija in vzdrževanje cest. Lani so izglasovali krajevni samoprispevek, s zbranimi sredstvi pa naj bi uredili tudi katero od naštetih težav. Trenutno usmerjajo vsa sredstva iz samoprispevka za izgradnjo mrliške veže, kasneje pa si bodo zastavili nove cilje. „Počasi bo že,“ pravijo Polzelani. „Da bi le ohranili aktivnost ob prazniku tudi jutri!“

IRENA JELEN
Fotografije: L. Korber, T. Tavčar

Graščino Senek je že krepko načel zob časa, kmalu pa bo dobila novo podobo. V njenih prostorih bodo uredili sobe še za sedemdeset upokojencev.

Člani Hortikulturnega društva so se tokrat še posebej potrudili. Pri urejevanju kraja so jim priskočili na pomoč tudi člani drugih društev, mladinske organizacije in krajanji.

Malo je pravzaprav krajev v Savinjski dolini, ki ne bi bili povezani z zgodovino starih Rimljanov. Tudi Polzeła. Tam mimo sicer ni vodila nobena pomembna trgovska pot, našli pa so sledove rimskega vojaškega taborišča.

Okrog leta 160 se je namreč skilil odnos med rimsko državo, ki je imela svoje severovzhodne meje na Donavi, in germanskimi plemeni severno od Donave. Da bi takratni vladar razrešil težave s plemeni onstran reke, je ustanovil dve novi vojaški legiji, za eno od teh pa naročil leta 169 gradnjo vojaškega tabora blizu Ločnice. Tabor, ki je predstavljal predstražo k prehodom čez Julijske Alpe in ki bi naj obvaroval vhodna vrata Italije—Emono in glavno oporišče Akvilejo, neposredno pa mejno postajo Trojanje, je ležal na deset metrov visoki terasi nad nekdanjo strugo Savinje. Ta vojaška postaja je hkrati kot predstraža mesta Celele čuvala tudi važen prehod čez Savinjo.

Tabor v Ločnici je bil po ugotovitvah strokovnjakov grajen za dolgotrajnejše bivanje, toda vojna sreča je vplivala na odhod legije verjetno že v letih 173, 74.

Vojaško taborišče je danes eden najpomembnejših spomenikov tega obdobja v Sloveniji in je že preko dvajset let spomeniško varovan oz. zaščiten. Med rimske najdbe na tamkajšnjem območju štejejo tudi kamnitega leva pred Komendo na Polzeli. Ni pa znano, od kod je prišel na Polzeło. Nekateri domnevajo, da so ga pred mnogimi leti odkrili v Šempetru in pripeljali na kraj, kjer stoji še danes. Omembe vredna je tudi najdba marmornatega nagrobnega spomenika, odkritega pri Novem kloštru, ki je danes našel svoje mesto v lapidariju celjskega pokrajinskega muzeja.

Tovarna nogavic Polzela

USPEŠNI DOMA IN NA TUJEM

Tovarna bo letos proizvedla za jugoslovanski trg in za izvoz 42 milijonov parov nogavic in s tem povečala proizvodnjo za 10 do 12 odstotkov — Uspešno poslovno sodelovanje z Otiškimi vrhom in Tekstilno Ajdovščina bo dobilo nove razsežnosti — Soinvestitorstvo v izgradnjo kemične industrije JULON je smotrna naložba, saj tovarni nogavic zagotavlja oskrbo s surovinami.

Rezultati petmesečnega poslovanja tovarne nogavic Polzela so kljub težavam, s katerimi se kolektiv spoprijema v zaostrenih pogojih gospodarjenja, ugodni. Za tovarno je zlasti pomembno, da je uspela v razmeroma kratkem času močno povečati izvoz svojega dela in proizvodov na zahtevna zunanja tržišča ob preskrbi domačega jugoslovanskega trga.

V proizvodnem programu še naprej močno prevladujejo ženske nogavice — teh bo 80 odstotkov — ostalih 20 odstotkov pa so moške in otroške nogavice. Tovarna je v primerjavi s prejšnjim letom načrtovala 10- do 12-odstotno povečanje proizvodnje in bo to nalogo tudi izpolnila. Še naprej je v ospredju skrb za kvaliteto in to kvaliteto delo ji tudi odpira poti na zunanja tržišča. Res pa je, da se na zahtevnih zahodnih tržiščih spoprijema z veliko konkurenco, saj je tu trg zasičen s temi izdelki. Pomeni, da je treba startati z nizkimi cenami, da bi uspeli v izvozu in tako je treba razliko večkrat iskati na domačem trgu.

Tako tovarna nogavic Polzela s svojim izvozom, v katerem je tudi zgolj delo oziroma opravljanje storitev, že pokriva 95 odstotkov uvoza. Če pomislimo, da je ta tovarna še ne tako dolgo nazaj

svoje izdelke plasirala predvsem na domačem, jugoslovanskem tržišču, je takšna usmeritev vsekakor napredek.

Tovarna nogavic Polzela izvažava v ZR Nemčijo, Nizozemsko in Švico, možnosti pa so tudi za plasman na drugih tržiščih. Naš gospodarski položaj narekuje, da bo tovarna nogavic Polzela še naprej svoje delo in proizvode usmerjala poleg domačega trga tudi v izvoz, saj ji bo to zagotavljalo potrebna devizna sredstva.

Po večletnem zastoju bodo letos znova namenili 150 milijonov dinarjev za nakup strojne opreme, da bi prestrukturirali proizvodnjo. Zahteve in potrebe trga narekujejo poleg ženskih in moških nogavic večjo proizvodnjo kvalitetnih otroških nogavic in ta potreba se kaže zlasti na zunanjih trgih. Seveda bo šlo za kvalitetne nogavice, proizvedene iz naravnih vlaken bombaža in

kvalitetnih mešanici z volno kar trg zahteva.

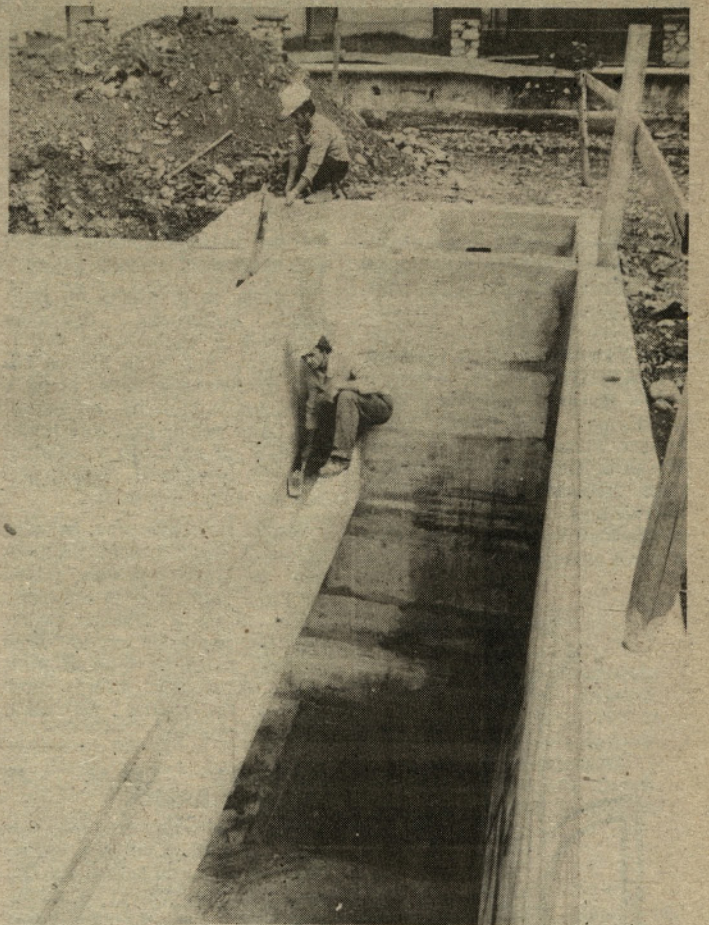
Preskrba s surovinami je še vedno šibka točka, pa čeprav tovarno nogavic Polzela že izdatno zalaga s surovinami kemična industrija JULON Ljubljana. Izkušnje kažejo, da so bila izdatna finančna sredstva, ki jih je polzelska tovarna vložila v izgradnjo omenjene kemične industrije JULON Ljubljana, smotrno naložena. Takrat je bila tovarna nogavic Polzela eden največjih sovlagateljev in danes se ji to že vrača. Bo pa oskrba s surovinami še naprej problem, ki ga sicer na Polzeli kar uspešno rešujejo.

Sodelovanje tovarne nogavic na Polzeli z Otiškimi vrhom in Tekstilno Ajdovščina se je izkazalo kot zelo uspešno, zato ga bodo nadalje poglobljali tudi z usklajevanjem skupnih programov in drugih služb. Kolektiv se povsem pravilno, uspešno povezuje z malim gospodarstvom in se hkrati pojavlja kot soinvestitor pri izgradnji raznih industrijskih objektov, predvsem pri izgradnji novih kapacitet Steklarne v Rogaški Slatini. Gre za delovne organizacije, ki si s temi naložbami odpirajo nove, večje možnosti za nadaljnje povečanje izvoza svojih izdelkov, to pa pomeni, da bo tudi soinvestitor, v tem primeru tovarna nogavic Polzela, upravičen do soudeležbe pri deviznih učinkih.

Ko pišemo o gospodarjenju in prizadevanju industrije v sedanjih zaostrenih pogojih, kako sprostiti vsako rezervo za pocenitev stroškov, bi navedli zgleden primer tovarne nogavic Polzela, ki si je z boljšim izkoriščanjem pare (plin) veliko prihranila.

Dokajšnjo iznajdljivost so pokazali v oskrbi z rezervnimi deli. Ker teh delov zaradi devizne situacije niso mogli nabaviti na tujem, so jih kratkoma izdelali sami in to zelo kvalitetno. Tako so ne le v celoti pokrili lastne potrebe, marveč lahko pomagajo tudi drugim tovarnam, ki se ubadajo z enakimi problemi. Najbolj pomembno pa je to, da ta njihova samoiniciativa pomeni devizni prihranek, ki ga ne kaže zanemariti.

Pa tudi sicer smotrno ukrepajo, da bi uspešno gospo-

NOVA PRIDOBITEV ZA ČISTO OKOLJE

Kolektiv Tovarne nogavic Polzela že vsa leta nazaj skrbi za urejeno okolje. Pred upravnim poslopjem in med tovarniškimi halami je od spomladi do jeseni videti veliko lepega, negovanelega cvetja.

Najnovejša pridobitev za čisto in zdravo okolje je sodobna čistilna naprava za odplake, ki bo skrbela za čisto vodo. Na posnetku: gradnja nove čistilne naprave v tovarni nogavic na Polzeli.

darili. Tako so zaradi vse večje konkurence s sodelovanjem samoupravnih organov razpisali letošnje leto za leto kvalitete in večje produktivnosti. Razpis je kolektiv vzel resno in tudi rezultati so že vidni.

Kolektiv tovarne nogavic Polzela že vsa leta tesno sodeluje s svojo krajevno skupnostjo oziroma s Polzelo. Nobenega novega objekta ali druge komunalne pridobitve ni, pri katerem ni deleža tovarne nogavic — pa naj bo to šola, kulturni dom, vrtec, trgovski prostori, ceste, razsvetljava in druge pridobitve. Pa ne

samo to, tovarna pomaga tudi tistim vaškim skupnostim, v katerih živijo njihovi delavci in delavke, skratka, tovarna živi s svojo okolico.

Tudi v letošnjem letu kolektiv ni odrekel pomoči oziroma svojega deleža pri izgradnji avtomatske telefonske centrale na Polzeli, izdatno pomoč pa je dal tudi občini za letošnji občinski praznik, ki bo na Polzeli.

Kolektiv tovarne nogavic Polzela iskreno čestita občanom žalske občine za letošnji občinski praznik!

Obiskali smo Garant na Polzeli

Samoupravno razgibani v združenem delu

Ocenjevati življenje kolektiva Garant na Polzeli zgolj po dosežkih proizvodnje, ne bi dalo celovite ocene ustvarjalnega zagona delavcev. To novinar spozna, ko se pogovarja z ljudmi v Garantu. Tudi za vodilne v kolektivu je značilno, da se ne zapirajo v svoje pisarne, marveč živijo z ljudmi v neposredni proizvodnji. Tako se nihče ne čuti odrinjenega, kar krepki samoupravno zavest. Sicer pa rezultati poslovanja v prvih treh mesecih tekočega leta kažejo, da se Garant kar uspešno spoprijema s nalogami oziroma težavami, s katerimi se ubada celotno naše gospodarstvo. Uspeli so dvigniti produktivnost za 5,3 odstotka, kar ni malo. Še naprej uspešno izvažajo svoje izdelke v dežele tretjega sveta pa tudi na evropski trg oziroma v sosednji deželi Avstrijo in Madžar-

ske pa tudi v Italijo. Na vsa našeta področja izvažajo finalne izdelke, izjema je le Italija.

Garant zadnji čas dela vse več s kooperanti in takšna bo njihova usmeritev tudi v naprej. Med novimi izdelki, ki so jih osvojili ob izteku minulega leta, naj omenimo strešna okna za RSC program. „Naš namen je še naprej širiti in razvijati proizvodnjo v kooperaciji, medtem ko naš lastni program ne bi več širil, marveč bomo vložili v izdelke kar največ dela in jih tako višje ovrednotili, bodisi na domačem ali inozemskem tržišču,“ nam je med drugim povedal tehnični vodja Garanta Matjaž Rojnik.

Kar zadeva likvidnost, se tudi Garant spoprijema s težavami, saj kupci neredno pa tudi z velikim zaostankom poravnava svoje obveznosti. Ne glede na vse to,

pa so v del. organizaciji prepričani, da bodo izpolnili tudi letošnje kar velike planske obveze. V Garantu so domala vsa povojna leta veliko vlagali v razširitev in posodobitev proizvodnje, zato letos niso predvideli novih naložb. V preteklem letu so zgradili novo kotlarno na lesne odpadke. Pridobitev je vsestranska, saj si s tem letno prihranijo 400 ton mazuta, med tem ko je lesnih odpadkov na pretek.

Garant že pripravlja nov proizvodni program, ki bo prilagojen zahtevam in potrebam tržišča doma in v svetu. Čeprav se je Garant Polzela že lepo uveljavil s svojo pohištveno opremo doma in na zunanjih tržiščih, v novem programu vidijo le potrditev dosedanjega dela in usmerjanja njihovih proizvodov na tržišče.

V tem delu našega reportažnega zapisa smo strnili izjave nekaterih vodilnih ljudi v Garantu:

Rudi Krumpačnik, predsednik DS Garanta: „Lahko rečem, da

svojcev. V ta namen imamo v Mošeniški Dragi in v Baški na otoku svoje prikolice, ki omogočajo udobno bivanje.

Takšna prikolica stane našega člana kolektiva 1700 dinarjev za 10 dni, v tem znesku pa so vračunani električni, voda in drugo.

Menim, da je cena dostopna za vsak žep. Poleg prikolice je članom kolektiva na voljo zimsko letovanje v dveh brunaricah v hribi. Dobro je poskrbljeno turji za dne-

ve telovadnice, v Preboldu pa nam je na voljo kegljišče. Imamo tudi šah in zelo so priljubljena medobratna tekmovanja in podobna srečanja z našimi sodelavci. Tekmujemo v odbojki, nogometu, streljanju in v drugih športnih dejavnostih. Lahko rečem, da našim ljudem ni dolg čas in lepo je, da so tako povezani s svojimi sodelavci tudi v prostem času.“

Ob koncu našega zapisa bi lahko rekli, da kolektiv ve, kaj hoče,

Samoupravno naravnani kolektiv

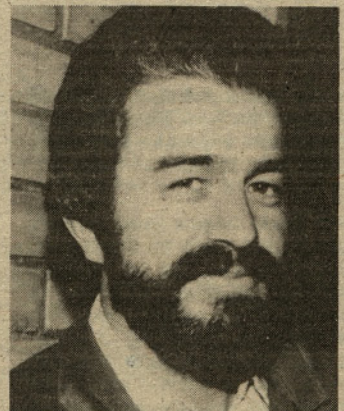
imamo v Garantu razvito samoupravljanje. Ničesar pomembnega ne rešujemo brez sodelovanja delavcev in samoupravnih organov. Če je treba, se tudi mnenja skrešejo, ko pa se slednjič za nekaj odločimo, se vsi trudimo, da bi nalogo pravočasno in dobro opravili. Delegati so dovolj glasni pa tudi konstruktivni, žal pa ta njihova vloga ne prihaja tako na dan v občinskih organih in v drugih telesih. Je že tako, da delegati najbolj sproščeno razpravljajo doma, to je v kolektivu, za kar imajo sicer vse možnosti tudi drugje.“

Leopold Bedekovič, sekretar delovne organizacije: „Omenil bi našo skrb za dober kader. Ker smo delo posodobili, se je novemu načinu dela prilagajal tudi naš delavec. Tako smo vsa leta veliko vlagali v izobraževanje delavcev bodisi, da so se le-ti učevali med delom ali usposabljali v šolah. Tako imamo tudi še sedaj štipendiste, na katere računamo. Žal pa že nekaj let ne nabavljamo novih strojev, ker zato ni možnosti in to nas vse skrbi. Da smo res precej storili za boljše kadre, potrjuje podatek, da ima danes Garant kar petkrat boljše kadrovske zasedbe kot pred osmimi leti.“

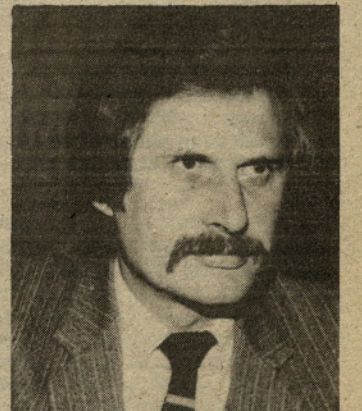
Jože Mastnak, podpredsednik sindikata: „Trudimo se, da bi sindikat s svojim delom prispeval k boljšemu počutju delavcev. Imamo urejeno družbeno prehrano, dobro je poskrbljeno za letovanje naših delavcev in njihovih

vno rekreacijo naših delavcev. S tukajšnjo šolo imamo samoupravni dogovor za uporabo njihove

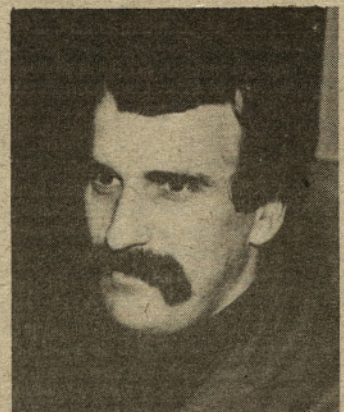
in ta njegova razgibanost se zrcali tudi v krajevni skupnosti Polzela, v kateri živijo in ustvarjajo.

Jože Mastnak

Leopold Bedekovič

Matjaž Rojnik

Rudi Krumpačnik

Delavci Garanta urejujejo okolje. Delovne akcije se je udeležilo 300 članov kolektiva.

Veliko izvenšolskih dejavnosti

Na osnovni šoli v Braslovčah posvečajo kmetijski dejavnosti veliko pozornost. Sodobnega kmetovanja se učijo na šolskem vrtu ali bolje rečeno na "majhni kmetiji", ki jo imajo pred šolo. Na njej imajo grede, sadovnjak, toplo grede in kot zanimivost še miniaturni stari kozolec. V topli gredi gojijo predvsem rože in letos so prodali 1200 bršljanov, kar pa ni kar tako. S tem so zaslužili toliko, da bodo za načelne vrtnarjenje kupili ves potreben material.

"Učenci, ki obiskujejo našo šolo, so v večini kmetij in o tem delu že veliko vedo. Zato jim želimo pokazati več, kot se lahko naučijo doma, najnoveše dosežke v kmetijstvu. Večkrat pa za to zmanjka denarja in poleg tega bi morali imeti za to kmetijske strokovnjake," pravi ravnatelj šole Emil Ribič.

S Hmezadom oziroma s Kmetijsko zadrugo se kar dobro sodelujejo, potrebovali pa bi strokovnjake, ki bi s šolo stalno sodelovali. "Nikoli ni problemov, ko se dogovorimo za kakšno akcijo. Za dolgotrajnejše sodelovanje se do sedaj nismo uspeli dogovoriti," je povedal ravnatelj.

Poleg tega imajo na braslovški

šoli še celo kopico izvenšolskih dejavnosti in ne bomo pretiravali, če zapišemo, da imajo pravo mravljišče pridnih učiteljev in prav tako učencev. Kar 28 različnih krožkov imajo in od 320 učencev jih le peščica ni vključena v nobeno izvenšolsko dejavnost. Poleg že omenjenih kmetijskih dejavnosti so učenci najbolj uspešni v športni in kulturni dejavnosti, veliko zanimanje pa kažejo tudi za modelarstvo in maketarstvo. Za naštevane vseh bi porabili kar preveč prostora. Med vsemi osnovnošolske zlahka najdetisto, kar ga zanima in se tako tudi nauči veliko koristnega.

"Za izvenšolske dejavnosti učenci v začetku leta sami predlagajo dejavnost, v katero bi se radi vključili oz. jo imeli. Velikokrat to upoštevamo, za vse pa ni dovolj denarja in učiteljev," je razlagal ravnatelj. Učitelji morajo ob vseh teh dejavnostih, ki jih že imajo, žrtvovati del prostega časa, veliko naredijo še potem, ko je šolski zvonček že zdavnaj odzvonil.

Šola zelo dobro sodeluje z delovnimi organizacijami na Polzeli. Letos so učenci višjih razredov spoznali proizvodni proces v Garantu in v Tovarni nogavic. Tudi

šolska hranilnica uspešno sodeluje z Ljubljansko banko. Glede na večji obseg dela jim je kreditirala del njihove dejavnosti.

V šolski zadrugi si učenci izposojajo učbenike. V začetku šolskega leta starši nimajo skrbi, kje bodo kupili knjige svojim šolarjem. Mladinska organizacija organizira veliko akcij. Nekaj jih predvidevajo vnaprej, ostale organizirajo po potrebi. Med stalne akcije spada zbiranje starega železa. Letos so ga prodali kar 10 ton. Učenci prodajajo časopis Večer in po uspehih so bili četrti v Sloveniji. Organizirali so akcijo pogozdovanja in posadili so kar 3200 sadik. Na ta način učenci zbirajo denar za šolske izlete, poleg tega pa se že zgodaj seznanijo, kaj pomeni služiti denar.

Na braslovški šoli imajo zelo dobre športnike. Dobre rezultate dosegajo odbojkarji, prometni in skakalci na plastičnih skakalnicah.

Letos je ekipa deklet in fantov dosegla drugo mesto na republiškem tekmovanju. Prometni krožek je uspešen že več let. Na republiškem tekmovanju je bil njihov predstavnik drugi.

Marjana Natek

Ob slovesu solze v očeh

Od 7. do 9. junija je na Vranskem potekalo deveto srečanje bratstva in enotnosti, ki so se ga udeležili pionirji in predstavniki osmih krajevnih skupnosti in osnovnih šol iz Kruševca, Varaždina, Travnika, Cetinja, Bitole, Kikinde, Suve Reke in Vranskega. Tri dni so se kovala prijateljstva, utrjevalo bratstvo in enotnost, zbrana je bila Jugoslavija v malem.

V treh dneh bivanja na Vranskem so se mladi iz vseh republik in pokrajin seznanili z življenjem in delom gostiteljev, ki so se na to srečanje izredno skrbno pripravili. Za prizadevno delo in rezultate so prejeli

vrsto priznanj in čestitk. Ob otvoritvi srečanja je udeležence pozdravil predsednik občinske konference SZDL Zalec Janez Meglič, nato pa so dvignili na jambor zastavo srečanj. Sledil je kulturni program, v katerem so sodelovali učenci osnovne šole Ivan Farčnik-Buč Vranske in pihalni orkester glasbene šole Zalec.

Udeleženci srečanja so se nato pri spomeniku na Gorici poklonili padlim med NOB. Tu jim je spregovoril prvoborec Anton Kotnik. Med drugim so si ogledali tudi tekstilno tovarno Prebold in nekatere znamenitosti Savinjske doline.

Na delovnem razgovoru so se srečali tudi predstavniki krajevnih skupnosti in izmenjali izkušnje o razvoju krajevnih samouprav. Še posebej zanimiv in bogat pa je bil kulturni program, v katerem so se predstavile vse udeleženke srečanja.

"Kar prehitro je minilo teh nekaj dni na Vranskem, saj smo se počutili kot doma in lep je vaš kraj," so nam pripovedovali ob slovesu. Mladostno razigranost, navdušenje in zadovoljstvo pa tudi besede zahvale so ob slovesu prekinile solze na očeh in vabilo na naslednje srečanje.

jk

Kaj bom, ko bom velik?

V teh dneh večina osmošolcev že ve, kaj bodo, ko bodo »veliki« oziroma kateri poklic bodo opravljali v življenju. Vpisali so se v prvi letnik usmerjenega izobraževanja in za tiste, ki so imeli sprejemne izpite, je tudi že odločeno.

Preden so zapustili šolske klopi, smo jih obiskali na šolah in vprašali, na katero šolo so se vpisali in zakaj so se odločili za to šolanje. Takole so povedali:

Erna Ledinek, osnovna šola Braslovče:

Veseli me šivanje in krojenje, zato sem se vpisala na srednjo tekstilno šolo. Za ta poklic se nas je odločilo preveč in zato bomo imeli sprejemne izpite. Vpisala se bom na katerokoli šolo, če sprejemnih izpitov ne bom opravila uspešno.

Daniilo Zalokar, osnovna šola Zalec:

Pri izbiri poklica je težko uveljavljati svoje želje. Poleg tega da je pri tem najpomembnejši uspeh, svetujejo še starši, razrednik in psiholog. Najprej sem se hotel vpisati na šolo za trgovsko mornarico. Kljub temu da sem o tej šoli vseskozi razmišljal, so mi starši odsvetovali. Kasneje smo se s prijatelji dogovorili, da bomo šli v šolo za kovinarje v Zalcu, ki me ne veseli preveč.

Marjeta Trnovšek, osnovna šola Zalec:

Rada kuham in vseskozi me je veselil poklic kuharice. Pri vpisu na gostinjsko šolo nisem imela posebnih problemov. Kuharjev je premalo in tako bom po šolanju laže dobila zaposlitev. Pri odločitvi so mi zelo pomagali starši in razrednik. Tako so me seznanili z dobrimi in slabimi stranmi bodočega poklica. Najbolj pomembno je to, da bom po zaključku šolanja znala kuhati zahtevnejše jedi.

Friderik Breznik, osnovna šola Zalec:

Hotel sem se vpisati v šolo za kadete v Tacnu pri Ljubljani. Vse sem imel že urejeno, potem pa so me prepričali, da sem si premislil in sem se vpisal na šolo za kovinarje v Zalcu. Pravzaprav me nikoli ni preveč veselil poklic kovinarja. Za to stroko bom zlahka dobil štipendijo in tudi zaposlitev po končanem šolanju.

Oto Kuder, osnovna šola Petrovče:

Vpisal sem se na vojaško gimnazijo v Ljubljani. Za to sem se

Daniilo Zalokar

Erna Ledinek

Marjeta Trnovšek

Friderik Breznik

odločil popolnoma samostojno. Rad imam red in disciplino in bom potem v službi v vojski. Za vojaško gimnazijo je poleg dobrega uspeha v šoli zelo pomembno še zdravje. Če zaradi tega ne bom sprejet, bom šel na srednjo kmetijsko šolo. Kasneje bi se še lahko preusmeril, toda ves postopek sprejema je potrebno še enkrat preživeti.

Stanislava Vengust, osnovna šola Petrovče:

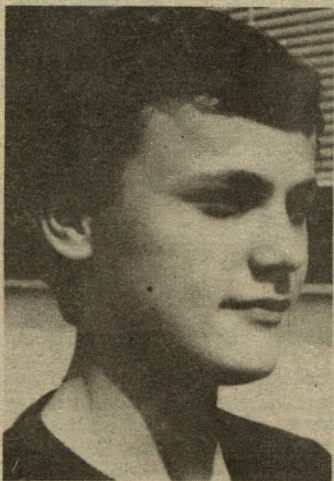
Po končani osemletki se bom zaposlila. Nikamor se nisem vpisala, ker se težko učim. Zaposlila se bom v novi mlekarni v Arji vasi. Zavedam se, da v službi ne bo lahko. Zjutraj

bom morala zgodaj vstajati in tudi počitnic ne bom imela toliko kot sedaj. Kljub temu bom rajši delala. Mogoče pa se bom čez nekaj let vpisala v kakšno šolo ob delu.

Simona Papič, osnovna šola Petrovče:

Moje želje glede poklica se niso v celoti izpolnile. Hotela sem v šolo za vzgojiteljice, kjer pa ni dovolj prostora. Svetovali so mi, naj se vpišem na srednjo ekonomsko šolo. Ta me ne veseli preveč, zato se bom po končanem prvem letniku poskušala preusmeriti na vzgojiteljsko šolo. Med drugim tudi zato, ker bi tako laže dobila zaposlitev.

M. N.

Oto Kuder

Stanislava Vengust

Simona Papič

Dolgčas

Včasih se zgodi, da Bajželjevega Franceta matra strašanski dolgčas. Hodi iz sobe v sobo, pa nikjer žive duše, da bi se nad njo znesel. Le kaj je storil svetu, da ga je pustil čisto samega? Toda mozganje ne prinese olajšanja.

"Pa nič," pravi, "grem pa jaz malo med ljudi."

Obleče se, kot se za gospoda spodobi, skrbno zaklene hišna vrata (dandanes je svet poln pridaničev) in hajd po od dežja spranih mestnih ulicah.

Že za prvim ovinkom sreča bežnega znanca. Pobara ga po zdravju, družini in o tem, kaj je novega pri njegovih sosedih in sploh v mestu. Znanec je od takih vprašanj sicer malce zmeden, vendar ne toliko, da se z dobrim izgovorom ne bi brž poslovil. France se natihoma pridruži, vendar upa, da bo našel kak bolj zgovoren primerek.

"Glej ga, soimenjaka," je vesel, ko zagleda Franceta Prečnika, ki ravno zavija čez cesto tam, kjer sploh ni prehoda za pešce. Nekaj grenkega se razlije po Francetovih ustih. Žavije k vetrini s sporedom Kina Zalec.

"Poglej hudiče, sama svinjarija. Kar po posteljah bi se valjali. Kdo le tako boleha za seksom?"

Skrbno si ogleduje slike. "So ti všeč?" ga mimogrede vpraša znanec, toda vzame ga ovinek, še preden se France odtrga od zanimivih slik.

Na nasprotni strani ceste opazi France Grimovega Lojza. Nekom čuden se mu zdi. Hodi počasi, gleda pred seboj v tla in človek bi prisegel, da prihaja naravnost iz ambulante. France žal tega ne ve, zato prične delati popolnoma napačne zaključke.

"Fuji, seveda, vest ga peče. Že ve zakaj!" Francetovo razpoloženje se je v trenutku popravilo za najmanj 180 stopinj. Z lahkotnim korakom je premeril pol mesta, s pogledom pa ni iskal nobene nove žrte več. Kot preroben se je vračal domov.

Doma je vzel papir iz lepo namočene zavijke, ga vtaknil v pisalni stroj solidne in priznane nemške trdke in se že takoj pri naslovu zatipkal. Toda volje mu ni vzelo. Pričel je znova. Njegova domišljija je dobivala vse večje dimenzije. Čeprav je tipkal samo z

dvema prstoma, je bila stran kmalu polna.

"Tako," si je oddahnil, "bodo hudiči videli, kdo in kaj sem. Kaj si pa mislilo, da so? Čisto navadni pisuni. Njihov mesečnik je sicer figo vreden, saj pišejo le o gospodarski politiki (ki je tudi figo vredna) in pa, če je kdo od vodilnih dobil kakšno kolajno. O zločinih Grimovega Lojza pa se jim seveda niti ne sanja. Površneži."

France se je zamislil. Kaj pa če njegove stvaritve ne bodo objavili?

"Madona, kar naj poskusijo. Takrat bodo pa videli pravega hudiča. Javno jih bom razkrinkal v drugih časopisih — hvala bogu, da rastejo kot gobe po dežju. Ha, geniju se nihče rad ne odzove. Ne, France, ne boš umrl kot nič."

Francetovo pisanje je prišlo na naslovljeno uredništvo ravno v trenutku, ko je srce Grimovega Lojza prenehalo biti. V poslovilnem govoru ob grobu so lepo povedali, da je bil Lojz po dejanjih velik človek, kar je v resnici tudi bil.

Le Bajželjev France je v trenutku, ko ga je dolgčas-matral, napravil iz njega zločinca.

Mica

KULTURA • KULTURA • KULTURA • KULTURA • KULTURA • KULTURA • KULTURA

Le malo je prireditev v kraju, na katerih ne bi sodelovali tamburaši. Tudi letos so prispevali svoj delež v programu ob krajevnem prazniku.

Ob 60-letnici libojskih tamburašev

Kjer je volja, tam je tudi pot

Čeprav so jim zlobni jeziki nekaj nadeli ime drotarji, so libojski tamburaši šestdeset let zvesto prenašali glas tamburice iz roda v rod. Častljivo obletnico so proslavili konec maja na prireditvi Večer s tamburico, kjer so poleg domačinov nastopili v prostorih Keramične industrije tudi tamburaški orkestri iz drugih krajev Slovenije.

Tamburaški orkester, nekdanj imenovan Radost, so ustanovili Libojski leta 1924. K temu jih je spodbudil glasbenik Jakob Rotar, zaposlen v Keramični tovarni. In-

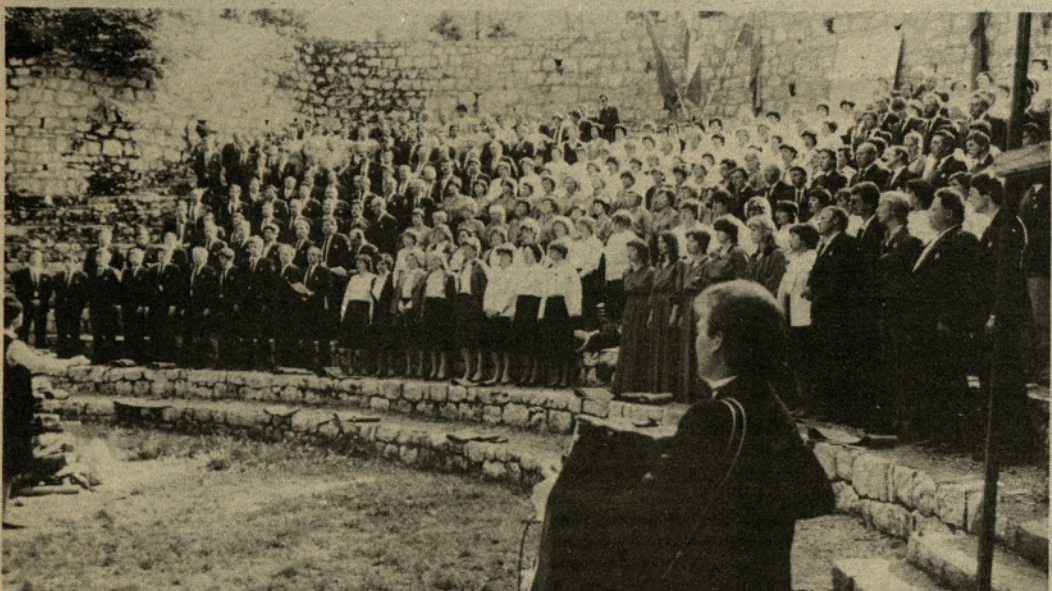
strumente in prostore so si morali priskrbiti tamburaši sami, kljub temu pa so že kmalu uspešno nastopali.

Cez dobrih pet let je orkester prenehal delovati, ponovno pa je pričel igrati leta 1932, ko so v Libojskih prenovili dvorano. Dobil so prostore, še vedno pa jim je primanjkovalo tamburašev. In da ne bi glas tamburice v tamkajšnjih zaselkih ponovno zamrl, je domačin Anton Vočko zbral nekaj solarjev ter ustanovil nov orkester.

Njegovo delo je prekinila vojna, po letu petdeset pa je zvok tambu-

ric v Libojskih znova zazvenel. Kljub težavam s prostori in pomanjkanju tistih, ki so znali izvajati glasove iz tega instrumenta, so imeli Libojski dovolj volje za nadaljnje delo. danes šteje tamburaški orkester, ki deluje v okviru Delavsko prosvetnega društva Svoboda, enaindvajset članov, dirigentsko palico pa je prevzel Brane Mesec.

Na slavnostni prireditvi ob 60-letnici so krajanom poleg domačinov zaigrali še tamburaši iz Prevalj, Ormoža, Griž, Reteč pri Škofiji Loki ter tamburaši iz Trbovelj in Ptuja. Irena Jelen

V prvi polovici junija so se v letnem gledališču v Grižah četrto leto zapored zbrali pevci na prireditvi Pojo naj ljudje ali kot jo še drugače imenujejo »Sentvid v malem.« Nastopilo je več kot 300 pevcev iz vse Slovenije in ti so se teden kasneje udeležili tabora pevskih zborov v Sentvidu pri Stični. Za Griže in udeležence je bila prireditev pravi praznik pevcev. Zborom je dirigiral profesor Radovan Gobec. Gost prireditve je bil tudi znani slovenski skladatelj Viktor Mihelčič. Tradicionalni kres po programu je letos prižgal zaslužni kulturni delavec v Grižah Slavko Pader. -mn.

OHRANJAJO STARO SLOVENSKO PESEM

Malo je pravzaprav krajev v Savinjski dolini, kjer ohranjajo stare slovenske pesmi iz roda v rod. Svetla izjema so Andražani, kar so ponovno dokazali z organizacijo prireditve Družina poje.

Pred nabitno polno dvorano združnega doma se je domačim in tujim obiskovalcem v začetku junija predstavilo devet družin, od katerih je vsaka zapela po dve pesmi. Nastopi pevcev niso imeli tekmovalnega značaja, temveč so organizatorji želeli le predstaviti pesmi, ki jih v njihovem kraju prenašajo očetje in matere na svoje otroke, z otrok na vnuke. Prireditve bodo odslej v Andražu organizirali vsako leto, k sodelovanju pa bodo povabili tudi ljubitelje starih slovenskih pesmi iz drugih krajevnih skupnosti. -ij.

Poleg Petelinškovih so na prireditvi prepevali tudi Spodnji Grebenškovi, bratje Kužnik, Pižornovi, bratje in sestre Koprivšek, Praprotnikovi, bratje in sestre Štos, Bajhtovi ter družina Alojza Pižorna.

Nove knjige

Jože Toporišič — SLOVENSKA SLOVNICA; Mitja Vošnjak — VELEPOSLANIKOVI ZAPISKI; Neža Maurer — TEJ POTI SE REČE ŽELJA; France Balantič — MUŽEVNA STEBLIKA; Ken Follet — KLJUC ZA REBEKO; Zbirka krimi — VONJ PO HUDICU, MRLIČU VSTOP PREPOVEDAN, KITAJSKE PRAVLJICE 1-2, JUŽNOKITAJSKE PRAVLJICE; Niko Grafenauer — POLIMPSESTI Ain Dragan Makrovič, Nikola Milovanović, Đuro Rebič — BOJEVNIKI ZA MIR 1 — 2.

Najbolj brane knjige v maju

Viktorija Holt — SKRIVNA ŽENSKA; Jukio Mišima — POMLADNI SNEG, POBGLI KONJI, ANGELOV PROPAD in HRAM JUTRANJE ZARJE; Collen MC Cullough — PESEM PTIC TRNOVK 1,2; Ivan Kreft — SPORI IN SPOPAD; Wilbur Smith — VOZOVNICA ZA PEKEL; Leon Uris — TROJICA 1, 2, 3; Manfred Bieler — KANAL in Henri Lopez — SMEJATI SE — ALI JOKATI.

OBČINSKA KULTURNA SKUPNOST ŽALEC

razpisuje

za šolsko leto 1984/85 eno študentsko študij na Glasbeni akademiji Ljubljana, smer: glasbena pedagogika.

Kandidati naj pošljejo poleg vloge za študentsko študij tudi:

- fotokopijo zadnjega šolskega spričevala,
- potrdilo o vpisu,
- potrdilo o vseh dohodkih družine iz preteklega koledarskega leta.

Vloge bo sprejemal odbor za svobodno menjavo dela pri Občinski kulturni skupnosti Žalec, Šlandrov trg 25, Žalec, 15 dni po objavi v Savinjskem občanu.

Filmsko gledališče

V okviru filmskega gledališča si boste v juliju lahko ogledali film RUDARJEVA HČI po naslednjem razporedu:

ŽALEC: sreda, 18. julija, ob 20,30

POLZELA: petek, 20. julija, ob 20,00

PREBOLD: sobota, 21. julija ob 20,00

VSEBINA FILMA:

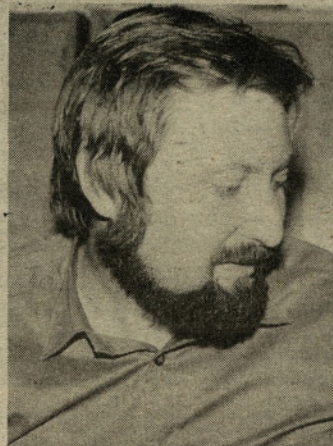
Ameriški barvni film iz leta 1980. Scenarij: Tom Rickman po biografiji Lorette Lynn. Kamera: Rolf D. Bode. Glasba: Owen Brodley. Režija: MICHAEL APTED.

Igrajo: Sissy Spacek, Tommy Lee Jones, Beverly D'Angelo, Levon Helm idr.

Glasbeni filmi so med najpogostejšimi filmskimi žanri. Pogostoma so tudi povezani z resničnim življenjem oziroma z biografijami posameznih zaslužnih ali uspešnih glasbenikov. In prav takšen je tudi film Rudarjeva hči, ki v izvrstni režiji Michaela Apteda obuja življenjsko zgodbo ene najuspešnejših ameriških folk in country pevk — Lorette Lynn. Kot takšen ne bi bil nič posebnega, zlasti zato, ker je tudi glasba, ki ga zaradi njegovega značaja obvezno spremlja, dvomljive kakovosti. Uvrstitev v filmsko gledališče pa zasluži predvsem zaradi imenitne režije, ki je znala ohraniti ritem in zanimivost filma kljub že standardni zgodbi o uspehu, težavah in ljubezni ljudi iz »show businessa« in še predvsem zaradi izjemne igralske stvaritve Sissy Spacek, ki si je s to vlogo prislužila Oskarja za najboljšo žensko vlogo leta 1981.

Film pripoveduje torej življenjsko zgodbo Lorette Lynn od njenega trinajstega leta, ko z brati in sestrami preživlja mladost v revni, a skrajno poštenu rudarski družini. Preobrat nastane, ko se zaljubi in se tudi poroči z Mooniem, prijetnim fantom iz istega mesta, ki jo popelje v svet. Ko odkrije njeno glasbeno nadarjenost, ji kupi kitaro in prične se trnova, a uspešna pot navzgor. A glasbeni uspeh prinaša obveznosti in pevka rabi precej časa, da spozna, da ji uspeh uničuje osebno srečo. B. S.

Če enkrat dobro zapoješ, je vse poplačano

Stanko Podbregar

Prejšnji mesec je bilo v Zagorju ob Savi republiško srečanje mladinskih pevskih zborov. Udeležili so se ga tudi člani mladinskega pevskega zbora s Polzele, ki so si z dobro uvrstitvijo priborili vstopnico za zvezno tekmovanje, ki bo prihodnje leto v Celju. Nemalo zaslug za dosežene uspehe in mesto med osmimi najboljšimi zbori v Sloveniji pa ima poleg mladih pevcev tudi zborovodja Stanko Podbregar.

Na glasbeno področje je pot zanesla Stanka že pred mnogimi leti. Najprej je igral v različnih ansamblih, 1978-ega pa je začel

poučevati harmoniko in potem še klavir na polzelski glasbeni šoli. Tam so ga tudi pritegnili k zborovskemu petju.

Prvih izkušenj pri delu z zborom si je nabiral v mešanem pevskem zboru, po končani vojaščini pa je prevzel tamkajšnji mladinski pevski zbor. V njem združuje pesem danes okrog sedemdeset mladih pevcev, v glavnem osnovnošolcev.

Stanko je leto dni vodil tudi zbor v Taboru, vendar je oddaljenost za kakšno resnejše delo malce prevelika, kot pravi sam zborovodja.

Poleg mladinskega pevskega zbora vodi Stanko v zadnjem času tudi dekliški nonet, ki deluje v okviru glasbene šole na Polzele, nastopa pa v glavnem na proslavah in različnih prireditvah. Namen takšnega sestava pa je predvsem ohranjanje petja in ljubezni do zborovskega dela med mladimi. Po mnenju zborovodje se namreč večina osnovnošolcev, ki so prej prepevali v šolskih pevskih zborih, porazgubili, odrasli zbori pa kasneje težko pridobijo nove pevce.

Poleg učenja v glasbeni šoli in zborovskega dela najde Stanko čas tudi za igranje v mladinskem pihalnem orkestru in za organizacijo klavirskih recitalov na šoli, vsako leto pa Polzele skrbi tudi za pripravo tamkajšnjih poletnih kulturnih prireditev.

-ij

Iz učiteljeve beležnice

Smo pri domačih živalih. Na stenah polno slik, hodim po razredu, razlagam, pišem na tablo. Skušam narisati konja, pa slišim za hrbtom.

»Pes, ha, ha, ha!«

Obnemem se, gledam po razredu, devetnajst ust komaj zadržuje smeh.

Tudi krava je domača žival. Nisem posebno dober risar, toda trudim se kar najbolje zadeti pravo podobo. Na čelu se pojavijo prve znojne kaplje.

»I — aaaa!«

Saj to je isti glas. Namrščim obrvi, zgubam čelo, stisnem ustnice.

»Kdo je bil to?«

Pritajen smeh, toda nihče ne črhne.

Rišem naprej, razlagam. Prašič, goden za zakol, se mi resnično posreči. Na debelo zadnjico mu narišem še zavihan rep.

»Pujs, ek, ha, ha, ha!«

Zdaj ugotovim, kdo se oglašja. Andrej. Drobcen fantič, doma s kmetov, bister, zvit pa kot kozji rog.

»Tovariš, zdaj pa narišite, kako mu klobasice izpod repa letijo.«

»Ha, ha, ha!« Buči po razredu.

Tudi jaz se zasmejem. Nato započim oči v Andrejka in zahtevam:

»Ponovi, kar smo malo prej govorili!«

In on začne:

»Konj je koristna žival. Enkrat mi je sosedov stric rekel, naj pogledam žrebpu, če ima trdno kopito. Res sem ga prijel za nogo, pa sem se kot blisk znašel za plotom v koprivah.«

»Ha, ha, ha!« odmeva po razredu.

»Naša krava pa me je enkrat z rogom zataknila za suknjič in me nosila po dvorišču. Ustrašila se je sosedovega psa, sunila je z glavo in pristal sem na gnojišču.«

Otroci se smejejo. Andrejko bi pripovedoval tudi o prašiču, pa se je prigriljal k besedi Stojan. Govoril je počasi, opis ni bil natančen.

Andrejko z razlago ni bil zadovoljen in kar naprej je ugovarjal. Mera je bila polna, pa sem povzdignil glas: »Daj že mir, sicer ti ušesa potrgam!«

Andrejko pod velikimi očali zaokroži oči in vpraša:

»Tovariš, na kaj bom pa potem »špegle« obešal?«

Do solz smo se nasmejali vsi skupaj.

Drago Kumer

OBČINSKA KULTURNA SKUPNOST ŽALEC

Odbor za podeljevanje Saviniovih odličij

objavlja

pogoje za podelitev SAVINIOVIH ODLIČIJ ZA LETO 1984

Občinska kulturna skupnost Žalec bo ob slovenskem kulturnem prazniku — 8. februarju — podelila za vsestransko aktivno delo na kulturnem področju, za posebne uspehe na umetniškem, znanstveno-kulturnem in ljubiteljsko-kulturnem področju in za življenjsko delo

- SAVINOVE NAGRADE s plaketo za aktivno delo nad 25 let,
- SAVINOVE PLAKETE za aktivno delo do 25 let,
- SAVINOVA PRIZNANJA za aktivno delo do 15 let.

Posamezna odličja lahko prejmejo posamezniki, društva, organizacije združenega dela in druge organizacije, ki imajo sedež na območju občine Žalec.

Dobitnike Saviniovih odličij lahko predlagajo OZD, društva, organizacije in posamezniki.

Odbor bo sprejemal predloge do 30. septembra 1984.

Pionirski kotiček

KAJ JE STRAH?

V CANKARJEVEM DOMU

V soboto zjutraj smo se že zgodaj odpravili v Ljubljano gledat lutkovno igrico Zvezdica Zaspanka. Ko smo prišli v Ljubljano, smo šli najprej po Blaža in Tevža, nato pa smo skupaj odšli v Cankarjev dom. To je najlepša zgradba za kulturne prireditve v Sloveniji. V njej so mala, srednja in velika dvorana. Mi smo bili v mali. Preden se je predstava začela, smo gledali po televiziji, ki je v hali pred dvorano, kako pripravljajo oder. Ob desetih se je pričela predstava. V dvorani je bilo veliko otrok. Pred predstavo je prišel na oder čarovnik, ki sem ga že videla na televiziji. Z njim je bila deklica Živa. Zapela je pesmico o vrabčku. Nato se je začela predstava. Igrala jo je lutkovna skupina Mladje iz Celovca. Ker je bilo veliko majhnih otrok, je bilo na začetku precej glasno. Ko pa so v dvorani ugasile luči, se je vse umirilo. Vsebinsko sem že poznala, ker imam doma kaseto, lutke pa so bile zelo lepe. Najbolj všeč mi je bil komet Repatec, ki se je vozil na kolesu. Predstava mi je bila zelo všeč.

Tjaša Jakop,
OŠ Zalec

Strah je zvečer črn,
cis dan pa je bel.
Kima oči, da bi gledal
ne ust, da bi goved,
kaj bele nog, da bi hodil.
Torej, kaj je strah?
Strah je tpepet, ki preganja stroke
in xganja hude reči,
takšne kot so le v sanjah
in jih v resnici sploh ni.

Chajetka Kapus, 6. c,
OŠ Prebold

OB PODELITVI BRALNIH ZNAČK

V torek, 22. maja, sta nas ob podelitvi bralnih značk obiskala dva zelo prisrčna literarna ustvarjalca: Niko Grafenauer in Jože Snoj. Presenetila sta nas s svojo privlačno domačnostjo, ko sta govorila o sebi, o svojem življenju in ustvarjanju. Mi, učenci, smo se trudili, da bi njune prikupne in zanimive pesmice predstavili na kar najbolj duhovit način. Oba pesnika sta naš kulturni program pohvalila, prebrala pa sta nam tudi nekaj svojih pesmi. Po končani podelitvi smo ju mladi novinarji povabili medse v šolsko knjižnico na klepet. V sproščeni pogovoru smo jima zastavljali vprašanja, onadva pa sta na kar najbolj duhovit način skušala odgovoriti.

Jerneja Jezernik,
novinarski krožek
OŠ Polzela

SREČANJE S SLAVKOM PREGLOM

Bliža se najljubši dan vseh šolarjev — zaključek šolskega leta. Z njim pa so povezani tudi razni zaključki tekmovanj, natečajev... Takšno tekmovanje je tudi osvojitve Kajuhove bralne značke. Na zaključno prireditev le-te smo povabili pisatelja Slavka Pregla. Novica, da se bo pisatelj vabilu odzval, se je kmalu razširila med značkarji in vsi smo nestrno pričakovali dan našega srečanja.

V avli smo čakali nanj in razpravljali, kakšen je. Že res, da smo prebrali njegov življenjepis, ogledali sliko, a v resnici je človek vedno drugačen in tako je bil za nas zbrane še vedno uganka. Pisatelj, ki je vstopil v avlo šole, je zadovoljil in potešil radovednost vseh zbranih. Po kulturnem programu je prišel na vrsto tisti del, ki smo ga vsi komaj pričakovali — razgovor s pisateljem. Z vprašanji nismo bili najbolj radodarni, vendar je pogovor vseeno stekel. Ob pisateljevih dovpih nas je bolel trebuh od smeha. Potem nam je podelil bralne značke, nato pa podpis, podpisi... Nekateri vneti bralci pa smo že načrtovali, kateri pisatelj bo prihodnje leto naš gost.

Sebi Kopušar,
OŠ Šempeter

Zgodilo se je...

(Dopisniki poročajo)

NA REVJI V ZAGORJU

Pevski zbor naše šole, ki ga vodi Zdenka Markovič, se je udeležil republiške revije v Zagorju in se uvrstil med osem najboljših zborov v Sloveniji, s tem pa si je zagotovil sodelovanje v nadaljnjem tekmovanju v Mariboru in v Celju. Tovariš ravnatelj je bil zelo vesel našega uspeha.

Suzana Metelko,
OŠ Zalec

RAZSTAVA LIKOVNIH DEL

V počastitev dneva mladosti so mladi likovniki na osnovni šoli Peter Šprajc-Jur pripravili tradicionalno razstavo svojih del. Utrinek z razstave je v objektiv ujel tudi naš sodelavec Ljubo Korber.

V. Ck

VEČER S TAMBURICO

V soboto, 26. maja, je bil v Liboah 5. večer s tamburico, ki se ga je udeležil tudi orkester DPD Svoboda Polzela, ki ga vodi Mija Novak, sestavljajo pa ga učenci naše šole. Poslušalci so bili z večerom zadovoljni, prispeval pa je tudi k ohranjanju te čudovite glasbene zvrsti.

Sonja Bedekovič,
OŠ Polzela

VI. SREČANJE MLADIH KNJIŽEVNIKOV SLOVENIJE

Ob dnevu mladosti je bilo v Festivalni dvorani v Ljubljani VI. srečanje mladih književnikov Slovenije, na katerem so predstavili svoje literarne izdelke v poeziji in prozi osnovnošolci in srednješolci. Med desetimi pohvaljenimi glasili je bilo tudi naše glasilo GLAS MLADIH. Po prireditvi je bil še razgovor s pisateljem Lojzeto Kovačičem.

Sonja Bedekovič,
OŠ Polzela

RUBRIKA MLADIH

Priznanja najbolj delovnim

Na osrednji prireditvi ob dnevu mladosti v Žalcu so člani občinske organizacije mladih podelili plakete srebrni znak, priznanja in pohvale najbolj delovnim mladim družbenopolitičnim delavcem, mentorjem ter organizacijam in društvom.

Za dolgoletno aktivno delo v organizaciji mladih so plakete srebrni znak prejeli: Anka Krčmar, Zalec; Oto Začar, Vrbje in Branko Povše, Zalec. Za aktivno družbeno-

politično delo so prejeli priznanja: Danilo Brzelak, Trnava; Dino Cestnik, Prebold; Vojko Cizej, Gomilsko; Zdravko Goršek, Prebold; Tomaž Kolšek, Polzela; Robi Mlinar, Zalec; Alenka Obrez, Prebold; Vili Pižom, Andraž in Darko Vasle, Polzela. Med mentorji sta priznanji prejela Srečko Kuret, Planinsko društvo Zabukovica; in Marjeta Mikola, osnovna šola Šempeter; med organizacijami pa delovna organizacija

SOZD Hmezad Zalec ter OO ZSMS Sip Tovarna kmetijskih strojev Šempeter. Srečko Podpečanu, Galicija, Terziji Šuperger, osnovna organizacija osnovne šole Ljubba Mikuš, ter Lidiji Veis, osnovna organizacija osnovne šole Peter Šprajc-Jur Zalec pa so člani občinske organizacije mladih podelili pohvale za vsestransko aktivno delo v osnovnih organizacijah. Čestitamo!

IRENA JELEN

Letos rekordno število brigadirjev

V preteklih letih so se člani občinske organizacije mladih neprestano srečevali s težavami pri evidentiranju brigadirjev. Letos pa imajo na seznamu že 72 mladih, ki si želijo del poletnih dni preživeti v brigadi.

Center za mladinske delovne akcije, ki deluje v okviru občinske organizacije mladih, bo letos organiziral sodelovanje žalskih mladincev na zvezni delovni akciji v Vipavski dolini. Brigadirji bodo na pot krenili osmega julija, skupaj z mladimi iz vse Jugoslavije pa bodo pomagali pri regulaciji voda na tamkajšnjem območju.

Med prijavljenimi brigadirji je letos največ srednješolcev, precej pa jih je evidentiranih tudi po osnovnih šolah in delovnih organizacijah. Zakaj se je tokrat prijavilo tolikšno število brigadirjev in kako bodo izbirali tiste, ki bodo lahko krenili v

Vipavsko dolino — o tem je povedal komandant brigade Slavko Šlander Vojko Prisan naslednje: »Tokrat imamo res rekordno udeležbo oziroma število prijavljenih brigadirjev. Mislim, da je to rezultat dela našega centra in celotne občinske organizacije. Letos smo namreč pričeli z novo metodo dela, veliko smo imeli obiskov po osnovnih organizacijah, predvajali smo film o brigadirskem življenju in poskušali čimbolj informirati mlade. Takšen način dela je najbrž tudi razlog za povečano število prijavljenih brigadirjev. Še vedno pa je vključenih pre malo mladih iz organizacij združenega dela. Tokrat so se namreč prijavili brigadirji le z petih delovnih organizacij Sip-a, Juteks-a, Ferralita, Mik-a in šempetrskega Lik-a.

Na akcijo v Vipavsko dolino bo lahko odšlo 40 brigadirjev, izbrali pa bomo tiste, ki bodo največkrat in najbolje sodelovali na naših lokalnih delovnih akcijah. Če bo dovolj

Komandant letošnje brigade bo Vojko Prisan iz osnovne organizacije mladih Sip Šempeter.

interesa, bomo morda organizirali tudi brigado za akcijo v Kruševcu.«
IRENA JELEN

Delo mladih na Gomilskem

Mladi na Gomilskem so v mesecu mladosti pomagali pri izvedbi tradicionalnega prvomajskega srečanja delovnih ljudi in občanov na Šmiglovi zidnici. Zbrali so se tudi na delovni akciji, kjer so očistili okolico postaje ter uredili bankine. Poleg teh aktivnosti pa so mladi na Gomilskem pripravili tudi sprejem lokalne šefete.

Kot aktivnost in delo mladih v tamkajšnjem kraju lahko štejemo tudi nastope in uspehe dekliškega pevskega zbora, ki letos proslavlja deseto obletnico svojega delovanja. Dekleta so ob tej priložnosti pripravila koncert v domu krajanov, sodelovala pa so tudi na republiški reviji mladinskih pevskih zborov. Tam so se uvrstila na zvezno tekmovanje, ki bo prihodnje leto v Celju.

Mladi na Gomilskem so bili v minulem mesecu aktivni tudi pri pripravi krajevnega praznika. Skupaj z osnovno šolo so pripravili kulturni program, aktivni pa so tudi na športnem področju.

J. Ušen

Revija pihalnih orkestrrov

Letošnja revija pihalnih orkestrrov žalske občine je bila v graščini Senek na Polzeli. Stevilnim ljubiteljem te zvrsti glasbe so se predstavili orkestri iz Zabukovice pod vodstvom Franca Tratarja, iz Prebolda pod vodstvom Franca Verka, Liboj pod vodstvom Antona Uplaznika in Glasbene šole Zalec pod vodstvom Vendija Videca. Na posnetku je orkester iz Žalca. jk

Iz naših krajevnih skupnosti • Iz naših krajevnih skupnosti

Šempeter

Cesta, obnovljeni prostori krajevnih skupnosti

Praznovanje krajevnega praznika v Šempetru je letos potekalo od 10. do 17. junija. V tednu dni se je zvrstilo več športnih in kulturnih prireditev ter ribiško tekmovanje. Na slavnostni seji, s katere so se udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine in krajevnih skupnosti, je imel osrednji govor predsednik krajevnih konferenc SZDL Šempeter Rudi Zupanc. Najprej je govoril o pomenu praznovanja, nato pa o pridobitvah, kjer je med drugim poudaril, da so letošnje leto kljub gospodarski stabilizaciji zgradili veliko komunalnih objektov. Čez dva meseca bodo gotov prizidek k šoli, kar bo omogočilo enozemski pouk, obnovili so stavbo krajevnih skupnosti, kjer

bodo sedaj dobile prostore tudi družbenopolitične organizacije, pešpot od tovarne SIP do Blagovnice v Šempetru, med največje komunalne pridobitve pa sodi nova asfaltirana cesta Pekel—Kale—Loke v dolžini 2 km. Pri vseh delih so se izkazali krajanji z udarniškim delom in z denarnimi prispevki.

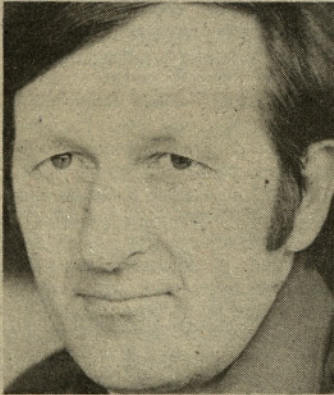
V okviru praznika v Šempetru je bil tudi prikaz vaje radiološke, biološke kemične zaščite ob letošnjem 20. junija — dnevu civilne zaščite. Vajo sta pripravila občinski in krajevni štab civilne zaščite z DO krajevnih skupnosti. Na sliki: Del ekipe civilne zaščite KS Šempeter pri pregledu zaščitnih mask

TONE TAVČAR

Letuš

Pitna voda v vsakem gospodinjstvu

Krajanji Letuša praznujejo krajevni praznik 12. junija v spomin na dan, ko so leta 1942 odšli prvi krajanji v partizane. Letošnje praznovanje je trajalo dva dni, pripravili pa so več prireditev. O njih nam je predsednik sveta KS Letuš Janez Brinovec povedal: »Pohod pionirjev in drugih krajanov na Dobrovlje je bila prva prireditev. Nato pa je bilo še tekmovanje mladih gasilcev za pokal Letuš, nogometni turnir, srečanje mladih likovnikov in pogostitev krajanov, ki so stari sedemdeset in več let. Na slavnostni seji skupščine krajevnih skupnosti pa smo podelili priznanja. Tako sta priznanje krajevnih skupnosti prejela Jelka Kolšek in Gasilsko društvo Letuš; krajevna priznanja OF pa Franc Dobnik, Matija Lenovšek, Minka Travnar, Anton Metkovič in Janez Brinovec. Za sam praznik letos nismo odprli kakšnih objektov. Pred časom smo končali z deli na zadnjem odseku vodovoda. Gre za vod, dolg 800 m, za katerega so velik delež prispevali tudi krajanji sami. Mislim,

Janez Brinovec

da je to prva krajevna skupnost v naši občini, kjer imajo vsa gospodinjstva pitno vodo iz pip.« Povedati tudi velja, da so imeli v kulturnem domu v Letušu razstavo risb in umetnin na keramiki Nives Podlunšek.

TONE TAVČAR

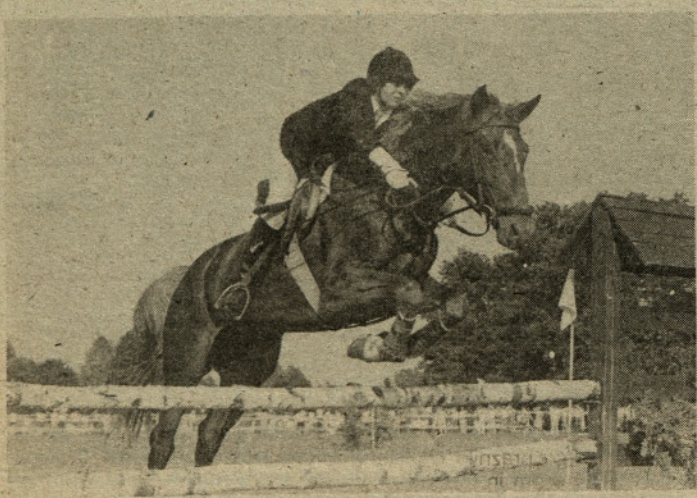
Gotovlje

Odpri vodovod Jedrt—Zalog

V spomin na dvaindvajseti junij 1941, ko je okrožni komite Komunistične partije Celje umaknil vodstvo partije iz Joštovega mlina v Joštovo zidanico v Gradišče nad Gotovljami, praznujejo krajanji Gotovelj svoj krajevni praznik. Praznovanje so pričeli že sredi junija z zaključno prireditvijo ob koncu šolskega leta. V ospredju letošnjega krajevnega praznovanja pa so bile predvsem športne prireditve. Tako so se ženske

pomerile v rokometu, organizirali so tekmovanje v malem nogometu ter priredili odprto prvenstvo v šahu. Ze pred tem so merili svoje moči člani lovskih družen za pokal krajevnih skupnosti, za prehodni pokal krajevnih skupnosti pa so tekmovali tudi konjeniki.

Poleg omenjenih tekmovanj so v Gotovljah počastili svoj krajevni praznik tudi s pohodom žena, praznovanje pa so zaključili s slavnostno sejo skupščine krajevnih skupnosti ter z otvoritvijo vodovoda Jedrt—Zalog.

Žalec

Prometna akcija

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri skupščini občine Žalec se je odločil in pripravil preventivno akcijo »Pešec, kolesar v prometu«. Po besedah predsednika sveta za preventivo in vzgojo Vinka Juga so akcijo pripravili v skoraj vseh 21 krajevnih skupnostih občine. Akcija je pokazala, da je še vedno veliko vozil, ki niso brezhibna. Poleg tega so opozarjali pešce na nošenje kresničke, kolesarje pa na slabo oprem-

ljena kolesa. To akcijo so pripravili zato, ker so v zadnjem času opazili, da število nesreč v katerih so udeleženi pešci in kolesarji, raste. Akcijo so izpeljali člani sveta in komisije po krajevnih skupnostih, mentorji, prometniki, miličniki-pionirji ter miličniki Postaje milice Žalec in Celje ter člani ZSAM Žalec. Na sliki: Miličnika-pionirja spremljata sovrstnici čez cesto

TONE TAVČAR

Novo vodstvo društva upokojencev

Društvo upokojencev Žalec je največje v žalski občini, saj vključuje preko tri tisoč članov iz večih krajevnih skupnosti. Z dejavnostjo društva, ki tudi ni najbolje organizirano, pa tudi preštevilo je, krajevna konferenca SZDL ni bila zadovoljna. Služba družbenega knjigovodstva pa je ob pregledu finančnega poslovanja ugotovila tudi

nekatero nepravilnosti, zato bodo morali posamezniki neopravičeno prejeta sredstva vrniti. Nadzorni odbor napak v poslovanju ni ugotovil. Po daljši razpravi so sprejeli nove programske smernice in izvolili novo vodstvo društva, za predsednika pa je bil izvoljen Jože Stefančič.

jk

Braslovče

Za praznik novi cesti

Praznik krajevnih skupnosti Braslovče so pred dnevi strnili z odprtjem dveh asfaltiranih cest in s svečano sejo skupščine krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, na kateri so podelili priznanja. Tako so odprli cesto v južni Podvrh; pri izgradnji pa so se še posebej izkazali krajanji z udarniškim delom in prispevki od 20 do 200 tisoč dinarjev. Trak je ob odprtju prerezal Franc Turnšek. Asfaltirani odsek ceste v Obramlje je veljal nekaj manj kot milijon dinarjev, režijski odbor, ki ga vodi Ivo Robič, pa je poleg udarniškega dela skupaj s krajanji zbral večji del finančnih sredstev. Zadovoljstvo ob

novi pridobitvi pa je obogatilo spoznanje, da je izgradnja ceste tudi zblížala krajanje.

V Braslovčah sedaj urejajo kanalizacijo, začeli pa bodo tudi z izgradnjo mrliške veže. Vsega tega prav gotovo ne bi uspeli urediti brez samopriskevka krajanov in udarniškega dela. Zato so podelili organizacijam in posameznikom priznanja. Zlati grb sta prejela Franc Kumer, st. in Franc Radišek; priznanja pa Ela Marovt, Stefan Svetanič, Niko Rožič, Karel Cizej, Milan Strojanshek, Alojz Završnik, Franc Klokočevnik in Janko Turnšek.

jk

Lea Robič in Robert Bohorič sta prerezala trak ob odprtju ceste v Obramljah

Šešče

Hvala za pomoč krajanom

»Napišite, da sem krajanom, še posebej pa gasilskemu društvu Šešče iz srca hvaležna za pomoč pri obnovi strehe. Sama si v teh letih ne morem pomagati in če ne bi bilo njih, bi mi voda tekla na glavo.« nam je povedala Marija Vaincerl iz Šešča 36. »Torej hvala za pomoč in prav je, da jih pohvalite tudi v časopisu. In prav je, da vsem, ki so sodelovali v tej solidarnostni akciji, izrečemo priznanje za zgled, ki je vreden posnemanja

jk

Savinjski magazin Žalec

PREBOLDU SE OBETA VEČJA IZBIRA BLAGA

Potrošniki v Preboldu se z veseljem ozirajo na nov objekt, ki je kar hitro zrasel v središču kraja. Sedaj ni več dvoma, da bo Prebold slednjič le dobil novo blagovnico, ki bo zaradi sodobne postrežbe, večje in prejšnje izbire blaga velik napredek ne le za Preboldčane, marveč tudi za širšo okolico.

Ne bi na široko omenjali, da so Preboldčani že več let govorili in omenjali potrebo po novi blagovnici, ki bi zapolnila vrzel, ki je nastajala med pospešenim razvojem kraja in potrebo po večji izbiri in boljši preskrbi z blagom. Nova blagovnica v Preboldu bo nedvomno pomenila novo stopnico k uresničevanju začrtanega programa Savinjskega magazina — zvestega oskrbovalca potrošnikov z blagom na širšem območju Savinjske doline in žalske občine. Ni naključje, da kolektiv Savinjskega magazina že vrsto let nazaj vlaga izdatna sredstva v posodabljanje trgovine. Med njegove novejšje največje objekte oziroma pridobitve spadata blagovnici v Šempetru in na Polzeli, poleg teh pa so odprli že vrsto drugih, manjših preurejenih trgovskih lokalov. V tem svojem programu niso zanemarili tudi odmaknjenih, manjših naselij, ki zaradi skromnega prometa ne pomenijo veliko za trgovsko organizacijo, vendar so tam zgolj zaradi potreb krajanov. V tem pogledu Savinjski magazin nedvomno opravlja odgovorno po-

sianstvo.

Nova blagovnica v Preboldu bo omogočila specializacijo trgovine, saj bodo potrošniki dobili vse na enem mestu in sicer kar največjo izbiro tudi takšnega blaga, ki ga je bilo treba iskati bodisi v Šempetru ali tudi v Celju. Pomembno je tudi, da se nov trgovski objekt lepo uje ma s središčem Prebolda, saj stoji v neposredni bližini novega hotela, šole, vrtna in rekreacijskega bazena. Blagovnica bo omogočila tudi povezavo s cesto Prebold-Trbovlje.

Pritlični prostori nove blagovnice bodo namenjeni predvsem življom. Tu bo tudi manjši bife, ki bo na voljo obiskovalcem, ki bodo potrebni oddiha med nakupi in pogovorom z znanci. Na voljo bo seveda tudi drugo industrijsko blago, skratka: blagovnica bo s svojim bogatim asortimanom blaga zadovoljila kupce. Promet bo seveda tekel z vozički in kupcem bodo pred blagovnico na voljo večji parkirni prostori, tako da bodo vse nakupe opravili hitro, mimogrede. Nova blagovnica v Preboldu je samo dokaz več, da Savinjski magazin tudi v sedanjem stabilizacijskem obdobju dosledno uresničuje svoj program, ki je usmerjen k potrošniku in za potrošnika. Z željo, da bi tudi v bodoče ohranili s potrošniki kar najboljše stike, kolektiv Savinjskega magazina čestita vsem svojim strankam in občanom za letošnji praznik občine Žalec.

POTROŠNIKI O NOVI BLAGOVNICI V PREBOLDU

Z željo, da bi ugotovili, kaj potrošniki na območju Prebolda sodijo o novi blagovnici, smo nekaj slučajnih kupcev zaprosili za izjavo. Takole so menili:

Mara Golič, Gornja vas: »Nova blagovnica raste in to nas potrošnike zelo veseli. Sicer pa smo dolgo čakali, da se nam bo ta želja uresničila. Je že res, da so prodajalke v obstoječih trgovinah prijazne, vendar pa takšna trgovina kot je ne more nuditi večje izbire, ki si je potrošniki želimo. Večja ponudba v neposredni bližini stanovanj bo za vse nas tudi prihranek na času, saj v bodoče ne bo treba po nakupih drugam, ker bomo vso blago lahko dobili doma.»

Franc Zupanc, Prebold: »Vsi se veselimo nove pridobitve, ki je sicer Preboldčanom nujno potrebna. Prepričan sem, da bo nova blagovnica lahko potrošnikom ponudila bogatejšo izbiro tudi takega blaga, po katerega smo morali v Šempeter ali celo v Celje. Sicer pa je Prebold tudi turistično zanimiv kraj, ki ga vsako sezono obišče lepo število turistov, skratka, to je kraj, ki potrebuje urejeno trgovino.«

Albert Vihar, Prebold: »Danes

je še tako, da je treba po kakšno blago v Šempeter ali celo v Celje, ker ga v Preboldu ni dobiti. Takšne poti pomenijo zamudo časa, tega pa gospodinje nimajo. Zato sem vesela, da je prišlo do gradnje nove blagovnice, ki nam bo omogočila boljše ponudbo živil: od zelenjave, sadja in pa drugega industrijskega blaga. Sedaj nestrpnost čakamo, da bo blagovnica nared.»

Bernarda Prevorsek, Prebold: »Nova blagovnica je Preboldu nujno potrebna. Rekla bi, da z izbiro blaga v obstoječih trgovinah kljub ustrežljivosti prodajalcev nisem preveč zadovoljna. Povprašujem po namaznih sirih, pa jih ni. Danes je jedilnik poprečne družine kljub draginji bolj pester kot nekoč. Vanj sodijo tudi sirni namazi in podobna živila. Če jih trgovina nima, so gospodinje nezadovoljne.

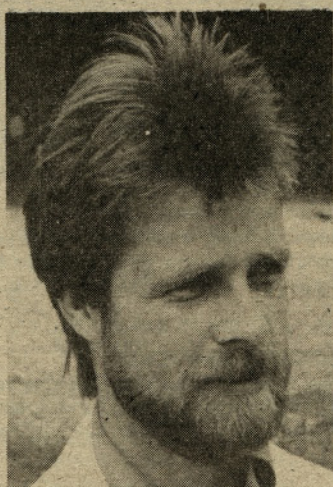
To vam omenjam zato, ker upam, da bo nova blagovnica imela na zalogi vso omenjeno blago in tudi v času, ko ljudje prihajajo z dela, torej ne le v jutranjih urah. Vesela sem, da bo Prebold slednjič dobil novo blagovnico, takšno, ki si jo potrošniki želimo. EP

Albert Vihar, Prebold

Bernarda Prevorsek

Franc Zupanc, Prebold

Mara Golič, Gornja vas

Prva srebrna medalja

Tončka Pečovnik iz Prebolda je na svetovnem prvenstvu v kegljanju v moštenem delu tekmovalja osvojila srebrno medaljo in tako postala prvi športnik žalske občine, ki je kdajkoli osvojil medaljo na svetovnem prvenstvu. Znano je, da so veliki športniki skromni ljudje in to velja tudi za Tončko Pečovnik, saj doslej o njenih uspehih nismo veliko slišali. »Ne želim, da bi me kovali v zvezde, pričakovala pa sem skromno pozornost krajevnih in občinskih dejavnikov,« je nekoliko s priokusom grenkobe dejala Tončka ob našem razgovoru. Povedati je sicer treba, da je Tončka član kegljaškega kluba Celje, kjer pod vodstvom Vlada Gobca trenira dobrih sedem let, zato njeni uspehi marsikomu niso tako poznani. Kakorkoli že, za ta velik uspeh, ki Tončki Pečovnik pomeni največjo nagrado za nekajletni trud, ji velja izreči vse čestitke. Več o sebi in svetovnem prvenstvu, ki je bilo v Ljubljani, je povedala naslednje: »Kegljaškemu športu sem se predala pred sedmimi leti in od tedaj treniram redno dvakrat tedensko po tri ure. Uvrstitev v državno reprezentanco ni bila lahka, kar dvajset nastopov je bilo potrebnih, da sem se uvrstila med osem najboljših. Ker pa ekipa šteje samo sedem članic, sem se z rezultati morala potruditi vse do svetovnega prvenstva. Zame je to bila velika

Tončka Pečovnik s srebrno medaljo

psihična obremenitev, ki je imela posledice na svetovnem prvenstvu. Zato sem tudi podrla manj kegljev kot na izbirnih tekmah. Seveda sem medalje in uspehe ekipe bila zelo vesela. Več sem pričakovala kot potem dosegla v igri dvojic in posamezno, saj mi je za finale posameznic manjkalo le sedem kegljev. Na svetovnem prvenstvu sem nastopila prvič in si nabrala precej dragocenih izkušenj za velika tekmovanja,« je nadaljevala Tončka Pečovnik in dodala, da je njen naslednji cilj osvojitve ekipnega državnega prvaka v naslednjem letu. To ji seveda tudi želimo. jk

NAJVEČ ČLANOV IMAJO ZABUKOVŠKI PLANINCI

V tem mesecu so se sestali predstavniki planinskih društev naše občine in ustanovili koordinacijski odbor društev, katerega glavni namen je uskladitev dela društev in priprava skupnih akcij; za predsednika pa so izvolili Boža Jordana.

Planinstvo je v naši občini zelo razvito, kar potrjuje tudi številčnost posameznih društev, ki štejejo: Polzela 445 članov, Prebold 1016, Vransko 41, Zalec 443, Tabor 130 in najštevilčnejše Zabukovica, ki šteje kar 1498 članov. Letos sta bila ustanovljeni tudi dve novi društvi in sicer Šempeter in Braslovče. Planinstvo pa je razvejano tudi v organizacijah združenega dela v obliki sekcij. Zelo aktivna je tudi sekcija pri TVD Partizan Vinska gora, pa tudi sekcije na osnovnih šolah gre pohvaliti.

Zelo razvita oblika dejavnosti planinskih društev je orientacija, saj skoraj ni društva, da ne bi pripravilo tovrstnega tekmovanja. V tem mesecu bo tekmovanje v orientaciji pripravilo PD Šempeter, v mesecu septembru pa PD Prebold. Planinci pa posvečajo vso pozornost tudi gojenju tradicij NOB, v ta namen organizirajo namreč vrsto pohodov ob spomenikih NOB. Letos bo PD Zabukovica ob 40-letnici hajk v Zahom, 14. oktobra, pripravilo pohod, PS Vinska gora pa bo v začetku oktobra pripravila pohod po poteh krajevnih skupnosti. Letošnja osrednja prirediteljska žalskih planincev bo 4. julija na Gori Oljki, kjer bo shod planincev, člani PD Polzela pa bodo ob tej priložnosti razvili svoj prapor. 8. julija bo pohod na Mrzlico v spomin na 28. 9. 1898, ko so tu žalski planinci odprli prvo kočjo. Jeseni bo PD Zalec organiziralo proslavo v spomin na leto 1919, ko je bil v Žalcu ustanovljen odsek savinjske podružnice SPD.

Pred planinci je torej vrsta nalog, za njihovo uspešno izvedbo pa jim bo pomoč koordinacijskega odbora prišla še kako prav. -fj

Športna rekreacija

Hoja in varnost v gorah

Ker se bliža čas množičnih pohodov in odhodov v gore, je prav, da nanizamo nekaj pomembnih spoznanj ter s tem pripomemo, da se boste lepše in boljše počutili po opravljeni eno- ali večdnevni turi.

Izredno važen je izbor cilja, ki si ga izberete skladno z izkušnjami in sposobnostmi.

Med udeleženci je zelo pomembno tovarištvo, skromnost, zmernost. Poguma ne gre zamenjati s predrznostjo.

Kako si izberemo opremo?

To je zelo pomemben del priprav. Ob vsaki priložnosti poudarjamo, da je smotrnost edino resnično veljavno vodilo izbire, ne pa trenutna moda.

Telo ščitimo zoper mraz, vlago, veter, obuvamo varuje noge, poleg tega še zoper mehanske poškodbe, izvine, rane in podobno. K značilnostim hoje v gore sodijo številni pripomočki, brez katerih je izlet — pohod tvegan, če ne celo nemogoč. Osnova je nahrbtnik, zraven pa sodijo še svetila, posoda za tekočino, piščalka za sporazumevanje, vžigalice, toaletne potrebščine, vrčica, ogrinjalo iz polivinila. Tudi fotoaparati sodi v nahrbtnik. Vedno, ko preverjamo, če imamo vse na sebi ali v nahrbtniku, gremo od glave navzdol tako (kapa-klobuk, majice, srajca, jopica, anorak, spodnje hlače, pumparice, podkolenke, gamaše, planinski čevlji s profilirano gumo. Spodnje perilo je v nahrbtniku vedno dvojno.

Priprava popotnice in prehrane v gorah — pomembno je dvoje: v gore ne vlačimo kot mule. V nahrbtniku pa naj bo vedno tudi zlata rezerva.

Navajati je potrebno k zmernosti, tako v hrani kot v pijači: zavračamo alkohol; preobremenjevanje srca s čezmernim pitjem. V gorah je treba uživati predvsem hrano, kakršne smo vajeni doma.

Vzgojo je potrebno prilagoditi različnim okoliščinam, pri čemer ne smemo biti togi: vodilo so dejanske razmere — pristop do vznožja gora. Kako smo opremljeni, kod hodimo? Odnos do kmetov, domačinov ter drugih ljudi, ki jih srečujemo na poti. Pozdravljanje, kramljanje med postankom. V kočah zapišemo, od kod prihajamo in kam gremo.

Nanizal sem samo nekaj pomembnih priporočil, ki naj bi bila tudi navodila za tiste, ki bodo v lepem ali slabem vremenu med počitnicami oz. dopusti obiskali naš prelep planinski svet.

Adi Vidmajer

Prvi Prebold, Vinska gora druga

V Šoštanju je bila pred dnevi razglasitev in slovesna podelitev priznanj za republiško akcijo »Išče mo najboljše krajevno skupnost v športni rekreaciji.« Med mestnimi krajevnimi skupnostmi je prvo mesto tako kot lani osvojila krajevna skupnost Prebold, ki je zbrala dva tisoč točk. Med vaškimi krajevnimi skupnostmi se je za sam vrh letos potegovala krajevna skupnost Vinska gora. Zmagala je KS Bakovci, drugi pa je bila Vinska gora.

V obeh krajevnih skupnostih se s športno rekreacijo zares ukvarja veliko ljudi. Tako je v Vinski gori tričetrdeset krajanov članov Partizana, imajo pa vse oblike rekreacije. Tudi v Preboldu so organizirani skoraj vsi — od najmlajših v vrtcu pa tja do upokojencev. Več o dejavnosti komisij za športno rekreacijo v obeh krajevnih skupnostih pa bomo poročali v naši julijski številki.

T. TAVČAR

USPEH MLADIH ŠPORTNIKOV

Na 16. republiških športnih igrah osnovnih šol s prilagojenim programom, ki je bilo v začetku junija v Lendavi, je ekipa nogometašev iz osnovne šole Ljube Mikuš iz Žalca dosegla drugo mesto. Zmagala je ekipa iz Maribora, tretja pa je bila ekipa iz Ljubljane.

Savinja

LESNOINDUSTRIJSKI KOMBINAT, n. s. o.

TOZD POHIŠTVO ŠEMPETER

Komisija za delovna razmerja TOZD Pohoštvo Šempeter

Objavlja

naslednja prosta dela in naloge:

1. Brizgalec in polivalec pohoštvenih elementov
2. Pomočnik na osnovnih strojih
3. Transportni delavec
4. Več KV mizarjev za dela in naloge na lesno obdelovalnih strojih v proizvodnji pohoštva

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za opravljanje navedenih del in nalog izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

Pod 1., 2. in 3.:

- končana osnovna šola
- delovne izkušnje v lesni industriji

Pod 4.:

- poklicna lesna šola — KV mizar
- eno leto ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati naj svoje pismene prijave pošljejo v 15 dneh od objave oglasa na naslov: LK „Savinja“ Celje, Mariborska 116, ali se osebno zglasijo v TOZD Pohoštvo Šempeter. Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb. Osebni dohodek za navedena dela in naloge je od 13.000 do 19.000 din.

VIO TOZD GLASBENA ŠOLA RISTO SAVIN ŽALEC

razpisuje

za nedoločen delovni čas s polnim delovnim časom naslednja dela in naloge:

- dveh učiteljev klavirja PRU ali P
- učitelja harmonike PRU
- učitelja kitare PRU
- učitelja violine PRU

Kandidati naj na razpisana dela in naloge pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na razpisno komisijo TOZD.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku roka prijave.

ZAHVALA

V globoki žalosti, ker nas je mnogo prezgodaj, star komaj 46 let, zapustil naš dragi mož, ati in brat

FRANCI PIDER

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga tako množično pospremili na njegov prerani grob, mu darovali cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo izrekamo vsem njegovim sodelavcem Sige Vransko, govornikom tov. Dolinsku in tov. Živanoviču za poslovilne besede, pevcem, godbenikom in duhovnikom za opravljen obred. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in prijateljem za pomoč v teh težkih trenutkih.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

Žalujoci: žena Lenka, hčerki Vesna in Špela, brat Ludvik ter sestri Minka in Zofka.

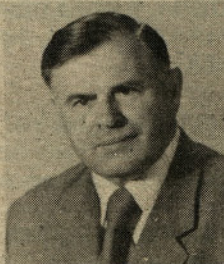
ZAHVALA

Vsem, ki so pospremili na zadnji poti našega ljubelega očeta

IVANA PALIRJA

in mu darovali cvetje, se iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo govornikom in pevcom prosvetnega društva Svoboda Polzela ter vsem, ki so nam osebno ali pisno izrazili sožalje.

Družini PALIR-SREBOČAN Ločica — Polzela

DELITEV BONOV ZA GORIVO

Občinski sekretariat za notranje zadeve obvešča, da bodo delili bone za gorivo za tretje trimesečje na sedežih vseh krajevnih skupnosti občine Zalec predvidoma v četrtek, dne 28. junija 1984, od 11. do 19. ure.

INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA ZALEC

Delovnim ljudem in občanom žalske občine čestitamo za občinski praznik 7. julij.

OBRITNO ZDRUŽENJE ŽALEC

Delovnim ljudem in občanom čestitamo za praznik občine — 7. julij.

aero

CELJE — TOZD KEMIJA ŠEMPETER

Ob občinskem prazniku 7. juliju čestitamo delovnim ljudem in občanom žalske občine.

Zanja

DO ZARJA PETROVČE

ZARJA ŽALEC

Za občinski praznik čestitamo vsem delovnim ljudem in občanom žalske občine.

HOTEL GOLDING RUBIN

HOTEL GOLDING-RUBIN ŽALEC

čestita vsem delovnim ljudem in občanom žalske občine ob praznovanju občinskega praznika in vas vabi na ŽALSKO NOČ, kjer vam bodo postregli s srbskimi specialitetami.

Vinko VUČAJNK zidarstvo Čopova 6, ŽALEC

čestita vsem delovnim ljudem in občanom ob prazniku občine — 7. juliju in se priporoča.

NOVO!

Čevljarske storitve nudi

MASTNAK CIRIL,

Ivanke Uranjek 3, Zalec (za Postajo milice) vsak dan od 8. do 12. ure.

BISTRO STORMAN Zvone Štorman

ŠEMPETER tel.: 701-585

Ob občinskem prazniku — 7. juliju čestita vsem delovnim ljudem in občanom in se še naprej priporoča.

FOTOKRONIKA

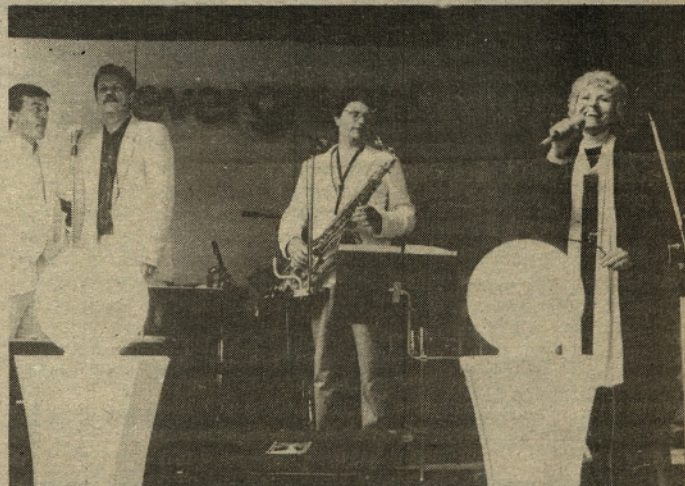

Pred domačijo, kjer je padel Karel Destovnik Kajuh, se je ob obletnici pohoda XIV. divizije zbralo več kot tri tisoč mladih iz žalske in velenjske občine. Zbranim je spregovoril tudi Božo Jordan v imenu meddržavnega planinskega odbora, orisal pot legendarne divizije in poudaril pomen negovanja tradicij NOB.

S številnimi prireditvami obogaten dan mladosti so v Žalcu popestrili tudi kolesarji Mladinske knjige iz Ljubljane, ki so se na svoji 1000 kilometrov dolgi poti po Sloveniji ustavili tudi v žalski poslovalnici. Petnajst kolesarjev, med njimi tudi dve dekleti, so med postankom v Žalcu v propagandni akciji razdelili žalski mladeži tudi nekaj knjižnih nagrad. (Foto: L. Korber)

V. Ck.

Marjana Deržaj, Majda Sepe, Eida Viler, Rafko Irgolič in Lado Leskovar so v graščini Podgrad na Vranskem ob spremljavi ansambla ŠOK pripravili izjemno uspešen večer večno zelenih pesmi. Marljivi organizatorji Turističnega društva Vransko pa si za dobro organizacijo prireditve zaslužijo vse priznanje.

E. Masnec

Osnovna organizacija ZSMS Grize je pripravila nogometni maraton. V 48 urah neprekinjenega igranja malega nogometa sta se pomerili ekipi TVD Partizan in OO ZSMS. Zmagala je ekipa Partizana z rezultatom 487:359. Ekipi sta med tekmo popili 220 steklenic radenske in 740 steklenic oranžade. Na posnetku so zmagovalci s pokalom. (Foto: L. Korber)

DA NE POZABIMO

Turistično društvo Žalec in njegovi predhodniki

Turistično društvo Žalec bo letos praznovalo 90-letnico. Ustanovili so ga leta 1894 z imenom društvo za olepašnje okolja. Prvi predsednik je bil dr. Mihael Bergman, ki je bil zdravnik, pospeševalec hmeljarstva, gasilec in narodnjak. Zasluge za ustanovitev sta imela še Janez Hausenbichler in tedanji župan trga Žalec Josip Širca.

V zadnjih letih prejšnjega stoletja so zgradili kočjo na Mrzlici. Po prvi svetovni vojni je društvo organiziralo kegljanje, drsanje, sankanje, prirejalo izlete na saneh in z avtobusi ter hodili na bližnje hribe. Zelo priljubljene so bile pustne prireditve, ob katerih so izdajali Pustno gofijo. Doslej znana predsednika med obema vojnoma sta bila Rudolf Lorber in Rajko Vrečer.

Po drugi svetovni vojni je leta 1946 začelo delovati Turistično lepševalno društvo. Bilo je med pobudniki za ureditev parka pri železniški postaji v Žalcu. Leta 1957 so ga uredili s pomočjo gojencev iz Kmetijske šole v Vrbi. Leto kasneje pa je društvo uredilo dve avtobusni postajališči.

Trg Žalec se je skoraj pol stoletja ponašal z lepimi kostanjevimi drevoredi. Ko so posekali kostanje na današnjem Šlandrovem trgu, je društvo uredilo park s cvetličnimi gredami in okrasnimi grmičevjem ob glavni cesti. Uredili so še več drugih parkov in nazadnje Titov park pred dvema letoma.

Turistično društvo je bilo pobudnik, da se je Žalec 29. septembra 1964 iz trga preimenoval v mesto.

V letu 1969 je delo društva bolj ali manj zastalo. Zadnja leta pa je zopet oživelo. Zbiranje gradiva za turistični vodnik, sistematično skrbijo za turistično vzgojo in pripravljajo Žalsko noč.

Franc Ježovnik

»Štelnga« je bila že od nekdaj dan, ko so fantje — vojaški obvezniki postajali odrasli. Ta dan je resnično pomenil prelomnico v življenju vojaškega obveznika, saj je le-ta ta dan izvedel, če je sposoben za vojaka in v kateremu rodu, službi oziroma specialnosti bo služil domovini.

Letošnji nabori so bili precej drugačni od običajnih. Podružbljanje obrambnih zadev in stabilizacija sta privedli do sprememb. V nabornih aktivnostih že nekaj časa ne sodelujejo zgolj občinski upravni organi, temveč so vanje vključene tudi šole, krajevne skupnosti, društva in obvezniki — naborniki sami. Vsi ti dajejo namreč

mnenja in predloge, ki naborni komisiji olajšajo odločitev o tem, kaj bo obveznik-nabornik, ko bo vojak, ki po novem sploh ne stoji več pred naborno komisijo.

Da pa bi se obdržala pomembnost trenutka in tradicija, občinski upravni organ in družbenopolitične organizacije pripravijo krajšo slovesnost ob vročanju vojaških knjižic obveznikom-nabornikom.

Posnetek je z ene teh slovesnosti in kljub temu, da jih spremljajo kulturni programi članov osnovnih organizacij ZSMS, pa tisti, ki še pomnimo, kako je bilo včasih na »Štelngi«, trdimo: »To ni to, kar je včasih bilo!«

K. Markovič

Sejem bil je živ ...

Ljubljanska NAMA je v začetku junija organizirala na parkirišču pred prodajnim centrom v Levcu sejem rabljenih koles.

Poleg starih je bilo v Levcu moč kupiti tudi nova, rezervne dele, kucpca pa so bila na voljo tudi športna oblačila, obutev ter camp oprema.

Na prireditvenem prostoru je bil obiskovalcem na razpolago strokovnjak, ki je ocenil stara kolesa in opravil tudi manjša popravila. Za vse tiste, ki sta jih premagala lakota in žeja, pa so poskrbeli delavci prodajnega centra z gostinsko ponudbo na sejemske prizorišču.

Foto: L. Korber

Največ zanimanja so obiskovalci namenili novim kolesom

FINALE SLOVENSKEGA PRVENSTVA

Prizadevnim članom Konjenskega kluba Gotovlje je Konjenska zveza Slovenije zaupala organizacijo letošnjega republiškega finala v preskakovanju ovir, s katerim se bodo gotovljevski konjeniki vključili v okvir prireditev ob praznovanju letošnjega občinskega praznika. Hkrati jim pomeni ta prireditev tudi priznanje za delo na konjenskem področju, saj so v poltretjem letu pridobili že marsikatero izkušnjo pri organizaciji klubskih in medklubskih turnirjev, vzgojili so nekaj podmladka in z njim sodelovali že na republiških tekmovanjih in celo na državnem prvenstvu. Tako je na medklubskem turnirju Vojvodine dosegel njihov tekmovalac in trener Mesarič s konjem Dragonerjem velik uspeh, ko je premagal vse tekmece.

starejšimi člani pa jih bo zastopal le en tekmovalac. Obeta se torej zanimiva konjenska prireditev, obogatena pa bo tudi z zabavnim programom.

JaS

SLOVENSKO PRVENSTVO V PRESKAKOVANJU ZAPREK GOTOVlje, 1. 7. 1984

Na republiškem finalu v Gotovljah bodo med mlajšimi tekmovalci nastopali trije njihovi člani, med

Biserni jubilej zakoncev Kolšek

Franc in Alojzija Kolšek iz Podvrha 107 sta te dni po šestdesetih letih skupnega življenja v krogu domačih slavila biserni jubilej. Skromna kot sta, bi bila najraje, da bi ta biserni jubilej šel neopazno mimo, a kaj, ko so tu otroci.

Ceprav jih ima Franc Kolšek na grbi že 87, žena Alojzija pa 82, sta pri tako visokih letih še vedno čila in bistrega duha. Kot sta nam rekla ob našem obisku, njuno življenje ni bilo z rožicami posuto, kljub temu pa v hiši ni nikoli zmanjkalo kruha. Drugo svetovno vojno sta dočakala v Pirešici. V njuno hišo so že leta 1942 prišli prvi partizani, ki so bili potlej stalni gostje. Gospodinja Alojzija je za lačna partizanska usta našla vedno kaj za pod zob. Borci so v njuni hiši velikokrat tudi prenočili. Zaradi varnosti so si najraje izbrali parno.

Zaradi teh obiskov je bilo Kolškovima večkrat tudi tesno pri srcu. Ko sta nekoč imela v parni šest partizanov, so prihajali na dvorišče štirje oboroženi Nemci. Situacijo sta rešila tako, da sta jih povabila v hišo, partizani pa so se medtem umaknili. Zgodilo se je tudi, da so partizani pritekli s hribov, kjer je divjala hajka in se ustali v parni. Ker sta Kolškova imela tam zloženo požeto pšenico, so jo začeli mlati. Za vsak primer so mlatiči puške obržali kar na ramah, ki pa jih ni bilo treba uporabiti.

Kljub vsej previdnosti se je našel izdajalec, ki je Nemcem povedal, da se pri Kolškovih zadržujejo partizani. Takrat so zaprli hčerko Jelko, ki bi končala kot talka na Frankolovem, če je ne bi starša rešila s pomočjo Avstrijca, simpatizerja NOV.

Franc še pomni, kako je v mladih letih s kočijo prevažal mozirskega zdravnika od Luč in Gornjega grada.

Takrat še ni bilo avtomobilov. Sam pa ni iskal zdravnika. Če ga je kaj požgečkalo, je jemat domača zdravila, najraje česen, ki ga še danes ceni. Franc in Alojzija pravita, da sta skupna leta kar lepo preživela in da so kar prehitro minila. Oba se živo spomnita otroštva, ki je bilo drugačno, kot ga doživljajo otroci danes. Ženske so si pletle obleke iz domače volne pa tudi iz lanene preje, ki so jo pridelovali skoraj na vsaki kmetiji. Nihče ni kupoval čevljev v trgovini, te jim je sešil vaški čevljar iz svinjskega ali kravjega usnja. Sicer pa so otroci največ hodili bos, le pozimi se je bilo treba obuti.

Franc je dolga leta hmeljaril. Spomni se, da je hmelj prodajal kot suho zlato, potlej pa je cena zdrknila na bore pare, s katerimi še za tekoče potrebščine nisi kaj prida nakupil. Alojzija pa se spomni, kako je prišlo v vas prvo kolo, dobila ga je hči nekega bogatega kmeta.

Franc je kljub visokim letom vse do lanskega leta še obdeloval polje in okop, al fižol, zadnji čas pa se bolj drži doma. V lepem vremenu se kar rad pomudi v senci košatega drevesa pred hišo in obuja spomine na minule čase. Pravi, da je mladež danes vse prezahtevna, kupuje drage obleke in se vozi z avtomobili. Neoko pa še za kolo ni bilo denarja.

Lepo se je bilo pogovarjati z jubilentoma. Franc med pripovedovanjem pove tudi kakšno šaljivo, saj pravi, da življenje brez veselih trenutkov ni zanimivo.

Moral sem izprazniti kozarec vina na njuno zdravje in seveda sem jima iz srca čestital za njuno biserno poroko z željo, da bi doživela še veliko zdravih in srečnih let.

Lojze Trstenjak

VELEBLAGOVNICA

ŽALEC

LEPO UREJENA RESTAVRACIJA, DOBRO PRIPRAVLJENA HRANA, TO JE NAMA!

Nudimo vam bogato izbiro: toplih malic in kosil, jedi po naročilu, kosil in večerij ob slovesnostih (poroke, obletnice).

VABIMO VAS NA ŽALSKO NOČ — POSKRBELI SMO ZA MNOGA PRESENEČENJA.

PRODAJNI CENTER

LEVEC